

Σχολή Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων

**ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

<http://econ.upatras.gr>

**ΕΤΗΣΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ**

Ακαδημαϊκού Έτους 2019-2020

Εικόνα: Η μακέτα του νέου κτιρίου του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών που θα έχει ολοκληρωθεί το εαρινό εξάμηνο του 2021.

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
& ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2019-2020

Πάτρα, 20 Φεβρουαρίου 2021

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ &
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Τηλ.: 2610 997622,

E-mail: secretaria@upatras.gr

Η παρούσα **Ετήσια Εσωτερική Έκθεση** του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών συντάχθηκε από την ΟΜΕΑ του Τμήματος για το εν λόγω ακ. έτος, η οποία αποτελούνταν από τα παρακάτω μέλη ΔΕΠ:

1. Αθηνά Ζερβογιάννη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (συντονιστής)
2. Γεώργιος Αργυρός, Αναπληρωτής Καθηγητής
3. Βασίλειος Πατρώνης, Καθηγητής

και συνεπικουρήθηκε από τα στελέχη της Γραμματείας:

Μαρία Δαύρη (Γραμματέας)

Δώρα Φερτάκη

Παναγιώτα Μακρή

Ο Συντονιστής της ΟΜΕΑ

Αθηνά Ζερβογιάννη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περιεχόμενα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	3
ΠΡΟΛΟΓΟΣ- ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4-8
1:ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	9-24
2: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	25-39
3: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ & ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	40-45
4: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΈΡΓΟ.....	46-56
5:ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΈΡΓΟ.....	57-67
6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	68-72
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	73

ΠΡΟΛΟΓΟΣ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε από την ΟΜΕΑ του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών (ΤΟΕ) για το ακ. έτος 2019-2020, της οποίας η σύνθεση είχε ως εξής:

Συντονιστής: Ζερβογιάννη Αθηνά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Μέλη: Αργυρός Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Πατρώνης Βασίλειος, Καθηγητής

Την υποστήριξη του έργου της ΟΜΕΑ ανέλαβαν τα στελέχη της Γραμματείας. Δ. Φερτάκη και Π. Μακρή, υπό τον συντονισμό της Γραμματέας του Τμήματος Μ. Δάυρη. Για τη διαμόρφωση της Έκθεσης, η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε με τη ΜΟΔΠ του Ιδρύματος, τα μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ του ΤΟΕ και το προσωπικό της Γραμματείας, καθώς και με τους προπτυχιακούς/μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους υποψήφιους διδάκτορες.

Η διαδικασία παρουσίασης των στοιχείων πραγματοποιείται με βάση μέσους όρους και έχει στηριχθεί στις εξής ενέργειες:

1. Συναντήσεις της ΟΜΕΑ με τα μέλη της Γραμματείας, όπου συζητήθηκαν ζητήματα λειτουργίας του ΤΟΕ (φοιτητές, μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ, διδάσκοντες επί συμβάσει, αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, μαθήματα, κλπ.). Τα στατιστικά στοιχεία της Έκθεσης για τέτοια ζητήματα βασίστηκαν σε αυτές τις συζητήσεις καθώς και σε αντίστοιχους Πίνακες της ΜΟΔΠ & ΑΔΙΠ/ΟΠΕΣΠ που συμπληρώθηκαν από τη Γραμματεία.
2. Ανάλυση των στοιχείων των ερωτηματολογίων της ΜΟΔΠ για το ΠΠΣ και ΠΜΣ, καθώς και άλλων στοιχείων αποτίμησης της αποτελεσματικότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας (π.χ. συμμετοχή στις εξετάσεις, ποσοστό επιτυχίας μαθημάτων κλπ.).
3. Ανάλυση στοιχείων που αφορούν το επιστημονικό έργο των μελών ΔΕΠ με βάση το ηλεκτρονικό *Απογραφικό Δελτίο Μελών ΔΕΠ* της ΜΟΔΠ καθώς και άλλων σχετικών βάσεων δεδομένων.
4. Συναντήσεις της ΟΜΕΑ με τον Πρόεδρο του Τμήματος για το 2019-2020 και τα υπόλοιπα μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ, κατά τις οποίες συζητήθηκε η πολιτική ποιότητας του Τμήματος και ενέργειες για βελτιώσεις.
5. Χρήση στοιχείων από προηγούμενες εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης.

Τα κυριότερα δεδομένα, όπως αυτά περιγράφονται στην παρούσα Έκθεση, για το ακ. έτος 2019-2020 σε σχέση με το 2018-2019, έχουν ως εξής:

- i. Ο αριθμός των μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ από τον Μάρτιο του 2020 αυξήθηκε σε 19, έναντι 18 το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019.
- ii. Ο αριθμός των στελεχών της Γραμματείας παρέμεινε αμετάβλητος, και σχετικά περιορισμένος σε σύγκριση με τον συνολικό αριθμό των φοιτητών του ΤΟΕ, ανερχόμενος σε 3 διοικητικούς υπαλλήλους και τη Γραμματέα. Αμετάβλητος επίσης παρέμεινε ο αριθμός των μελών ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ (1 μέλος ΕΔΙΠ και 2 μέλη ΕΤΕΠ το 2019-2020).
- iii. Ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών παρέμεινε υψηλός, ανερχόμενος σε 2091 το 2019-2020, και αυξημένος τόσο σε σχέση με το 2018-2019 όσο και σε σχέση με το μέσο όρο όλης της προηγούμενης ακαδημαϊκής πενταετίας (1926 φοιτητές το 2018-2019 και 1891 κατά

μέσο όρο την πενταετία 2014/15-2018/19). Ο αριθμός των νεοεισερχόμενων προπτυχιακών φοιτητών επίσης αυξήθηκε το 2019-2020, ανερχόμενος σε 346, έναντι 280 το 2018-2019, 245 το 2017-2018 και 238 το 2016-2017. Ο αριθμός των αποφοιτήσαντων προπτυχιακών φοιτητών ανήλθε το 2019-2020 σε 252 έναντι 190 το 2018-2019.

- iv.** Η μέση αναλογία προπτυχιακών φοιτητών διάρκειας φοίτησης $v \times 2$ και μόνιμων διδασκόντων παρέμεινε υψηλή. Η αναλογία αυτή ανήλθε το 2019-2020 στο επίπεδο του 79,2:1 ($= (1475/18,5)\%$), έναντι 75,7:1 ($= (1362/18)\%$) το 2018-2019 και 86,06:1 ($= (1377/16)\%$) το 2017-2018. Όσον αφορά το έκτακτο διδακτικό προσωπικό, το 2019-2020 απασχολήθηκαν στο ΤΟΕ τέσσερις διδάσκοντες επι συμβάσει (3 στο πλαίσιο του Προγράμματος «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας» και 1 με σύμβαση ΠΔ407/80), οι οποίοι ανέλαβαν τη διδασκαλία 11 μαθημάτων επιλογής του ΠΠΣ. Υπολογίζοντας και το έκτακτο διδακτικό προσωπικό, η αναλογία προπτυχιακών φοιτητών διάρκειας φοίτησης $v \times 2$ και συνόλου διδασκόντων διαμορφώθηκε το 2019-2020 στο επίπεδο του 69,4:1 έναντι 67,3:1 για το 2019-2020 και 72,5:1 για το 2017-2018. Ωστόσο, ακόμη και αν ληφθούν υπόψη οι διδάσκοντες επι συμβάσει, ο αριθμός προπτυχιακών φοιτητών ανά διδάσκοντα παραμένει πολύ υψηλότερος από τον αντίστοιχο μέσο όρο του Παν/μιου Πατρών και από τον εθνικό μέσο όρο. Το πρόβλημα της πίεσης σε ανθρώπινους πόρους θα ενταθεί το 2020-2021, λόγω συνταξιοδότησης/ αποχώρησης μελών ΔΕΠ του Τμήματος.
- v.** Το ΤΟΕ συνέχισε να εφαρμόζει το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ), που ισχύει για τους εισακτέους του 2016-2017 και μετά. Στο πλαίσιο αυτό, το 2019-2020, ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου ήταν 36 μαθήματα επιστημονικής περιοχής και 2 μαθήματα αγγλικής ορολογίας. Από τα 36 μαθήματα επιστημονικής περιοχής, τα 20 ήταν υποχρεωτικά και τα υπόλοιπα 16 ήταν μαθήματα επιλογής. Ο συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής στους φοιτητές του ΤΟΕ ανήλθε σε 37 το 2019-2019, όπως και το 2018-2019 (έναντι 36 και 32 το 2017-2018 και 2016-2017 αντίστοιχα), ενώ 1 μάθημα επιλογής προσφέρθηκε αποκλειστικά σε φοιτητές της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών. Παράλληλα, το 2019-2020, συνεχίστηκε ο θεσμός της διαφορετικής βαρύτητας μαθημάτων στο πτυχίο του ΤΟΕ, ανάλογα με τη σπουδαιότητά τους για την Οικονομική Επιστήμη, με αντίστοιχη προσαρμογή των ωρών διδασκαλίας, των διδακτικών μονάδων, και των μονάδων ECTS. Επίσης, συνεχίστηκε το Πρόγραμμα «Πρακτικής Άσκησης» του Τμήματος. Στο πλαίσιο αυτό, το 2019-2020, 43 φοιτητές/τριες του ΤΟΕ πραγματοποίησαν τρίμηνη πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις και άλλους ιδιωτικού/δημόσιους φορείς της χώρας.
- vi.** Ένδειξη αυξημένης αποτελεσματικότητας του ΠΠΣ αποτελούν μία σειρά στοιχείων (βλ. Τμήμα 4 της παρούσας Έκθεσης), όπως:
- το ποσοστό των αποφοιτησάντων με υψηλή βαθμολογία πτυχίου στο εύρος του 7,0-8,4 ανήλθε σε 23,8% το 2019-2020, σε 25,8% το 2018-2019 και σε 23,9% το 2017-2018, έναντι 15,3% κατά μέσο όρο την περίοδο 2012/13-2016/17
  - ο μέσος βαθμός πτυχίου του ΤΟΕ διαμορφώθηκε κατά την τελευταία ακαδημαϊκή τριετία 2019/20-2016/17 στο επίπεδο του «Λίαν Καλώς», από το «Καλώς» που ίσχυε για όλα τα προηγούμενα έτη

- ο λόγος αποφοιτήσαντων-νεοεισερχόμενων φοιτητών αυξήθηκε στο επίπεδο του 72,8% (=252/346/%) το 2019-2020, σε σχέση με 67,9% (=190/280/%) το 2018-2019.
  - το μέσο ποσοστό επιτυχίας στα μαθήματα του ΠΠΣ ανήλθε το 2019-2020 σε 68%, έναντι 67% το 2018-2019. Ακραίες περιπτώσεις πολύ χαμηλών ποσοστών επιτυχίας σε μεμονωμένα μαθήματα δεν παρατηρήθηκαν.
  - με βάση τα ερωτηματολόγια της ΜΟΔΠΠ, η αξιολόγηση του διδακτικού έργου του ΤΟΕ από τους προπτυχιακούς φοιτητές ήταν, κατά μέσο όρο, πολύ ικανοποιητική το 2019-2020, ακόμα και αν σταθμιστούν τα προβλήματα που προέκυψαν το εαρινό εξάμηνο λόγω της πανδημίας COVID-19. Ειδικότερα, η βαθμολογία που συγκέντρωσαν αθροιστικά οι διάφορες ομάδες ερωτήσεων το 2019-2020 ήταν 3,4 σε σχέση με το κανονικό ερωτηματολόγιο και 3,6 σε σχέση με το έκτακτο COVID-19 ερωτηματολόγιο, που σημαίνει ικανοποίηση των φοιτητών από τη διδασκαλία των μαθημάτων του ΠΠΣ κατά 70%.
- vii.** Στα πλαίσια της εξωστρέφειας, το ΤΟΕ προσέφερε το 2019-2020 σε φοιτητές άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πατρών πέντε προπτυχιακά μαθήματα σε συνδιδασκαλία (Μακροοικονομική ΙΙ, Οικονομική Πολιτική, Θεωρία και Πολιτική Διεθνούς Εμπορίου, Βασικές Αρχές Αστικού Δικαίου, Εμπορικό Δίκαιο). Παράλληλα, προσφέρθηκε από διδάσκοντα του ΤΟΕ ένα εισαγωγικό μάθημα οικονομικής επιστήμης (Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη για Μηχανικούς & Επιστήμονες), αποκλειστικά στην Πολυτεχνική Σχολή του Παν/μιου Πατρών, προσαρμοσμένο στις ανάγκες των αντίστοιχων φοιτητών. Επίσης στα πλαίσια της εξωστρέφειας, έντεκα μαθήματα του ΠΠΣ διδάχθηκαν το 2019-2020 στα αγγλικά, και ήταν διαθέσιμα σε όλους τους εισερχόμενους φοιτητές ERASMUS του Πανεπιστημίου Πατρών. Επιπλέον, προς ενίσχυση των κινήτρων των προπτυχιακών φοιτητών του ΤΟΕ για συμμετοχή στην διεθνή κινητικότητα, διατηρήθηκε ο θεσμός των 3 «ελεύθερων μαθημάτων ERASMUS» στο πτυχίο. Πρόκειται για μαθήματα που δεν προσφέρονται στο πλαίσιο του ΠΠΣ του ΤΟΕ, αλλά αναγνωρίζονται ως μαθήματα επιλογής στο πτυχίο, προϋποτιθέμενου ότι η ύλη τους δεν συμπίπτει με άλλα μαθήματα επιλογής του ΠΠΣ στα οποία οι φοιτητές έχουν ήδη εξεταστεί, και το αντικείμενό τους εμπίπτει στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομικής επιστήμης.
- viii.** Σημαντική εξέλιξη στον τομέα των προπτυχιακών σπουδών αποτέλεσε η *Πιστοποίηση του ΠΠΣ* από ομάδα εξωτερικών αξιολογητών στα πλαίσια της ΑΔΠΠ. Η πιστοποίηση χορηγήθηκε για το χρονικό διάστημα 2019-2023, με τη διάκριση της «συνολικά πλήρους συμμόρφωσης» με τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (βλ. https://modip.upatras.gr/sites/modip.upatras.gr/files/uploaded_reports_files/Final%20Accreditation%20Report_Economics_Uni%20Patras.).
- ix.** Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του ΤΟΕ με ειδίκευση στην «*Εφαρμοσμένη Οικονομική & Ανάλυση Δεδομένων*» συνέχισε τη λειτουργία του, με 35 φοιτούντες το 2019-2020. Το ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ένα ακαδημαϊκό περιβάλλον, και είναι σχεδιασμένο για φοιτητές/τριες που επιθυμούν να αποκτήσουν προχωρημένες γνώσεις και δεξιότητες στην εφαρμοσμένη οικονομική ανάλυση μικροοικονομικών και μακροοικονομικών δεδομένων. Κύριος σκοπός του είναι να εμβαθύνει στη μελέτη σύγχρονων οικονομικών προβλημάτων και

τρόπων επίλυσής τους, προσφέροντας στους φοιτούντες ένα ευρύ φάσμα επιλογών στη χρήση εργαλείων ανάλυσης. Όπως προκύπτει και από τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων της ΜΟΔΠ, το εν λόγω μεταπτυχιακό είναι ιδιαίτερα επιτυχημένο. Το 2019-2020, η βαθμολογία που προέκυψε αθροιστικά ήταν 4,4 σε σχέση με το κανονικό ερωτηματολόγιο και 3,9 σε σχέση με το έκτακτο COVID-19 ερωτηματολόγιο, που σημαίνει ικανοποίηση των φοιτητών από το Πρόγραμμα κατά 83%.

- x. Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) του Τμήματος ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους και σκοπούς του, αλλά και στις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα, καθώς είναι προσανατολισμένο προς σημαντικά και σύγχρονα γνωστικά αντικείμενα της οικονομικής επιστήμης, όπως Οικονομική της Εργασίας, Περιφερειακή Οικονομική, Οικονομική της Επιχειρηματικότητας & Καινοτομίας, Οικονομική Φυσικών Πόρων, Οικονομική της Ενέργειας, Οικονομική Επιχειρήσεων, Συστήματα Διαχείρισης Πληροφορίας, και Εφαρμοσμένη Μακρο-οικονομετρία. Το ΠΔΣ λειτούργησε το 2019-2020 με συνολικό αριθμό φοιτούντων 17. Όλοι οι φοιτούντες έκαναν παρουσίαση της προόδου του διδακτορικού τους, λαμβάνοντας χρήσιμα σχόλια από τα μέλη ΔΕΠ αλλά και από τους συμμετέχοντες μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους άλλους υποψηφίους διδάκτορες. Το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 υπήρξαν 2 αποφοιτήσεις διδακτόρων, και 3 νέες εγγραφές υποψηφίων διδακτόρων.
- xi. Το 2019-2020 ενισχύθηκε περαιτέρω ο ιστότοπος του ΤΟΕ (π.χ. επικαιροποίηση μαθησιακών στόχων των προπτυχιακών/μεταπτυχιακών μαθημάτων, ανάρτηση επικαιροποιημένων κανονισμών σπουδών/εξετάσεων για ΠΠΣ/ΜΔΕ/ΠΔΣ, ανάρτηση πολιτικής διασφάλισης ποιότητας, ανάρτηση έκθεσης πιστοποίησης του ΠΠΣ, πληροφόρηση για γενικότερου ενδιαφέροντος φοιτητικά/ερευνητικά θέματα, κλπ.). Τα e-class των μαθημάτων του ΤΟΕ επίσης ενισχύθηκαν το 2019-2020 με πρόσθετο διδακτικό υλικό, το οποίο βοήθησε τους φοιτητές να ανταποκριθούν στην τηλεκατάρτιση του εαρινού εξαμήνου που προέκυψε λόγω της πανδημίας COVID-19. Επιπλέον, υπάρχει οριστική λύση στο κτιριακό πρόβλημα του ΤΟΕ, καθώς το Τμήμα σύντομα θα μεταφερθεί σε νέο κτίριο.
- xii. Παρά το μεγάλο όγκο των φοιτητών και το φόρτο εργασίας που αυτός συνεπάγεται για τα μέλη ΔΕΠ, η ερευνητική δραστηριότητα του ΤΟΕ παραμένει σε σχετικά υψηλά επίπεδα. Συνολικά, για το 2019, οι συμμετοχές μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε δημοσιευμένο επιστημονικό έργο ανήλθαν σε 33. Οι δείκτες που απεικονίζουν τη διεθνή αναγνώριση του ερευνητικού έργου του ΤΟΕ επίσης διατηρήθηκαν υψηλοί. Οι ετεροαναφορές στο δημοσιευμένο έργο των μελών ΔΕΠ ανήλθαν σε 1367 το 2019, ενώ μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ συνέχισαν να εμφανίζουν συμμετοχές σε επιτροπές συνεδρίων, επιτροπές επιστημονικών περιοδικών και προγράμματα έρευνας. Παράλληλα, τα τρία Ερευνητικά Εργαστήρια του ΤΟΕ («Εργαστήριο Μικρο-οικονομικής Ανάλυσης Αγοράς Εργασίας», «Εργαστήριο Οικονομικής Επιχειρήσεων, Καινοτομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης» και «Εργαστήριο Ποσοτικών Μεθόδων & Πληροφοριακών

Συστημάτων») συνέχισαν τη λειτουργία τους το 2019-2020, και πλέον δημοσιοποιούν ετήσια πεπραγμένα στην κεντρική ιστοσελίδα (βλ. <https://www.econ.upatras.gr/el/research>).

- xiii.** Στα πλαίσια της εναρμόνισης με το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Πανεπιστημίου Πατρών, το ΤΟΕ πλέον διαθέτει *Πολιτική Ποιότητας* με συγκεκριμένους στόχους, και *Στοχοθεσία Ποιότητας*, όπου εξειδικεύονται επι μέρους στόχοι και ορίζονται ενέργειες και χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους. Η πολιτική διασφάλισης ποιότητας του ΤΟΕ υπόκειται σε συνεχή ανασκόπηση, η οποία διενεργείται από την ΓΣ σε συνεργασία με την ΟΜΕΑ και τη ΜΟΔΠ του Ιδρύματος. Τόσο η *Πολιτική Ποιότητας* του ΤΟΕ όσο και η *Στοχοθεσία* δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του Τμήματος (βλ. <https://www.econ.upatras.gr/el/diasfalisi-poiotitas>).
- xiv.** Λόγω της πανδημίας COVID-19, πολλοί από τους επι μέρους ποσοτικούς/ποιοτικούς στόχους της *Στοχοθεσίας 2018-2022* δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθούν το ακ. έτος 2019-2020. Επανεξέταση της στοχοθεσίας του ΤΟΕ, και επαναπροσδιορισμός ρεαλιστικών επι μέρους ποσοτικών/ποιοτικών στόχων για τα επόμενα ακαδημαϊκά έτη, έχει προγραμματιστεί να πραγματοποιηθεί σε ΓΣ το εαρινό εξάμηνο του 2020-2021. Επίσης λόγω της πανδημίας COVID-19, το Τμήμα δεν έχει ακόμα συζητήσει συστηματικά σε ΓΣ τις επι μέρους ενότητες της *Έκθεσης Πιστοποίησης του ΠΠΣ* και τις αντίστοιχες συστάσεις για βελτιώσεις. Ωστόσο, λεπτομερής συζήτηση, με παρουσία εκπροσώπων των φοιτητών, έχει προγραμματιστεί για το εαρινό εξάμηνο του 2020-2021.

1 . ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

1.1. Δομή και Στρατηγική

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών (ΤΟΕ) ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 325/23-5-1985, με το οποίο ορίστηκε ως τόπος εγκατάστασής του το Αγρίνιο (Νομός Αιτωλοακαρνανίας). Μετά από 13 χρόνια παραμονής του στο Αγρίνιο, το ΤΟΕ μεταφέρθηκε στις κεντρικές εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Πατρών με το Προεδρικό Διάταγμα 85/21-4-1998.

Το ΤΟΕ ανήκει στη Σχολή Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πατρών. Από το ακ. έτος 2013-2014 μέχρι και τον Μάιο του 2019, η εν λόγω Σχολή, πέραν του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, περιλάμβανε το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (έτος ίδρυσης 1999, με έδρα την Πάτρα), το Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος & Νέων Τεχνολογιών (έτος ίδρυσης 2004, με έδρα το Αγρίνιο), και το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων & Τροφίμων (έτος ίδρυσης 2006, με έδρα το Αγρίνιο). Από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, η Σχολή Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης Επιχειρήσεων περιλαμβάνει τα εξής Τμήματα:

- Τμήμα Οικονομικών Επιστημών (έτος ίδρυσης 1985, με έδρα την Πάτρα)
- Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (έτος ίδρυσης 1999, με έδρα την Πάτρα)
- Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων (έτος ίδρυσης 2006, με έδρα το Αγρίνιο)
- Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού (έτος ίδρυσης 2019, με έδρα την Πάτρα)
- Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (έτος ίδρυσης 2019, με έδρα την Πάτρα)

Κοσμήτορας της Σχολής το 2019-2020 ήταν ο Καθηγητής του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Βουτσινάς Βασίλειος, ενώ Πρόεδρος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών ήταν ο Καθηγητής Ντεμούσης Μιχαήλ.

Το ΤΟΕ επί του παρόντος χωροθετείται Βόρειο-Δυτικά του κτιρίου της Διοίκησης του Πανεπιστημίου Πατρών και είναι εγκατεστημένο σε πέντε μεμονωμένα κτίρια. Δυο κτίρια αφορούν γραφεία μελών ΔΕΠ (στο ένα εκ των οποίων είναι εγκατεστημένη και η αίθουσα συνεδριάσεων του Τμήματος), και ένα κτίριο αφορά γραφεία υποψηφίων διδασκόντων. Σε ξεχωριστό κτίριο είναι εγκατεστημένα η Γραμματεία, το γραφείο του Προέδρου, το Αναγνωστήριο και το Κεντρικό Εργαστήριο Η/Υ του ΤΟΕ. Σε ξεχωριστό κτίριο, είναι επίσης εγκατεστημένο ένα μικρότερο Εργαστήριο Η/Υ, το οποίο εξυπηρετεί τις ανάγκες του Προγράμματος Μεταπτυχιακών & Διδακτορικών Σπουδών. Το ΤΟΕ διαθέτει το ακ.έτος 2019-2020 πέντε αίθουσες διδασκαλίας (4 για το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών (ΠΑΜ1, ΠΑΜ13, ΠΑΜ16, ΠΑΜ17) και 1 για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών (ΠΑΜ2)). Αυτές συνιστούν μεμονωμένα κτίρια που βρίσκονται στον ίδιο χώρο.

Από το 2011 το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών συντάσσει *Ετήσιες Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης*. Το 2014 πραγματοποιήθηκε *Εξωτερική Αξιολόγηση* του ΤΟΕ από διακεκριμένους επιστήμονες του εξωτερικού. Τον Ιούνιο του 2019, στα πλαίσια της ΑΔΠ, πραγματοποιήθηκε *Πιστοποίηση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών* από ομάδα εξωτερικών αξιολογητών. Οι εκθέσεις αξιολόγησης & πιστοποίησης δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο της ΜΟΔΠ του Ιδρύματος αλλά και στον κεντρικό ιστότοπο του ΤΟΕ (<https://www.econ.upatras.gr/el/department/evaluation>).

Η στρατηγική του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, όπως δημοσιοποιείται στην *Πολιτική Ποιότητας και Στοχοθεσία* (βλ. <https://www.econ.upatras.gr/el/diasfalisi-poiotitas>), συνδέεται άμεσα με την αντίστοιχη του Ιδρύματος και περιλαμβάνει:

- a. Σ1. *Παροχή εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου*, με έμφαση στη φοιτητοκεντρική μάθηση, τη διαρκή αναβάθμιση του ΠΠΣ μέσω ετήσιων αναθεωρήσεων από τη ΓΣ, την εστίαση σε μαθησιακά αποτελέσματα, και την επικαιροποίηση και τυποποίηση των ακαδημαϊκών λειτουργιών
- b. Σ2. Συνεχής προσπάθεια βελτίωσης της σύνδεσης με την αγορά εργασίας, τους επιστημονικούς φορείς και τους αποφοίτους του Τμήματος.
- c. Σ3. Παραγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου με βάση τις διεθνείς εξελίξεις, μέσω της δημοσίευσης των αποτελεσμάτων έρευνας των μελών ΔΕΠ σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά και μέσω της ενίσχυσης των ερευνητικών συνεργασιών.
- d. Σ4. Προώθηση της αριστείας και της καινοτομίας, μέσω της ενθάρρυνσης και της επιβράβευσης των επιτευγμάτων των μελών του ΤΟΕ στη διδασκαλία και την έρευνα.
- e. Σ5. Ισχυροποίηση της εξωστρέφειας με προώθηση συνεργασιών με άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών και το εξωτερικό περιβάλλον, καθώς και μέσω δράσεων δικτύωσης της διεθνούς παρουσίας του ΤΟΕ, συμπεριλαμβανομένων και δράσεων διεθνούς κινητικότητας και σεμιναρίων/παρουσιάσεων από ακαδημαϊκούς άλλων ΑΕΙ του εσωτερικού/εξωτερικού ή εκπροσώπων ιδιωτικών και δημόσιων φορέων.
- f. Σ6. Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών και αποτελεσματικότητα των εργασιών της Γραμματείας
- g. Σ7. Δημιουργία κουλτούρας ποιότητας σε όλα τους εμπλεκόμενα μέλη του Τμήματος (ΔΕΠ, επιστημονικό & διοικητικό προσωπικό, φοιτητές)

Για την υλοποίηση της πολιτικής ποιότητας, το ΤΟΕ εφαρμόζει διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας που αποσκοπούν στα ακόλουθα:

1. Την εξασφάλιση της καταλληλότητας της δομής και της οργάνωσης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
2. Την επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης
3. Την προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου
4. Την εξασφάλιση της καταλληλότητας των προσόντων του διδακτικού προσωπικού
5. Την προώθηση της ποιότητας και ποσότητας του ερευνητικού έργου των μελών της ακαδημαϊκής μονάδας
6. Την ανάπτυξη ισχυρών δεσμών μεταξύ της διδασκαλίας και της έρευνας
7. Την αντιστοίχιση του περιεχομένου και του μεγέθους της ζήτησης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων του ΤΟΕ στην αγορά εργασίας
8. Τη βελτίωση της ποιότητας των υποστηρικτικών υπηρεσιών (διοικητικές υπηρεσίες, Εργαστήρια Η/Υ, Αναγνωστήριο, υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας κλπ.)

9. Την διαμόρφωση δυναμικού και ανατροφοδοτικού χαρακτήρα της πολιτικής ποιότητας μέσω της διενέργειας ετήσιας ανασκόπησης του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του ΠΠΣ από τη ΓΣ, και μέσω των Ετήσιων Εκθέσεων Εσωτερικής Αξιολόγησης από την ΟΜΕΑ σε συνεργασία με τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος.

Η στρατηγική που υιοθετείται στα πλαίσια της Πολιτικής Ποιότητας του ΤΟΕ συνοδεύεται με επιμέρους ποσοτικό/ποιοτικό προγραμματισμό για τα διάφορα ακαδημαϊκά έτη (βλ. http://www.econ.upatras.gr/sites/default/files/attachments/stohotesia_pps_toe_v5.pdf), ώστε να εξασφαλίζονται επίσης:

1. Η συνέπεια στη διεξαγωγή των ετήσιων προγραμματισμένων εκπαιδευτικών διαδικασιών των Προγραμμάτων του ΤΟΕ (ΠΠΣ/ΠΜΣ/ΠΔΣ), λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος (πόρους, θεσμικό πλαίσιο)
2. Η συνεχής βελτίωση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος (υποδομές, διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες), ώστε αυτό να υποστηρίζει και να εμπνέει τους φοιτητές
3. Η συνεχής αναθεώρηση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του ΤΟΕ με βάση: (i) τις εξελίξεις στην οικονομική επιστήμη, (ii) τις εξελίξεις στα Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών άλλων συναφών Πανεπιστημιακών Τμημάτων στη χώρα και στο εξωτερικό, και (iii) τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας.

1.2. Διάρθρωση της Διοίκησης, Σύθεση και Λειτουργία των Οργάνων

Η διάρθρωση της διοίκησης του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών καθορίζεται από το σχετικό νομικό πλαίσιο. Το ΤΟΕ διοικείται από τη Γενική Συνέλευση και τον/την εκάστοτε Πρόεδρο.

Για τον συντονισμό/διευθέτηση επί μέρους θεμάτων, έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν στο ΤΟΕ αντίστοιχες Επιτροπές. Οι Επιτροπές, ανάλογα με τη φύση τους, απαρτίζονται από μέλη ΔΕΠ ή/και μέλη ΕΔΠ/ΕΤΕΠ/Γραμματείας, καθώς και αντιπρόσωπο των φοιτητών, και λειτουργούν με βάση συγκεκριμένους στόχους και χρονοδιαγράμματα. Για το ακ. έτος 2019-2020 οι Επιτροπές του ΤΟΕ και η αντίστοιχη στελέχωσή τους περιγράφονται παρακάτω.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΕ, ακ. έτος 2019-2020

1. **Επιτροπή Φοιτητικών Ζητημάτων:** Ντεμούσης Μιχαήλ (Συν/στής), Καθηγητής, Δαύρη Μαρία, Γραμματέας, Εκπρόσωπος Φοιτητών.
2. **Επιτροπή Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ):** Ντεμούσης Μιχαήλ (Συν/στής), Καθηγητής, Νταούλη Ιωάννα, Καθηγήτρια, Ζερβογιάννη Αθηνά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Γιαννακόπουλος Νικόλαος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Εκπρόσωπος Φοιτητών.
3. **Συντονιστική Επιτροπή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ):** Γιαννακόπουλος Νικόλαος (Δ/ντής), Αναπληρωτής Καθηγητής, Βενέτης Ιωάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τζελέπης Δημήτριος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τζαγκαράκης Εμμανουήλ, Επίκουρος Καθηγητής, Κουνετάς Κωνσταντίνος, Αναπληρωτή Καθηγήτρια, Εκπρόσωπος Μεταπτυχιακών Φοιτητών.
4. **Επιτροπή ΟΜΕΑ:** Ζερβογιάννη Αθηνά (Συν/στρια), Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Αργυρός Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πατρώνης Βασίλειος, Καθηγητής.
5. **Επιτροπή Προγράμματος Κινητικότητας ERASMUS:** Ζερβογιάννη Αθηνά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (Συν/στρια), Πολυμηνής Αθανάσιος, Επίκουρος Καθηγητής, Εκπρόσωπος Φοιτητών.
6. **Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης ΤΟΕ:** Βενέτης Ιωάννης (Συν/στής), Αναπληρωτής Καθηγητής, Τζελέπης Δημήτριος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Αργυρός Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Εκπρόσωπος Φοιτητών.

7. **Επιτροπή Κατατακτηρίων Εξετάσεων:** Ντεμούσης Μιχαήλ (Συν/στής), Καθηγητής, Κουρλιούρος Ηλίας, Καθηγητής, Τσεκούρας Κωνσταντίνος, Καθηγητής, Βενέτης Ιωάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Γιαννακόπουλος Νικόλαος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πολυμένης Αθανάσιος, Επίκουρος Καθηγητής, Κουνετάς Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής.
8. **Επιτροπή Πληροφορικής:** Τζαγκαράκης Εμμανουήλ (Συν/στής), Επίκουρος Καθηγητής, Δημαρά Ευθαλία, Καθηγήτρια, Ρούσσοσ Αλέξανδρος, ΕΤΕΠ, Βικτωρία Δασκάλου, ΕΔΙΠ.
9. **Επιτροπή Ανακύκλωσης και Καταστροφής:** Δασκάλου Βικτωρία, ΕΔΙΠ.
10. **Επιτροπή για Θέματα Υγείας και Ασφάλειας:** Αργυρός Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής.
11. **Επιτροπή Επιμέλειας Οδηγού Προπτυχιακών Σπουδών και Οδηγού ECTS:** Ζερβογιάννη Αθηνά (Συν/στρια), Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Νταούλη Ιωάννα, Καθηγήτρια, Δαύρη Μαρία, Γραμματέας, Εκπρόσωπος Φοιτητών.
12. **Επιτροπή Σύνταξης Ωρολογίου Προγράμματος Μαθημάτων και Προγράμματος Εξετάσεων:** Κουνετάς Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Εκπρόσωπος Φοιτητών
13. **Επιτροπή Οικονομικών Ζητημάτων:** Ντεμούσης Μιχαήλ (Συν/στής), Καθηγητής, Γούδη Ισμήνη, ΕΤΕΠ, Δαύρη Μαρία, Γραμματέας.
14. **Επιτροπή Εξωστρέφειας:** Γούλας Ελευθέριος (Συν/στής), Επίκουρος Καθηγητής, Δασκάλου Βικτωρία, ΕΔΙΠ.

Στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, το ΤΟΕ διαθέτει κανονισμούς σπουδών και για τα τρία Προγράμματά του (ΠΠΣ/ΠΜΣ/ΠΔΣ), οι οποίοι δημοσιοποιούνται στην κεντρική του ιστοσελίδα (<http://undergrad.econ.upatras.gr/el/regulation>, <http://postgrad.econ.upatras.gr/el/msc/regulation>, <http://www.econ.upatras.gr/el/postgraduate/doctoral-studies/regulation>). Οι κανονισμοί σπουδών περιλαμβάνουν ζητήματα εγγραφών, αναστολής σπουδών, κατατακτηρίων εξετάσεων, ορκωμοσίας, πιστωτικών μονάδων για ολοκλήρωση των σπουδών κ.λπ. Το ΤΟΕ επίσης διαθέτει κανονισμούς εξετάσεων τόσο για το ΠΠΣ όσο και για το ΠΜΣ, που αφορούν τις υποχρεώσεις διδασκομένων/επιτηρητών/διδασκόντων κατά τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων καθώς και τη διαδικασία αντιμετώπισης περιστατικών ανάρμοστης συμπεριφοράς.

Στα πλαίσια της ερευνητικής δραστηριότητας, το ΤΟΕ διαθέτει από το ακ. έτος 2016-2017 τρία θεσμοθετημένα Ερευνητικά Εργαστήρια («*Εργαστήριο Μικρο-οικονομικής Ανάλυσης της Αγοράς Εργασίας*», «*Εργαστήριο Οικονομικής των Επιχειρήσεων, και της Καινοτομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης*», «*Εργαστήριο Ποσοτικών Μεθόδων & Πληροφοριακών Συστημάτων*»). Τα Εργαστήρια αυτά επικεντρώνονται σε τομείς της οικονομικής επιστήμης στους οποίους από παλιά το ΤΟΕ έχει συγκριτικό πλεονέκτημα από την άποψη της ερευνητικής εμπειρίας. Μέσα από τη συλλογική προσπάθεια των μελών τους, τα τρία αυτά Εργαστήρια συμβάλλουν στην παραγωγή ποιοτικών δημοσιεύσεων και στην προώθηση ερευνητικών συνεργασιών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών με συναφή Τμήματα άλλων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων του εσωτερικού ή εξωτερικού. Επιπλέον, τα εν λόγω Εργαστήρια αναμένονται στο μέλλον να συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς σταδιακά αντίστοιχα μαθήματα θα ενταχθούν σε αυτά.

1.3 Στελέχωση του Τμήματος

Η στελέχωση του ΤΟΕ σε μόνιμο προσωπικό για το ακ. έτος 2019-2020 παρουσιάζεται παρακάτω:

Αριθμός μελών ΔΕΠ 2019-2020 και προβλεπόμενος αριθμός σύμφωνα με το ΠΔ ίδρυσης του ΤΟΕ

	2019-2020	Ποσοστό	Προβλεπόμενος αριθμός με βάση το ΠΔ ίδρυσης του ΤΟΕ
Καθηγητές	8	42,1%	
Αναπληρωτές Καθηγητές	6	26,3%	
Επικουροί Καθηγητές	5 (*)	31,6%	
Σύνολο	19	100%	25

(*) Το Μάρτιο του 2020 προστέθηκε 1 μέλος ΔΕΠ σε θέση Επικουρού Καθηγητή

Αριθμός μελών ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ 2019-2020 και προβλεπόμενο αντίστοιχο προσωπικό σύμφωνα με το ΠΔ ίδρυσης του ΤΟΕ

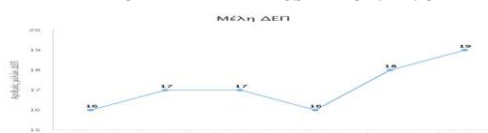
	2019-2020	Προβλεπόμενος αριθμός με βάση το ΠΔ ίδρυσης του ΤΟΕ
ΕΔΙΠ	1	5
ΕΤΕΠ	2	6

Διοικητικό προσωπικό 2019-2020 και προβλεπόμενο αντίστοιχο προσωπικό σύμφωνα με το ΠΔ ίδρυσης του ΤΟΕ

	2019-2020	Προβλεπόμενος αριθμός με βάση το ΠΔ ίδρυσης του ΤΟΕ
Γραμματέας ΤΟΕ & μέλη διοικητικού προσωπικού	4	7

Θετική εξέλιξη στο τομέα των ανθρώπινων πόρων αποτέλεσε η έλευση ενός ακόμα μέλους ΔΕΠ σε θέση Επικουρού Καθηγητή το Μάρτιο του 2020, πέρα από τα 2 νέα μέλη ΔΕΠ που προστέθηκαν στο δυναμικό του Τμήματος το ακ. έτος 2018-2019, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός των μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ το εαρινό εξάμηνο του 2019-2020 να ανέλθει σε 19. Ωστόσο, το ΤΟΕ εξακολουθεί να εμφανίζει ελλiptή στελέχωση σε μόνιμο διδακτικό/ερευνητικό δυναμικό, αν ληφθεί υπόψη ο αριθμός των νεοεισερχόμενων φοιτητών που δέχεται κάθε χρόνο αλλά και το ΠΔ ίδρυσής του.

Μέλη ΔΕΠ ΤΟΕ – διαχρονική εξέλιξη

Το προσωπικό της Γραμματείας (3 διοικητικοί υπάλληλοι συν τη Γραμματέα), επίσης υπολείπεται των αναγκών του Τμήματος με βάση τον αριθμό των φοιτητών αλλά και του ΠΔ ίδρυσης του ΤΟΕ. Ο αριθμός των μελών ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ έχει επίσης παραμείνει αμετάβλητος από το 2011-2012 (1 μέλος ΕΔΙΠ με εξειδίκευση την πληροφορική, και 2 μέλη ΕΤΕΠ).

Για μία σειρά ετών, η έλλειψη επαρκούς αριθμού μελών ΔΕΠ αντιμετωπιζονταν στο ΤΟΕ μέσω εκτεταμένης αξιοποίησης του θεσμού των διδασκόντων Π.Δ.407/80. Ο αριθμός των συμβάσεων Π.Δ.407/80 ανερχόταν σε 26 το 2010-2011, σε 10 το 2011-2012 και σε 6 το 2012-2013. Οι συμβάσεις αυτές έπεσαν στο μηδέν το 2013-2014, και αυτό συνεχίστηκε κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2014/2015-2015/2016. Το ΤΟΕ απέκτησε ξανά έκτακτο διδακτικό προσωπικό το 2016-2017 μέσω κονδυλίων του Πανεπιστημίου Πατρών (5 συμβάσεις για διδασκαλία μεμονωμένων μαθημάτων επιλογής στο πλαίσιο του Προγράμματος «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας», και 1 σύμβαση ΠΔ407 για διδασκαλία

Εργαστηρίου), και μέσω κονδυλίων από το ΠΜΣ (2 συμβάσεις πανεπιστημιακών υποτρόφων). Το 2017-2018 οι συμβάσεις έκτακτου διδακτικού προσωπικού μέσω κονδυλίων του Πανεπιστημίου Πατρών ανήλθαν σε 7 (έξι συμβάσεις «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας» για διδασκαλία μεμονωμένων μαθημάτων και 1 σύμβαση ΠΔ407/80 για κάλυψη αναγκών διδασκαλίας εργαστηρίων), ενώ το ΠΜΣ χρηματοδότησε 1 θέση πανεπιστημιακού υποτρόφου. Το ακ. έτος 2018-2019 υπήρξαν συνολικά 4 συμβάσεις έκτακτου διδακτικού προσωπικού μέσω του κεντρικού προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Πατρών (τρεις στο πλαίσιο του Προγράμματος «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας» και μία σύμβαση ΠΔ407), εξασφαλίζοντας τη διδασκαλία εννέα μαθημάτων επιλογής («Διαχείριση Χαρτοφυλακίου», «Λογιστική Ι», «Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ-Μάνατζμεντ», «Μεθοδολογία Έρευνας στην Οικονομική Επιστήμη», «Περιφερειακή Οικονομική», «Οικονομική Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος», «Μαθηματική Οικονομική», «Εφαρμοσμένη Οικονομετρία», «Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη για Μηχανικούς & Επιστήμονες»). Το ίδιο ίσχυσε και το ακ. έτος 2019-2020 (τρεις συμβάσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας» και μία σύμβαση ΠΔ407), οι οποίες εξασφάλισαν τη διδασκαλία 11 μαθημάτων επιλογής («Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ-Μάνατζμεντ», «Μεθοδολογία Έρευνας στην Οικονομική Επιστήμη», «Μαθηματική Οικονομική», «Εφαρμοσμένη Οικονομετρία», «Περιφερειακή Οικονομική», «Οικονομική Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος», «Διαχείριση Χαρτοφυλακίου», «Οικονομική Ιστορία», «Εξέλιξη Οικονομικής Σκέψης», «Ελληνική Οικονομική Ιστορία», «Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη για Μηχανικούς & Επιστήμονες»). Αν και το έκτακτο διδακτικό προσωπικό βοήθησε στην αντιμετώπιση της πίεσης ανθρώπινων πόρων, το ΤΟΕ συνεχίζει να είναι ελλειπές σε μόνιμο προσωπικό, ιδιαίτερα όσον αφορά σε σημαντικά αντικείμενα της οικονομικής επιστήμης, όπως Μικροοικονομική Θεωρία & Πολιτική, Δημόσια Οικονομική, Οικονομική της Ανάπτυξης, Χρηματοοικονομική, κλπ. Το πρόβλημα θα ενταθεί τα επόμενα ακ. έτη, λόγω αποχώρησης/συνταξιοδότησης μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

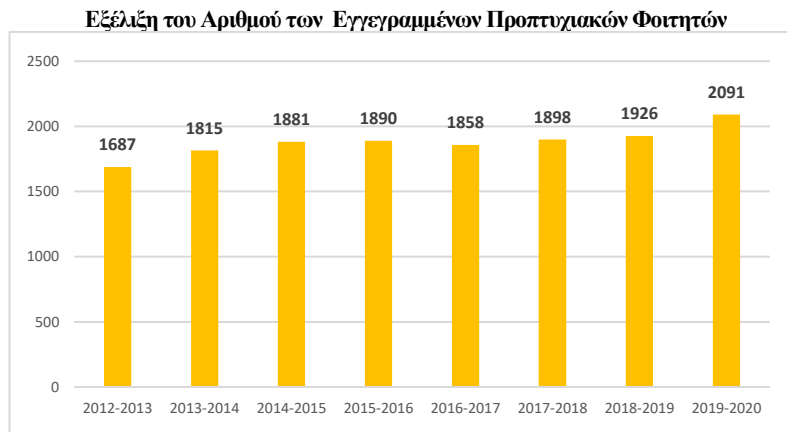
Εξέλιξη Έκτακτου Διδακτικού Προσωπικού

	Αριθμός συμβάσεων	Είδος σύμβασης
2010-2011	26	Π.Δ.407/80
2011-2012	10	Π.Δ.407/80
2012-2013	6	Π.Δ.407/80
2013-2014	0	-
2014-2015	0	-
2015-2016	0	-
2016-2017	8	Πρόγραμμα «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας» (5), Π.Δ.407/80 (1), Πανεπιστημιακοί Υπότροφοι (2)
2017-2018	8	Πρόγραμμα «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας» (6), Π.Δ.407/80 (1), Πανεπιστημιακός Υπότροφος (1)
2018-2019*	4(*)	Πρόγραμμα «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας» (3 συμβάσεις για 7 μαθήματα), Π.Δ.407/80 (1 σύμβαση για 2 μαθήματα)
2019-2020	4†	Πρόγραμμα «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας» (3 συμβάσεις για 9 μαθήματα), Π.Δ.407/80 (1 σύμβαση για 2 μαθήματα)

*Από το ακ. έτος 2018-2019, οι συμβάσεις στο Πλαίσιο του Προγράμματος «Απόκτηση Διδακτικής Εμπειρίας» είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνουν παραπάνω από ένα μαθήματα.

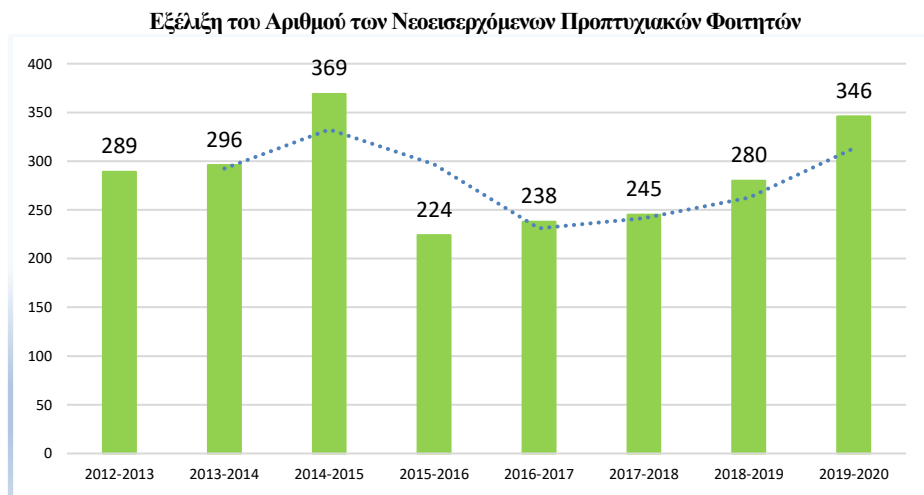
1.4 Εξέλιξη Φοιτητών

Η εξέλιξη του αριθμού των προπτυχιακών φοιτητών παρουσιάζεται παρακάτω:

Ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών παρουσιάζει διαχρονική άνοδο. Το 2019-2020, αυτός ανήλθε σε 2091, εμφανίζοντας αύξηση περίπου 13% σε σχέση με το μέσο όρο της ακαδημαϊκής επταετίας 2012/2013-2018/2019 και 8,6% σε σχέση με το προηγούμενο ακ.έτος 2018-2019.

Ο αριθμός των νεοεισερχόμενων φοιτητών επίσης εμφανίζει αυξητική τάση από το 2015-2016, ανερχόμενος το 2019-2020 σε 346, έναντι 280 το 2018-2019, 245 το 2017-2018 και 238 το 2016-2017.

Σε ότι αφορά στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), το 2019-2020 φοίτησαν 35 φοιτητές/τριες, έναντι 38 το 2018-2019 και 29 το 2017-2018. Το 2019-2020 υπήρξαν επίσης 17 φοιτούντες στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ) του ΤΟΕ.

1.5. Εκπαιδευτική και Ερευνητική Λειτουργία

Σύμφωνα με το Π.Δ. ίδρυσης του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, το ΤΟΕ έχει ως αποστολή:

- να συμβάλλει στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με ελεύθερη επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση
- να παρέχει τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιτυχή επαγγελματική σταδιοδρομία
- να καλλιεργεί και να προάγει τις οικονομικές επιστήμες με την ακαδημαϊκή και εφαρμοσμένη διδασκαλία, έρευνα και αναζήτηση

Η εξυπηρέτηση των παραπάνω στόχων οδήγησαν σε κατά καιρούς αλλαγές/αναδιαρθρώσεις του ΠΠΣ, με αποτέλεσμα τη διαχρονική βελτίωσή του και τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητά του. Σημαντική εξέλιξη σε αυτόν τον τομέα αποτελεί η τελευταία αναδιάρθρωση του ΠΠΣ για τους εισακτέους του 2016-2017. Η εν λόγω αναδιάρθρωση: (α) μείωσε το συνολικό αριθμό των μαθημάτων για λήψη πτυχίου, (β) αύξησε τη σχετική βαρύτητα στο πτυχίο ορισμένων πολύ βασικών για την οικονομική επιστήμη μαθημάτων, και (γ) εμπλούτισε τα μαθήματα επιλογής με νέα σύγχρονα και δημοφιλή γνωστικά αντικείμενα της οικονομικής επιστήμης. Το αναθεωρημένο ΠΠΣ εξυπηρετεί καλύτερα το στόχο της παροχής θεωρητικής και εφαρμοσμένης γνώσης προς τους φοιτητές, και διευκολύνει την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και την εκ μέρους τους ανάληψη υψηλού κύρους μεταπτυχιακών σπουδών. Ως βάση για την αναθεώρηση του ΠΠΣ, ελήφθησαν υπόψη τα σχόλια της *Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης του ΤΟΕ* το 2014 (βλ. <https://modip.upatras.gr/el/node/182>). Ειδικότερα, το αναθεωρημένο ΠΠΣ χαρακτηρίζεται από:

- μεγαλύτερη εμβάθυνση σε εργαλεία (μαθηματικά, στατιστική, εισαγωγή στην οικονομική επιστήμη) και σε καίρια πεδία της οικονομικής επιστήμης (μικροοικονομική, μακροοικονομική) μέσω της αύξησης των ωρών διδασκαλίας
- προσθήκη δημοφιλών μαθημάτων εφαρμοσμένης οικονομικής με προσανατολισμό τη βελτίωση της πρόσβασης των πτυχιούχων του ΤΟΕ στην αγορά εργασίας
- προσθήκη πιο εξειδικευμένων μαθημάτων για ευκολότερη πρόσβαση των αποφοίτων σε υψηλού κύρους μεταπτυχιακά προγράμματα
- ευθυγράμμιση όσον αφορά τον συνολικό αριθμό μαθημάτων επιστημονικής περιοχής για απόκτηση πτυχίου με αντίστοιχα προγράμματα και συναφή Τμήματα του εσωτερικού/εξωτερικού

Οριακές βελτιώσεις στο ΠΠΣ έγιναν το ακ. έτος 2017-2018, με αύξηση του αριθμού των προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής, αλλά και το 2018-2019, με αλλαγή του περιεχομένου και τίτλου των 2 υποχρεωτικών μαθημάτων ξένης γλώσσας σε «Αγγλικά για Οικονομολόγους Ι» και «Αγγλικά για Οικονομολόγους ΙΙ». Περαιτέρω οριακές βελτιώσεις, κυρίως όσον αφορά το περιεχόμενο ορισμένων μαθημάτων επιλογής, έγιναν και το ακ.έτος 2019-2020.

Όσον αφορά το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών *Εφαρμοσμένη Οικονομική & Ανάλυση Δεδομένων*, αυτό εμφανίζεται ιδιαίτερα επιτυχημένο, όπως προκύπτει και από τα σχόλια/αξιολογήσεις των φοιτησάντων (βλ. Τμήμα 4 της παρούσας Έκθεσης).

Η δραστηριότητα του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών επίσης εμφανίζεται επιτυχημένη. Το ΠΔΣ του ΤΟΕ καλύπτει ένα ευρύ φάσμα πεδίων της οικονομικής επιστήμης, ενώ, όπως αποδεικνύεται από τις δημοσιεύσεις, τις ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια και την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων, διακρίνεται από υψηλή ποιότητα.

Αξιόλογη είναι και η παρουσία του ΤΟΕ στο τομέα της έρευνας. Τα μέλη ΔΕΠ αναπτύσσουν ερευνητική δραστηριότητα σε ποικίλα γνωστικά πεδία της οικονομικής επιστήμης, και το ερευνητικό τους έργο δημοσιεύεται σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά. Η συνολική διεθνής παρουσία του ΤΟΕ, όπως αυτή αποτυπώνεται στις βάσεις ετεροαναφορών ερευνητικού έργου, είναι επίσης υψηλή, ενώ μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από φορείς του εσωτερικού/εξωτερικού. Περαιτέρω βελτίωση στον τομέα της έρευνας αναμένεται να προκύψει από την σχετικά πρόσφατη ίδρυση ερευνητικών εργαστηρίων. Τα 3 Ερευνητικά Εργαστήρια του ΤΟΕ αποτελούν πόλο έλξης συνεργασιών με άλλα ΑΕΙ της ημεδαπής και αλλοδαπής, και συνδράμουν στη βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου ερευνητικού έργου μέσω της συλλογικής προσπάθειας των μελών τους.

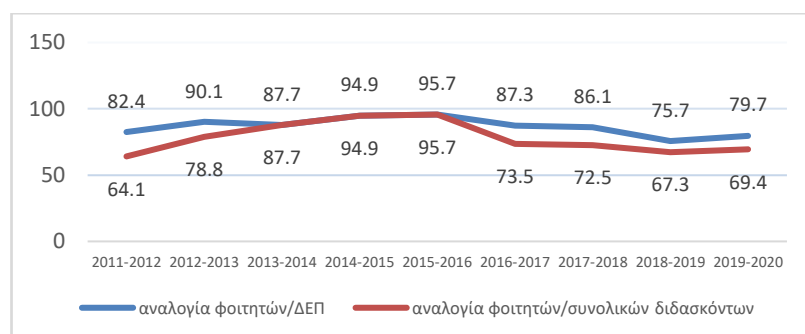
Από την άλλη πλευρά, η αναλογία φοιτητών/διδασκόντων στο ΤΟΕ παραμένει ιδιαίτερα υψηλή (βλ. παρακάτω πίνακα & αντίστοιχο γράφημα).

Αναλογία Προπτυχιακών Φοιτητών σε Έτη Φοίτησης vx2 και Διδασκόντων

Ακαδημαϊκό Έτος	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012
Ενεργά Μέλη ΔΕΠ	18,5 ^(α)	18	16	16	15,5 ^(β)	15,5 ^(γ)	15	14	14
Διδάσκοντες (ενεργά μέλη ΔΕΠ & έκτακτο διδακτικό προσωπικό)	21,25 ^(δ)	20,25 ^(ε)	19 ^(α)	19 ^(α)	15,5	15,5	15	16 ^(δ)	18 ^(ε)
Προπτυχιακοί Φοιτητές σε Έτη Φοίτησης vx2	1475	1362	1377	1396	1484	1471	1315	1261	1260
Αναλογία Φοιτητών/Διδασκόντων	69,4:1	67,3:1	72,5:1	73,5:1	95,7:1	94,9:1	87,7:1	78,8:1	70:1

^(α) προσφορά του έκτακτου διδακτικού προσωπικού σε προπτυχιακούς φοιτητές = περίπου 12 μαθήματα συνολικά, που αντιστοιχούν σε προσφορά 3 μελών ΔΕΠ, ^(β) 15 ΔΕΠ το χειμερινό εξάμηνο, και 16 ΔΕΠ το εαρινό εξάμηνο, ^(γ) 16 ΔΕΠ το χειμερινό εξάμηνο, και 15 ΔΕΠ το εαρινό εξάμηνο, ^(δ) η προσφορά έκτακτου διδακτικού προσωπικού σε προπτυχιακούς φοιτητές αντιστοιχούσε περίπου σε προσφορά 2 μελών ΔΕΠ, ^(ε) η προσφορά έκτακτου διδακτικού προσωπικού σε προπτυχιακούς φοιτητές αντιστοιχούσε περίπου σε προσφορά 4 μελών ΔΕΠ, ^(α) η προσφορά έκτακτου διδακτικού προσωπικού σε προπτυχιακούς φοιτητές (= 9 μαθήματα.) αντιστοιχούσε σε προσφορά 2,25 μελών ΔΕΠ, ^(β) 18 ΔΕΠ το χειμερινό εξάμηνο, και 19 ΔΕΠ το εαρινό εξάμηνο, ^(γ) η προσφορά έκτακτου διδακτικού προσωπικού σε προπτυχιακούς φοιτητές (=11 μαθήματα.) αντιστοιχούσε σε προσφορά 2,75 μελών ΔΕΠ

Εξέλιξη της αναλογίας φοιτητών/ΔΕΠ και φοιτητών/συνολικών διδασκόντων στο ΠΠΣ

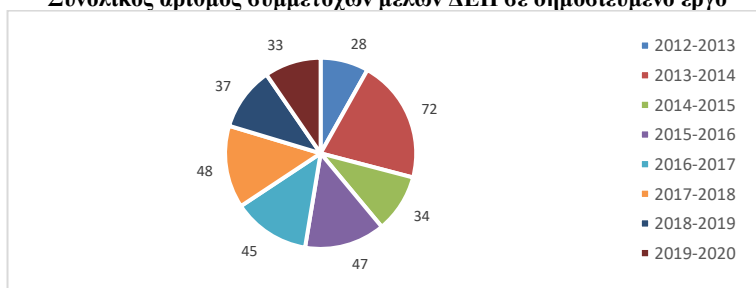

Από το ακ. έτος 2011-2012, η μείωση διδασκόντων (μέλη ΔΕΠ & έκτακτο διδακτικό προσωπικό) σε συνδυασμό με την αύξηση του αριθμού των νεοεισερχόμενων προπτυχιακών φοιτητών οδήγησε σε σημαντική στενότητα ανθρώπινων πόρων. Ειδικότερα, από το ακ. έτος 2012-2013 η συνολική αναλογία φοιτητών-διδασκόντων άρχισε να κινείται σε ολοένα και υψηλότερα επίπεδα, με αποτέλεσμα το 2015-2016 ο δείκτης φόρτου διδασκαλίας του ΠΠΣ να ανέλθει στο πολύ υψηλό επίπεδο του 95,7:1. Τα ακαδημαϊκά έτη 2016-2017 και 2017-2018 ο δείκτης αυτός μειώθηκε αντίστοιχα σε 73,5:1 και 72,5:1, λόγω της επαναφοράς των συμβάσεων έκτακτου διδακτικού προσωπικού. Το 2018-2019, με τον διορισμό δυο νέων μελών ΔΕΠ και τις έκτακτες συμβάσεις, η συνολική αναλογία φοιτητών-διδασκόντων εμφάνισε περαιτέρω μείωση στο επίπεδο του 67,3:1. Ωστόσο, το 2019-2020 υπήρξε εκ νέου αύξηση της αναλογίας στο επίπεδο του 69,4:1, λόγω σημαντικής ανόδου του αριθμού των νεοεισερχομένων φοιτητών.

Γενικά, ο λόγος φοιτητών/ΔΕΠ και φοιτητών/συνολικών διδασκόντων στο ΤΟΕ παραμένει ιδιαίτερα υψηλός. Ο αντίστοιχος δείκτης φοιτητών/διδασκόντων σε εθνικό επίπεδο ανέρχεται σε 26,3:1, ενώ για τις χώρες του ΟΟΣΑ και την ΕΕ ανέρχεται αντίστοιχα σε 15,3:1 και 16:1 (βλ. *Education at a Glance, OECD, Issues 2016*). Αυτό σημαίνει ότι, ακόμη και αν συμπεριληφθεί στο ανθρώπινο δυναμικό το έκτακτο διδακτικό προσωπικό και επίσης δεν συνυπολογισθούν οι εκπαιδευτικές άδειες των μελών ΔΕΠ, στο ΤΟΕ η συνολική αναλογία διδασκομένων/διδασκόντων το 2019-2020 ήταν πάνω από δύομισι φορές υψηλότερη του εθνικού μέσου όρου και πάνω από τέσσερις φορές υψηλότερη του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ/ΕΕ. Με δεδομένη τη βούληση του ΤΟΕ για συνεχή βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου, αυτή η υψηλή αναλογία φοιτητών/διδασκόντων δεν προάγει την επίτευξη των στόχων και σκοπών του Τμήματος. Παράλληλα, επηρεάζεται το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ, καθώς η δημοσίευση άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά υψηλού κύρους, αλλά και η επιτυχής διεκδίκηση ερευνητικών προγραμμάτων, συχνά προϋποθέτει την έντονη ενασχόληση ενός πυρήνα ερευνητών.

Ωστόσο, παρά την υψηλή αναλογία φοιτητών/διδασκόντων και το φόρτο εργασίας που αυτή συνεπάγεται για τα μέλη ΔΕΠ, η διεθνής παρουσία του ΤΟΕ παραμένει αξιόλογη, όπως διαφαίνεται από τον αριθμό των ετεροαναφορών στο ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ, τον αριθμό των συμμετοχών τους σε δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, και τη συμμετοχή τους σε προγράμματα έρευνας (βλ. Τμήμα 5 της παρούσας Έκθεσης).

Συνολικός αριθμός συμμετοχών μελών ΔΕΠ σε δημοσιευμένο έργο

1.6. Διοικητικές Υπηρεσίες & Υποδομές του ΤΟΕ

Γραμματεία

Η Γραμματεία του ΤΟΕ εξυπηρετεί τις ανάγκες της διοίκησης και των μελών ΔΕΠ καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας και δέχεται τους φοιτητές καθημερινά από τις 10:00 έως τις 12:00μμ. Οι αρμοδιότητές της περιλαμβάνουν:

- τη διοικητική σύνδεση του ΤΟΕ με το Πανεπιστήμιο Πατρών
- τη διαχείριση εισερχομένων - εξερχομένων εγγράφων
- οποιοδήποτε διοικητικό-λειτουργικό θέμα σχετικό με το ΠΠΣ, ΠΜΣ και ΠΔΣ (εγγραφές, βαθμολογία, μαθήματα, κατάλογοι πτυχιούχων, ορκωμοσία, υποτροφίες, πιστοποιητικά αναλυτικής βαθμολογίας, πιστοποιητικά φοίτησης, αντίγραφα πτυχίου, διαγραφές, αναστολή σπουδών κλπ.)
- ανάρτηση γενικών ανακοινώσεων/αποτελεσμάτων στον οικείο χώρο ανακοινώσεων και στην ιστοσελίδα του Τμήματος
- εγγραφές, πιστοποιητικά κ.λπ. των εισερχόμενων/εξερχόμενων φοιτητών ERASMUS
- προετοιμασία των θεμάτων της Γ.Σ. και των εκλογών μελών ΔΕΠ
- άλλες διοικητικές ανάγκες των μελών ΔΕΠ

Για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, έχει γίνει επιμόρφωση του διοικητικού προσωπικού της Γραμματείας ('Ψηφιακό Άλμα' του Πανεπιστημίου Πατρών). Επιμόρφωση του διοικητικού προσωπικού έχει επίσης γίνει για θέματα που αφορούν το Πρόγραμμα ERASMUS και για θέματα που αφορούν τη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων διασφάλισης ποιότητας ΠΣΔΙΠ/ΟΠΕΣΠ.

Εργαστήρια Η/Υ

Το Κεντρικό Εργαστήριο Η/Υ του ΤΟΕ είναι εξοπλισμένο με 40 υπολογιστές, στους οποίους οι προπτυχιακοί φοιτητές έχουν ελεύθερη καθημερινή πρόσβαση εντός και εκτός ωραρίου λειτουργίας των υπηρεσιών του Τμήματος. Το μικρότερο Εργαστήριο Η/Υ είναι χωρητικότητας 15 Η/Υ και περιλαμβάνει υπολογιστές υψηλής ισχύος. Το Εργαστήριο αυτό χρησιμοποιείται για την κάλυψη των

αναγκών του ΠΜΣ και ΠΔΣ. Στους υπολογιστές των Εργαστηρίων βρίσκονται εγκατεστημένα τα «Office» και σημαντικό στατιστικό/οικονομετρικό λογισμικό (SPSS, E-views, Stata, Gretl, κ.λπ.). Μέλος ΕΤΕΠ, με εξειδίκευση στην πληροφορική, είναι υπεύθυνος του Κεντρικού Εργαστηρίου Η/Υ, ενώ μέλος ΔΕΠ του ΤΟΕ είναι υπεύθυνος του μικρότερου Εργαστηρίου Η/Υ. Επέκταση και αναδιάρθρωση των Εργαστηρίων Η/Υ θα πραγματοποιηθεί με τη μετεγκατάσταση του ΤΟΕ στο νέο κτίριο.

Αναγνωστήριο

Στους χώρους του ΤΟΕ λειτουργεί Αναγνωστήριο για τους προπτυχιακούς φοιτητές. Στο Αναγνωστήριο υπάρχουν αντίτυπα από όλα τα προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα (για ανάγνωση και σύντομο δανεισμό). Υπάρχουν επίσης και άλλα συγγράμματα αναφοράς, καθώς και Η/Υ που συνδέονται με την Κεντρική Βιβλιοθήκη. Το Αναγνωστήριο έχει χωρητικότητα 30 ατόμων. Μέλος ΕΤΕΠ του ΤΟΕ είναι υπεύθυνος του Αναγνωστηρίου. Η πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά και άλλες βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων γίνεται μέσω του ιστότοπου της Κεντρικής Βιβλιοθήκης.

Ιστότοπος του ΤΟΕ

Το ΤΟΕ έχει προβεί τα τελευταία χρόνια σε σημαντική βελτίωση και επικαιροποίηση της κεντρικής ιστοσελίδας του. Πλέον, η κεντρική ιστοσελίδα είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με τα πρότυπα ξένων πανεπιστημίων, διαθέτοντας λεπτομερή πληροφόρηση (στα ελληνικά και στα αγγλικά) για όλες τις λειτουργίες του Τμήματος (ανακοινώσεις, Γραμματεία, Πρόγραμμα Προπτυχιακών/ Μεταπτυχιακών/ Διδακτορικών Σπουδών, Πρόγραμμα ERASMUS, Ερευνητικά Εργαστήρια, Προσωπική Σελίδα Μελών ΔΕΠ κ.λπ.). Από το ακ. έτος 2018-2019, η κεντρική ιστοσελίδα του ΤΟΕ επίσης εμπλουτίστηκε με το περιεχόμενο και τους μαθησιακούς στόχους όλων των μαθημάτων, τους κανονισμούς σπουδών και άλλες σχετικές πληροφορίες, ενώ παράλληλα έγινε πιο αποτελεσματική, και πιο φιλική προς τους χρήστες, με links που παραπέμπουν σε ιστότοπους της Κεντρικής Διοίκησης και των άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου αλλά και σε γενικού ενδιαφέροντος ιστότοπους εκτός Παν/μίου Πατρών.

1.7. Υπηρεσίες Φοιτητικής Μέριμνας

Εκδήλωση Υποδοχής Πρωτοετών

Για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων φοιτητών, το ΤΟΕ οργανώνει κάθε χρόνο 'Εκδήλωση Υποδοχής Πρωτοετών'. Στην εκδήλωση αυτή παρουσιάζονται οι στόχοι και σκοποί του Τμήματος, το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, το Πρόγραμμα ERASMUS καθώς και το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης. Στην εκδήλωση συμμετέχουν εκπρόσωποι των φοιτητών καθώς και εκπρόσωποι από διάφορες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών (π.χ. Βιβλιοθήκη, Κέντρο Επαγγελματικής Διασύνδεσης, Γυμναστήριο κ.λπ.).

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Το ΤΟΕ εφαρμόζει το θεσμό των «ανοικτών θυρών» για τους φοιτητές του. Τα μέλη ΔΕΠ, κατά τις ώρες γραφείου τους, αλλά και εκτός ωρών γραφείου, είναι διαθέσιμα να συμβουλευθούν και να κατευθύνουν τους φοιτητές/τριες στην καλύτερη επιλογή μαθημάτων, σύμφωνα με την προσωπική τους κλίση, το βαθμό δυσκολίας των επιμέρους μαθημάτων επιλογής και τις προοπτικές τους για επαγγελματική καριέρα ή περαιτέρω σπουδές. Επίσης, είναι στη διάθεση των φοιτητών/τριών ώστε να ενημερώνονται για τυχόν γενικότερα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να αναζητούν, σε συνεργασία με τη Γραμματεία και τη ΓΣ του Τμήματος, τρόπους αντιμετώπισής τους.

Υποτροφίες

Για τους προπτυχιακούς φοιτητές/τριες προβλέπονται υποτροφίες επίδοσης χορηγούμενες από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ). Οι εν λόγω υποτροφίες χορηγούνται με κριτήριο την πανεπιστημιακή επίδοση των φοιτητών εφόσον η οικονομική κατάσταση των ιδίων καθώς και των γονέων τους το επιτρέπει. Υποτροφίες επίσης προκηρύσσονται από το ΙΚΥ για μεταπτυχιακές σπουδές, σε διάφορους τομείς της οικονομικής επιστήμης. Περαιτέρω, υποτροφίες χορηγούνται από Οργανισμούς, Κληροδοτήματα και Ιδρύματα, συνήθως σε φοιτητές/τριες με περιορισμένους πόρους και υψηλές επιδόσεις. Οι περισσότεροι οικονομικά αδύναμοι προπτυχιακοί φοιτητές υποστηρίζονται από τις υποτροφίες Α. Μετζελόπουλου του Πανεπιστημίου Πατρών, με την προϋπόθεση να έχουν καλή επίδοση στις σπουδές τους.

1.8. Αξιοποίηση Νέων Τεχνολογιών από τις Υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου)

Οι υπηρεσίες του ΤΟΕ αξιοποιούν εντατικά τις τεχνικές πληροφόρησης. Αναλυτικότερα, οι κύριες χρήσεις ΤΠΕ αφορούν:

- το σύνολο των λειτουργιών της Γραμματείας
- τη χρήση του διαδικτύου και της ιστοσελίδας του ΤΟΕ
- τη χρήση προγραμμάτων σύγχρονου λογισμικού

Όλα τα μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο (εντός της ιστοσελίδας του Τμήματος).

Η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα στη χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος εξασφαλίζεται μέσω:

- της λειτουργίας της Επιτροπής Πληροφορικής, η οποία εισηγείται στην ΓΣ για τις ανάγκες των μελών ΔΕΠ καθώς και των μελών ΕΤΕΠ, ΕΕΔΠ, Γραμματείας
- της στενής παρακολούθησης και τήρησης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Τμήματος
- της συνεργασίας των αρμοδίων διοικητικών οργάνων με τους φοιτητές
- της συμμετοχής του ΤΟΕ στα όργανα διαχείρισης πόρων του ΠΠ (Σύγκλητος, Ειδικές Επιτροπές)

Η ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού διασφαλίζεται μέσω της επίβλεψης της ανανέωσης του εξοπλισμού, της τήρησης των χρόνων λειτουργίας του και της αντικατάστασής του μέσω νέων

παραγγελιών. Επίσης, για τη βελτίωση της ασφάλειας από κλοπές κλπ. των γραφείων των μελών ΔΕΠ, της Γραμματείας και των αιθουσών διδασκαλίας, έχει εγκατασταθεί κατάλληλος εξοπλισμός (συναγερμός), ενώ παράλληλα γίνεται χρήση και των υπηρεσιών εταιρίας ασφάλειας του Πανεπιστημίου Πατρών.

1.9. Διαφάνεια και Αποτελεσματικότητα στη Διαχείριση Οικονομικών Πόρων

Η διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των οικονομικών πόρων εξασφαλίζεται ως εξής:

- Η Επιτροπή Οικονομικών Ζητημάτων συνεργάζεται με τα μέλη ΔΕΠ και τη Γραμματεία και υποβάλλει πρόταση κατανομής του ετήσιου Προϋπολογισμού του ΤΟΕ.
- Στη συνέχεια, η πρόταση συζητείται στη ΓΣ, η οποία λαμβάνει τη τελική απόφαση.
- Μέλος ΕΤΕΠ του ΤΟΕ, σε συνεργασία με τον Πρόεδρο και Συντονιστή της Επιτροπής Οικονομικών Ζητημάτων, παρακολουθεί την καλή εκτέλεση του Προϋπολογισμού και τη τήρηση της διαδικασίας που υιοθετεί το Πανεπιστημίου Πατρών για το δημόσιο λογιστικό και τη Διαύγεια.

Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους, η Επιτροπή Οικονομικών Ζητημάτων συντάσσει Απολογισμό, ο οποίος συζητείται και εγκρίνεται από τη ΓΣ του Τμήματος.

1.10. Διασφάλιση Ποιότητας

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών έχει εναρμονιστεί με το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Πανεπιστημίου Πατρών, ορίζοντας τα ακόλουθα:

- Πολιτική Ποιότητας με συγκεκριμένους στρατηγικούς στόχους
- Στοχοθεσία Ποιότητας, όπου εξειδικεύονται οι στρατηγικοί στόχοι του Τμήματος και ορίζονται ενέργειες υλοποίησής τους για το χρονικό διάστημα 2018 -2022

Οι διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας που ορίζονται από το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Πανεπιστημίου Πατρών, εφαρμόζονται στο ΤΟΕ από όλα τα εμπλεκόμενα μέλη (προσωπικό, φοιτητές, Επιτροπές Τμήματος), σύμφωνα με αποφάσεις της ΓΣ.. Η Πολιτική Ποιότητας ΤΟΕ και η Στοχοθεσία για το χρονικό διάστημα 2018-2022 εξειδικεύεται λεπτομερώς στο ιστότοπο του Τμήματος (βλ. <https://www.econ.upatras.gr/el/diasfalisi-poiotitas>).

Να σημειωθεί επίσης ότι το εαρινό εξάμηνο του 2019-2020, λόγω της πανδημίας COVID-19, το ΤΟΕ χρησιμοποίησε συστήματα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης σύμφωνα με τις συστάσεις του Ιδρύματος, για όλα τα μαθήματα του ΠΠΣ και σε μεγάλη έκταση και για το ΠΜΣ. Η Επιτροπή Πληροφορικής του ΤΟΕ ανέλαβε την εποπτεία της ποιότητας της διαδικασίας αυτής. Σημαντικά προβλήματα δεν παρατηρήθηκαν, όπως εξάλλου διαφαίνεται και από τα αντίστοιχα έκτακτα COVID-19 ερωτηματολόγια της ΜΟΔΠ (βλ. Τμήμα 4 της παρούσας Έκθεσης). Οι εξετάσεις των τελικών & επαναληπτικών εξετάσεων (Ιουνίου και Σεπτεμβρίου) επίσης πραγματοποιήθηκαν χωρίς σημαντικά προβλήματα μέσω του exams e-class του Πανεπιστημίου Πατρών, με τα εργαλεία «Ασκήσεις» ή/και «Εργασίες».

1.11. Συγκριτικά Δεδομένα σε Σχέση με την Προηγούμενη Ετήσια Έκθεση

Συνοπτικά, για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, σε σχέση με το 2018-2019, θα μπορούσαν να παρατεθούν τα παρακάτω στοιχεία:

- i. Τα μόνιμο διδακτικό/ερευνητικό προσωπικό αυξήθηκε κατά 1 άτομο το Μάρτιο του 2020, με αποτέλεσμα το ΤΟΕ να εμφανίζει το εαρινό εξάμηνο του 2019-2020 19 μέλη ΔΕΠ σε σχέση με 18 μέλη το 2018-2019. Ωστόσο, ο αριθμός των μελών ΔΕΠ παραμένει ανεπαρκής σε σχέση με τις ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους που προκύπτουν από την συνεχιζόμενη αύξηση του αριθμού των νεοεισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών. Ενδεικτική της πίεσης ανθρώπινων πόρων το 2019-2020 ήταν η αναλογία φοιτητών σε έτη φοίτησης vx2 και μελών ΔΕΠ, η οποία ανήλθε σε 79.7:1. Η αναλογία αυτή είναι σημαντικά υψηλότερη από τον αντίστοιχο μέσο όρο του Παν/μίου Πατρών, τον εθνικό μέσο όρο, και τους διεθνείς μέσους όρους για Τμήματα Οικονομικών Επιστημών.
- ii. Το 2019-2020, όπως και το 2018-2018, απασχολήθηκε στο ΤΟΕ έκτακτο διδακτικό προσωπικό. Το εν λόγω προσωπικό ανέλαβε τη διδασκαλία έντεκα μαθημάτων επιλογής του ΠΠΣ. Το γεγονός αυτό μείωσε τη συνολική αναλογία φοιτητών/διδασκόντων στο ΠΠΣ στο επίπεδο του 69,4:1.
- iii. Ο αριθμός των μελών ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ παρέμεινε το 2019-2020, με βάση τις ανάγκες του Τμήματος, περιορισμένος, ανερχόμενος σε 1 μέλος ΕΔΙΠ και 2 μέλη ΕΤΕΠ. Το προσωπικό της Γραμματείας επίσης παρέμεινε ελλιπές με βάση τον όγκο των φοιτητών του ΤΟΕ, ανερχόμενο σε 3 μέλη διοικητικού προσωπικού και τη Γραμματέα.
- iv. Συνεχίστηκε για τους εισακτέους του 2019-2020 η εφαρμογή του αναθεωρημένου ΠΠΣ, με μείωση του συνολικού αριθμού μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου, αύξηση των ωρών διδασκαλίας για μαθήματα καίριας σημασίας για την οικονομική επιστήμη, και εμπλουτισμό των μαθημάτων επιλογής με νέα δημοφιλή αντικείμενα. Μετά και από την σχετικά πρόσφατη αναθεώρησή του, το ΠΠΣ έχει ευθυγραμμιστεί πλήρως με τα προγράμματα σπουδών αντίστοιχων Τμημάτων Οικονομικών Επιστημών της χώρας και του εξωτερικού. Οριακές βελτιώσεις στο ΠΠΣ έγιναν κατά τα τρία τελευταία ακαδημαϊκά έτη, 2017-2018, 2018-2019 και 2019-2020.
- v. Ένδειξη μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας του ΠΠΣ του ΤΟΕ αποτελεί η αύξηση του ποσοστού των αποφοιτησάντων σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών. Το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 12% (= 252/2091)X100 το 2019-2020, σε σχέση με 9,9% (=190/1926)X100 το 2018-2019 και 10,8% (= 205/1898)X100 το 2017-2018. Επιπλέον, την τελευταία ακαδημαϊκή τριετία 2017/18-2019/2020 έχει αυξηθεί το ποσοστό των φοιτητών με υψηλή βαθμολογία στις εξετάσεις, με αποτέλεσμα ο μέσος βαθμός πτυχίου του ΤΟΕ πλέον να έχει διαμορφωθεί στο επίπεδο του «Λίαν Καλώς» αντί για «Καλώς» που ίσχυε τα προηγούμενα χρόνια. Άλλοι δείκτες, επίσης υποδηλώνουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του ΠΠΣ (βλ. Τμήμα 4 της παρούσας Έκθεσης).
- vi. Στο πλαίσιο της εξωστρέφειας, το ΤΟΕ έχει εντάξει στο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών μαθήματα διδασκόμενα στα αγγλικά. Τα μαθήματα αυτά προσφέρονται σε εισερχόμενους φοιτητές ERASMUS όλων των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πατρών. Στο πλαίσιο της εξωστρέφειας,

επίσης εξασφαλίστηκε το 2019-2020 από τον προϋπολογισμό ERASMUS του Πανεπιστημίου Πατρών ένας σχετικά μεγάλος αριθμός προσφερόμενων θέσεων εξερχόμενων φοιτητών (14 φοιτητές/τριες του ΤΟΕ φοίτησαν για ένα εξάμηνο σε πανεπιστήμια του εξωτερικού).

- vii.** Το ΠΜΣ του ΤΟΕ με ειδίκευση την *Εφαρμοσμένη Οικονομική & Ανάλυση Δεδομένων* μπορεί να χαρακτηριστεί ως αξιόλογο και ελκυστικό, όπως διαφαίνεται και από τα ερωτηματολόγια των φοιτησάντων για το ακ. έτος 2019-2020, αλλά και από την προσέλκυση νέων υποψηφίων για το 2020-2021. Εξίσου αξιόλογο μπορεί να χαρακτηριστεί και το ΠΔΣ του ΤΟΕ, όπως διαφαίνεται από την πρόσβαση των διδασκτόρων του Τμήματος σε ακαδημαϊκές θέσεις στο εσωτερικό/εξωτερικό.
- viii.** Οι συμμετοχές μελών ΔΕΠ σε δημοσιευμένο έργο το 2019 ανήλθαν συνολικά σε 33. Ο αριθμός των στοιχείων που απεικονίζουν την αναγνώριση του ερευνητικού έργου του ΤΟΕ και τη διεθνή παρουσία του επίσης παρέμεινε υψηλός το 2019, ανερχόμενος σε 1370. Τα τρία Ερευνητικά Εργαστήρια του ΤΟΕ συνέχισαν τη λειτουργία τους, συμβάλλοντας στο συνολικό επιστημονικό/ερευνητικό έργο του Τμήματος και δημοσιοποιώντας από το 2018-2019 ετήσια πεπραγμένα στην κεντρική ιστοσελίδα. Παράλληλα, το ΤΟΕ συνεχίζει να υλοποιεί απόφαση της ΓΣ σχετικά με λίστες έγκριτων περιοδικών (π.χ. βάση ABS) ως βασικό στοιχείο για την εξέλιξη των μελών ΔΕΠ σε ανώτερη βαθμίδα και την αποτίμηση του έργου υποψηφίων για νέες θέσεις ΔΕΠ.
- ix.** Τον Ιούνιο του 2019 το ΤΟΕ έλαβε *Πιστοποίηση του ΠΠΣ* για το χρονικό διάστημα 2019-2023 με την ένδειξη «*full compliance*». Συστηματική συζήτηση για βελτιώσεις του ΠΠΣ με βάση τα επιμέρους σχόλια των εξωτερικών αξιολογητών δεν πραγματοποιήθηκε λόγω της πανδημίας COVID-19. Νέα ημερομηνία έχει οριστεί για το εαρινό εξάμηνο του 2020-2021.
- x.** Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών χρησιμοποίησε σύγχρονα συστήματα τηλεκπαίδευσης για τη διδασκαλία των μαθημάτων του ΠΠΣ και ΠΜΣ το εαρινό εξάμηνο του 2019-2020. Την εποπτεία της ποιότητας της διαδικασίας αυτής ανέλαβε η *Επιτροπή Πληροφορικής* του ΤΟΕ. Οι εξετάσεις των τελικών & επαναληπτικών εξετάσεων (Ιουνίου και Σεπτεμβρίου) πραγματοποιήθηκαν μέσω του exams e-class του Πανεπιστημίου Πατρών, με τα εργαλεία «Ασκήσεις» ή/και «Εργασίες».
- xi.** Σύντομα θα υπάρξει σημαντική αναβάθμιση στις κτιριακές υποδομές του ΤΟΕ μέσω της μετεγκατάστασής του σε νέο κτίριο.

2.1. Κύρια χαρακτηριστικά του ΠΠΣ

Το αντικείμενο του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του ΤΟΕ είναι η *Οικονομική Επιστήμη*, η οποία μελετά το πώς οι οικονομικές μονάδες χρησιμοποιούν τους πόρους που διαθέτουν για την επίτευξη των στόχων τους, τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, τα κίνητρά τους, και τη διανομή των πλεονασμάτων που προκύπτουν. Σε αυτό το πλαίσιο, το αντικείμενο του ΠΠΣ αφορά στην ανάπτυξη της οικονομικής σκέψης και στην καλλιέργεια της αναλυτικής λογικής προσέγγισης οικονομικών προβλημάτων, θεμάτων και γεγονότων. Πιο συγκεκριμένα, το ΠΠΣ του ΤΟΕ αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στους πτυχιούχους να:

- αναλύουν τις αποφάσεις νοικοκυριών, επιχειρήσεων, φορέων άσκησης οικονομικής πολιτικής και άλλων ομάδων, και να αντιλαμβάνονται το οικονομικό περιβάλλον και τις δυνάμεις που καθορίζουν τη συμπεριφορά του
- χρησιμοποιούν τα βασικά εργαλεία της οικονομικής επιστήμης (στη θεωρητική και εφαρμοσμένη διάστασή της) για τη μελέτη σύγχρονων οικονομικών ζητημάτων και να αξιολογούν εναλλακτικές πολιτικές αντιμετώπισής των
- ακολουθούν επιτυχή σταδιοδρομία στον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα καθώς και σε διεθνείς οργανισμούς, και να προχωρούν σε μεταπτυχιακές σπουδές υψηλού επιπέδου

Παράλληλοι, αλλά εξίσου σημαντικοί στόχοι του Προγράμματος Σπουδών αποτελούν η ενδυνάμωση της ικανότητας κριτικής σκέψης, η συσσώρευση κοινωνικού κεφαλαίου και η θέληση για κοινωνική προσφορά.

Το ΤΟΕ έχει εναρμονίσει την στρατηγική του ΠΠΣ με αυτή του Ιδρύματος. Ειδικότερα, σε επίπεδο μαθησιακών αποτελεσμάτων, η στρατηγική αυτή περιλαμβάνει:

Απόκτηση Γνώσεων:

- Επιστημονική γνώση σε πεδία που αποτελούν τον κορμό της οικονομικής επιστήμης (μικροοικονομική, μακροοικονομική, οικονομετρία) καθώς και σε σημαντικά πεδία εξειδίκευσης της οικονομικής επιστήμης (δημόσια οικονομική, διεθνές εμπόριο, οικονομική πολιτική, οικονομική της ανάπτυξης, οικονομική επιχειρήσεων, οικονομική βιομηχανικής οργάνωσης, οικονομική της εργασίας).
- Απόκτηση γνώσεων σε πιο εξειδικευμένα αντικείμενα της οικονομικής επιστήμης (π.χ. οικονομική φυσικών πόρων, περιφερειακή οικονομική, οικονομική εκπαίδευσης, οικονομική της καινοτομίας & τεχνολογίας, οικονομική της ενέργειας, αγροτική οικονομική, χρηματοοικονομική, μαθηματική οικονομική), καθώς και εμπλουτισμό γνώσεων σε συναφή πεδία (π.χ. λογιστική, μάρκετινγκ-μάνατζμεντ, εμπορικό δίκαιο, οικονομική γεωγραφία, περιφερειακός & χωροταξικός σχεδιασμός, διαχείριση χαρτοφυλακίου, χρήμα & τράπεζες).

Καλλιέργεια Δεξιοτήτων:

- δυνατότητα κατανόησης των αποφάσεων νοικοκυριών, επιχειρήσεων, φορέων άσκησης οικονομικής πολιτικής και άλλων ομάδων,
- δυνατότητα αντίληψης του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος και των δυνάμεων που καθορίζουν την συμπεριφορά του.

Ανάπτυξη Ικανοτήτων:

- ανεπτυγμένη οικονομική σκέψη
- ικανότητα μελέτης και ανάλυσης οικονομικών ζητημάτων και αξιολόγησης τρόπων επίλυσης των σύγχρονων οικονομικών προβλημάτων,

- ικανότητα ανάληψης επιτυχούς σταδιοδρομίας στον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα, σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και σε διεθνείς οργανισμούς,
- ικανότητα ανάληψης μεταπτυχιακών σπουδών υψηλού επιπέδου.

2.2. Διαχρονικές τροποποιήσεις-βελτιώσεις του ΠΠΣ

Το ΠΠΣ του ΤΟΕ τροποποιήθηκε ριζικά το 2000-2001 και 2004-2005, μετά από σχετικές αποφάσεις της ΓΣ. Περαιτέρω μεταβολές σε σχέση με τα μαθήματα επιλογής έγιναν τα ακαδημαϊκά έτη 2009-2010, 2012-2013 και 2015-2016. Σημαντική αναδιάρθρωση πραγματοποιήθηκε το 2016-2017. Στη συνέχεια, κατά τα ακ. έτη 2017-2018 και 2018-2019, έγιναν βελτιώσεις σχετικά με τα μαθήματα επιλογής και τα μαθήματα ξένης γλώσσας. Το 2019-2020 πραγματοποιήθηκαν οριακές αλλαγές σε σχέση με το περιεχόμενο κάποιων μαθημάτων επιλογής.

Στόχος των κατά καιρούς αναδιρθρώσεων/μεταβολών του ΠΠΣ ήταν η εξειδίκευση ενός Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών με τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- να είναι σύγχρονο και να καλύπτει ολόκληρο το φάσμα των γνωστικών αντικειμένων της Οικονομικής Επιστήμης
- να είναι ανταγωνιστικό σε σύγκριση με τα προγράμματα σπουδών άλλων Τμημάτων Οικονομικών Επιστημών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό
- να οδηγεί στη δημιουργία πτυχιούχων υψηλού επιπέδου με ανεπτυγμένη οικονομική σκέψη
- να διευκολύνει την ανάληψη μεταπτυχιακών σπουδών
- να αξιοποιεί τη δυνατότητα παρακολούθησης από τους φοιτητές μαθημάτων από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών
- να είναι συνεπές με τις προδιαγραφές/διάρθρωση του Ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων ECTS

Το ΠΠΣ του ΤΟΕ μετά και από την πρόσφατη ριζική αναθεώρησή του το 2016-2017, ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες των φοιτητών αφού καλύπτει τόσο γνωστικά πεδία που απαρτίζουν τον κορμό της οικονομικής επιστήμης, όσο και γνωστικά αντικείμενα αυτής τα οποία παρέχουν πιο εφαρμοσμένες γνώσεις και διευκολύνουν την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Η ανταπόκριση του ΠΠΣ στις ανάγκες των φοιτητών, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα, είναι εμφανής από την εκδήλωση ενδιαφέροντος για ένταξη στο ΤΟΕ από φοιτητές που προέρχονται από διάφορα μέρη της χώρας, σε πολλά από τα οποία υπάρχουν Τμήματα Οικονομικών Επιστημών, καθώς και από την εισαγωγή των αποφοίτων του ΤΟΕ σε υψηλού επιπέδου προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στο εξωτερικό και εσωτερικό.

2.3. Η δομή του ΠΠΣ μετά την πρόσφατη αναθεώρηση

Η αναδιάρθρωση του ΠΠΣ για τους εισακτέους 2016-2017 έγινε με βάση τα σχόλια της *Εξωτερικής Αξιολόγησης* του Τμήματος το 2014. Η αναδιάρθρωση αφορά σε: (α) μείωση του συνολικού αριθμού μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου και συνυπολογισμό δύο μαθημάτων ξένης γλώσσας στο βαθμό πτυχίου, (β) εισαγωγή του θεσμού της διαφορετικής βαρύτητας μαθημάτων στο πτυχίο, (γ) αύξηση της

εργαστηριακότητας των υποχρεωτικών μαθημάτων, (δ) εμπλουτισμό των μαθημάτων επιλογής με νέα δημοφιλή αντικείμενα, (ε) εισαγωγή της «Πρακτικής Άσκησης» στο ΠΠΣ ως μάθημα 'προαιρετικό κατ' επιλογήν', (ζ) δυνατότητα επανεξέτασης των υποχρεωτικών μαθημάτων για βελτίωση βαθμού, (η) επέκταση του θεσμού των γραπτών προόδων κατά τη διάρκεια των εξαμήνων.

Το αναθεωρημένο ΠΠΣ αποσκοπεί στην αυξημένη αποτελεσματικότητα του πτυχίου του ΤΟΕ, εμβαθύνοντας σε γνωστικά πεδία που απαρτίζουν το κορμό της οικονομικής επιστήμης και αυξάνοντας τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής κατά τρόπο ώστε να διευκολύνουν την πρόσβαση των φοιτητών στην αγορά εργασίας ή/και την εκ μέρους τους ανάληψη μεταπτυχιακών σπουδών. Παράλληλα, διατηρεί το σύστημα των πιστωτικών μονάδων ECTS του Πανεπιστημίου Πατρών, έτσι ώστε ο αριθμός των ECTS για κάθε εξάμηνο να είναι ακριβώς 30 και ο συνολικός αριθμός μονάδων ECTS του πτυχίου να είναι 240.

Πιο αναλυτικά, οι κυριότερες μεταβολές του ΠΠΣ, που ισχύουν για τους εισακτέους από το ακ. έτος 2016-2017 και μετά, είναι οι εξής:

- Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται 36 μαθήματα επιστημονικής περιοχής και 2 μαθήματα ξένης γλώσσας (αντί για 40 μαθημάτων επιστημονικής περιοχής και 1 μάθημα ξένης γλώσσας που ίσχυαν πριν)
- Από τα 36 μαθήματα επιστημονικής περιοχής για λήψη πτυχίου, τα 20 είναι υποχρεωτικά και τα 16 είναι μαθήματα επιλογής
- Από τα 20 υποχρεωτικά μαθήματα, τα 10 έχουν αυξημένη βαρύτητα στο πτυχίο και πιστώνονται με 8 ECTS (αντί για 6 που ίσχυαν μέχρι πρότινος)
- Για τα 10 μαθήματα αυξημένης βαρύτητας ισχύουν 4 ώρες διαλέξεων εβδομαδιαίως (αντί των 3 ωρών που ίσχυαν πριν) και 2 ώρες εργαστηρίου εβδομαδιαίως κατά τις οποίες γίνονται πρακτικές εφαρμογές. Συνολικά, καθένα από αυτά τα 10 μαθήματα διδάσκονται 6 ώρες εβδομαδιαίως. Τα 10 μαθήματα αυξημένης βαρύτητας αντιστοιχούν σε γνωστικά αντικείμενα υπόβαθρου ή σε πολύ βασικά πεδία της οικονομικής επιστήμης, και περιλαμβάνουν: *Στατιστική I & II, Μαθηματικά για Οικονομολόγους I & II, Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη I & II, Μικροοικονομική I & II και Μακροοικονομική I & II*
- Τα υπόλοιπα 26 υποχρεωτικά ή κατ' επιλογή μαθήματα επιστημονικής περιοχής έχουν κανονική βαρύτητα και αντιστοιχούν σε 6 πιστωτικές μονάδες ECTS. Διδάσκονται κατά βάση 3 ώρες εβδομαδιαίως, ωστόσο, κατά περίπτωση, μπορεί να υπάρξει(ουν) και ώρα(ες) εργαστηρίου.
- Τα 2 υποχρεωτικά μαθήματα ξένης γλώσσας πιστώνονται με 2 ECTS το καθένα, και συνυπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου.
- Από τα 16 επιλεγόμενα μαθήματα επιστημονικής περιοχής, τουλάχιστον τα 13 πρέπει να παρέχονται από το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, εκ των οποίων το πολύ 3 μπορεί να είναι «ελεύθερα μαθήματα ERASMUS». Τα μαθήματα επιλογής που παρέχονται από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών δεν μπορούν να ξεπερνούν τον αριθμό 6.
- Τα «ελεύθερα μαθήματα ERASMUS» αφορούν μαθήματα που οι φοιτητές έχουν περατώσει επιτυχώς κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους σε συνεργαζόμενα πανεπιστήμια του εξωτερικού, τα οποία ωστόσο δεν εμπεριέχονται στο ΠΠΣ του Τμήματος. Τα μαθήματα αυτά μεταφέρονται ως μαθήματα επιλογής στο πτυχίο των φοιτητών υπό την προϋπόθεση ότι το αντικείμενο τους είναι συναφές με το πεδίο της οικονομικής επιστήμης και το περιεχόμενό τους δεν συμπίπτει με την ύλη μαθημάτων επιλογής του Τμήματος στα οποία οι φοιτητές έχουν ήδη εξετασθεί επιτυχώς.

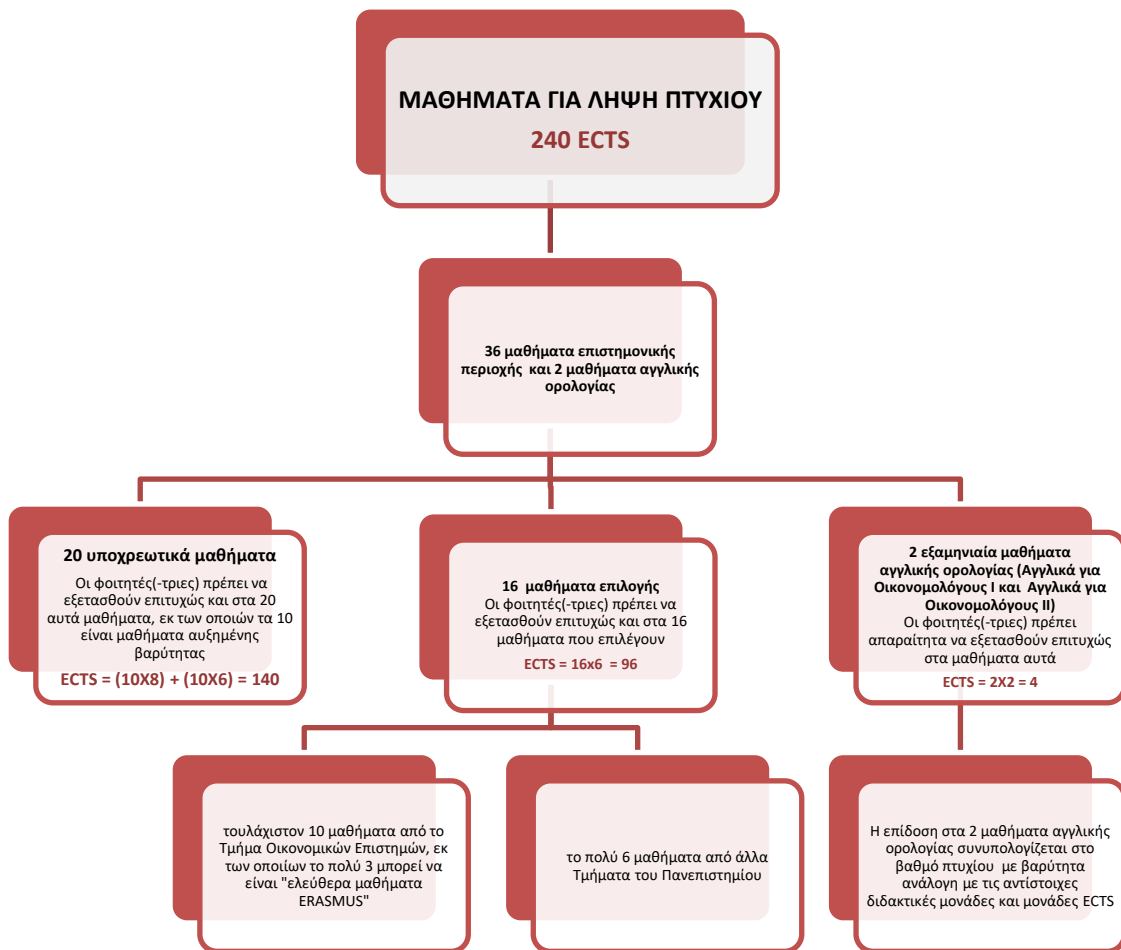
- Ο τελικός βαθμός πτυχίου υπολογίζεται ως μέσος σταθμικός της βαθμολογίας που ο κάθε φοιτητής/τρια επιτυγχάνει στα (36 + 2) μαθήματα του ΠΠΣ. Η στάθμιση γίνεται με βάση τη σχετική βαρύτητα του κάθε μαθήματος, όπως αυτή αποτυπώνεται στις διδακτικές ώρες, στις διδακτικές μονάδες, και στις πιστωτικές μονάδες ECTS.
- Ο συνολικός αριθμός πιστωτικών μονάδων ECTS για τη λήψη πτυχίου ανέρχεται σε 240, σε αυτόν συμπεριλαμβάνονται οι μονάδες ECTS που αντιστοιχούν στα δύο μαθήματα αγγλικής ορολογίας.
- Στο αναθεωρημένο ΠΠΣ, η «Πρακτική Άσκηση» του ΤΟΕ έχει εισαχθεί ως 'προαιρετικό κατ' επιλογή' μάθημα 4ου έτους (εαρινό εξάμηνο) και λαμβάνει 3 ECTS. Το εν λόγω μάθημα δεν συνυπολογίζεται στις απαιτούμενες 240 μονάδες ECTS για την απόκτηση πτυχίου και στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου. Ωστόσο, σχετική βεβαίωση συνοδεύει το Παράρτημα Διπλώματος που πρόσφατα άρχισε να χορηγεί το Πανεπιστήμιο μαζί με το πτυχίο.

Άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά του ΠΠΣ είναι τα εξής:

- Μαθήματα επιλογής που αποκοπούν να συμβάλλουν στη μεγαλύτερη πρόσβαση των πτυχιούχων του ΤΟΕ στην αγορά εργασίας έχουν εισαχθεί στο αναθεωρημένο ΠΠΣ (π.χ. Χρηματοοικονομική, Διαχείριση Χαρτοφυλακίου, Χρήμα & Τραπεζική, Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων I & II, Επιχειρηματική Στρατηγική, Χρηματοοικονομική Διοίκηση, Προσομοίωση Επιχειρηματικών Διαδικασιών)
- Άλλα μαθήματα επιλογής, όπως π.χ. Μεθοδολογία Έρευνας στην Οικονομική Επιστήμη, Μαθηματική Οικονομική, Ανάλυση Δεδομένων, Διαχείριση Βάσεων Δεδομένων και Ειδικά Θέματα Μακροοικονομικής, βοηθούν στην απόκτηση υπόβαθρου για επιτυχή ανάληψη μεταπτυχιακών σπουδών
- Για όλα τα μαθήματα αυξημένης βαρύτητας ισχύει γραπτή πρόοδος κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, που συμβάλλει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού των φοιτητών
- Δίνεται στους φοιτητές η δυνατότητα βελτίωσης βαθμού στα υποχρεωτικά μαθήματα του έτους τους, κατά την εξεταστική του Σεπτεμβρίου και μετά από αίτηση στη Γραμματεία.
- Δίνεται η δυνατότητα σε φοιτητές/τριες που έχουν αποτύχει σε κάποιο μάθημα για 3 συνεχείς εξεταστικές περιόδους να ζητήσουν επανεξέταση από Τριμελή Επιτροπή.

Το ΠΠΣ διαθέτει Κανονισμούς Σπουδών και Εξετάσεων, στους οποίους καθορίζονται η δομή, η οργάνωση και οι κανόνες λειτουργίας του καθώς και θέματα υποχρεώσεων των φοιτητών. Οι κανονισμοί βρίσκονται αναρτημένοι στον ιστότοπο του ΤΟΕ (<http://www.econ.upatras.gr/el/undergraduate/regulation>).

Τα μαθήματα του ΠΠΣ για το 2019-2020 παρουσιάζονται στους Πίνακες 12.1-12.2 της ΜΟΔΠΙ (βλ. Παράρτημα). Συνοπτικά, η δομή του ΠΠΣ για το 2019-2020 απεικονίζεται παρακάτω:

2.4. Οργάνωση και Λειτουργία του ΠΠΣ, 2019-2020

Το ΠΠΣ οργανώνεται με βάση ετήσιο Οδηγό Σπουδών, ο οποίος περιέχει αναλυτικά περιγράμματα των μαθημάτων (μαθησιακοί στόχοι, μαθησιακά αποτελέσματα, περίληψη ύλης, τρόπος εξέτασης, βιβλιογραφία κλπ.) και δημοσιοποιείται στον κεντρικό ιστότοπο του ΤΟΕ. Συνοπτική παρουσίαση όλων των μαθημάτων του ΠΠΣ επίσης παρέχεται και απευθείας στον ιστότοπο. Για όλα τα διδασκόμενα μαθήματα από μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ υπάρχει ηλεκτρονική τάξη (<https://eclass.upatras.gr>), από όπου οι

φοιτητές μπορούν να αντλήσουν λεπτομερή πληροφόρηση για το κάθε μάθημα και αντίστοιχο διδακτικό υλικό (π.χ. σύνοψη διαλέξεων, διαφάνειες, ασκήσεις κ.λπ.). Τόσο η κεντρική ιστοσελίδα του ΤΟΕ όσο και το e-class είναι πολύ δημοφιλή, και ένας μεγάλος αριθμός φοιτητών τα επισκέπτονται καθημερινά.

Τα μαθήματα του ΠΠΣ κατανέμονται στα επιμέρους εξάμηνα με βάση το βαθμό δυσκολίας τους. Αν και επί του παρόντος το ΤΟΕ δεν εφαρμόζει σύστημα υποχρεωτικών προ απαιτούμενων μαθημάτων, υπάρχουν ενδεικτικά προαπαιτούμενα για το κάθε μάθημα και στο πλαίσιο αυτό ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στο πρώτο ψηφίο του κωδικού κάθε μαθήματος (π.χ. 101, 203, 320, 462) ώστε να αποτελεί ενδεικτικό στοιχείο της σχετικής του δυσκολίας (βλ. Πίνακες 12.1-12.2, Παρ. ΙΙΙ).

Το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 προσφέρθηκαν συνολικά 60 προπτυχιακά μαθήματα. Από αυτά, τα 59 ήταν διαθέσιμα στους φοιτητές του ΤΟΕ ενώ 1 μάθημα ήταν διαθέσιμο αποκλειστικά στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών. Από το σύνολο των 59 μαθημάτων που προσφέρθηκαν στους φοιτητές του ΤΟΕ, 20 ήταν υποχρεωτικά επιστημονικής περιοχής, 2 ήταν υποχρεωτικά αγγλικής ορολογίας («Αγγλικά για Οικονομολόγους Ι & ΙΙ»), και τα υπόλοιπα 37 ήταν επιλογής μαθήματα επιστημονικής περιοχής. Τα υποχρεωτικά μαθήματα αντιστοιχούσαν το 2019-2020 σε ποσοστό 55% του συνόλου των απαιτούμενων μαθημάτων για απόκτηση πτυχίου, ενώ το υπόλοιπο 45% αφορούσε μαθήματα επιλογής.

Από τα 37 διαθέσιμα μαθήματα επιλογής στους φοιτητές του ΤΟΕ, τα 6 προσφέρθηκαν (σε συνδιδασκαλία) από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΤΔΕ) με στόχο τον εμπλουτισμό του ΠΠΣ με αντικείμενα χρήσιμα για τη μεγαλύτερη προσβασιμότητα των πτυχιούχων του Τμήματος στον ιδιωτικό τομέα. Τα μαθήματα αυτά ήταν τα ακόλουθα:

- Διοίκηση & Οργάνωση Επιχειρήσεων Ι
- Διοίκηση & Οργάνωση Επιχειρήσεων ΙΙ
- Επιχειρησιακή Στρατηγική Ι
- Προσομοίωση Επιχειρηματικών Διαδικασιών
- Χρηματοοικονομική Διοίκηση
- Ειδικά Θέματα Πολιτικής Οικονομίας & Ποσοτικής Ανάλυσης

Γενικά, ο συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής στους φοιτητές του ΤΟΕ έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια (37 το 2019-2018 & 2018-2019 και 36 το 2017-2018, έναντι 32 το 2016-2017, 26 το 2015-2016 και 27 το 2014-2015), με αποτέλεσμα να παρέχονται στους φοιτητές διευρυμένες δυνατότητες εξειδίκευσης σε επι μέρους τομείς της Οικονομικής Επιστήμης.

Από το σύνολο των 59 προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΠΣ για το 2019-2020, τα 47 ήταν μαθήματα επιστημονικής περιοχής με παράλληλη ανάπτυξη δεξιοτήτων (ποσοστό 79,7%), με αποτέλεσμα την απόκτηση από τους φοιτητές εκτενούς υποβάθρου στους κύριους τομείς της οικονομικής επιστήμης. Σε 11 από τα 20 υποχρεωτικά μαθήματα επιστημονικής περιοχής (ποσοστό 55%) υπήρξε το 2019-2020

συνδυασμός διαλέξεων (3 ή 4 ώρες εβδομαδιαίως, ανάλογα με τη σχετική βαρύτητα του αντίστοιχου μαθήματος) και Εργαστηρίου (1 ή 2 ώρες εβδομαδιαίως), ενώ μαθήματα όπως «Εισαγωγή Η/Υ & Εφαρμογές» (υποχρεωτικό Α' έτους), «Στατιστική με Υπολογιστή» (επιλογής Β' έτους), «Θέματα Ψηφιακής Οικονομίας» (επιλογής Β' έτους), «Ανάλυση Δεδομένων» (επιλογής Δ' έτους) και «Εφαρμοσμένη Οικονομετρία» (επιλογής Δ' έτους) είχαν αυξημένη εργαστηριακότητα (2-4 ώρες εργαστήριο εβδομαδιαίως).

Σε σχέση με την προσφορά μαθημάτων σε άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών, αυτή είχε ως εξής για το 2019-2020:

- Στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων το ΤΟΕ προσέφερε τα μαθήματα:
  - Μακροοικονομική ΙΙ (συνδιδασκαλία, εαρινό εξάμηνο)
  - Οικονομική Πολιτική (συνδιδασκαλία, εαρινό εξάμηνο)
  - Θεωρία & Πολιτική Διεθνούς Εμπορίου (συνδιδασκαλία, χειμερινό εξάμηνο)
- Στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών το ΤΟΕ προσέφερε τα μαθήματα:
  - Βασικές Αρχές Αστικού Δικαίου (συνδιδασκαλία, χειμερινό εξάμηνο)
  - Εμπορικό Δίκαιο (συνδιδασκαλία, εαρινό εξάμηνο)
  - Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη για Μηχανικούς & Επιστήμονες (χειμερινό εξάμηνο)

2.5. Το Εξεταστικό Σύστημα

Πέραν της γραπτής εξέτασης στις αντίστοιχες εξεταστικές περιόδους, η επίδοση των φοιτητών στο ΠΠΣ αξιολογείται με βάση: (α) γραπτές προόδους κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ειδικά για τα υποχρεωτικά μαθήματα αυξημένης βαρύτητας, και (β) κατά περίπτωση, εκπόνηση/παρουσίαση εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης διασφαλίζεται μέσω της στενής συνεργασίας και διαδραστικής σχέσης μεταξύ των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ, αλλά και μέσω της δυνατότητας των φοιτητών να ελέγξουν το γραπτό τους μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της γραπτής εξέτασης.

Σε σχέση με την αξιολόγηση της εξεταστικής διαδικασίας, υπάρχει σχετική ερώτηση στα Ερωτηματολόγια της ΜΟΔΠ για τη συμβολή του τρόπου εξέτασης στην επίτευξη των στόχων του μαθήματος. Επιπλέον, η ΟΜΕΑ συνεργάζεται με τον Πρόεδρο του ΤΟΕ για το συγκεκριμένο ζήτημα, και σε περιπτώσεις ακραίων φαινομένων αποτυχίας στις εξετάσεις, εισηγείται σχετικά στη ΓΣ. Γενικώς, ακραία φαινόμενα πολύ μεγάλης αποτυχίας στις εξετάσεις δεν φαίνονται να υπάρχουν (βλ. Τμήμα 4 της παρούσας Έκθεσης).

2.6. Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του ΤΟΕ (ΠΠΑ) υλοποιείται στα πλαίσια του ΕΠΕΔΒΜ και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και Εθνικούς Πόρους. Το ΠΠΑ χρηματοδοτεί κατ' έτος μέχρι και 50 θέσεις πρακτικής άσκησης φοιτητών σε επιχειρήσεις και άλλους φορείς στην Ελλάδα. Η πρακτική άσκηση έχει χρονική διάρκεια τριών (3) μηνών για κάθε ασκούμενο/νη και αφορά 4ετες φοιτητές. Αναλυτικές πληροφορίες για το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης παρέχονται μέσω του ιστότοπου του ΤΟΕ (<http://www.econ.upatras.gr/el/undergraduate/Internship>). Το ενδιαφέρον των φοιτητών/τριών κινητοποιείται μέσω σχετικής ανακοίνωσης.

Οι ασκούμενοι φοιτητές/τριες αμείβονται και ασφαλιζονται αποκλειστικά μέσω του ΠΠΑ και όχι από το φορέα απασχόλησης. Ο φορέας απασχόλησης μπορεί να είναι οποιουδήποτε τύπου επιχείρηση/εταιρεία του ιδιωτικού τομέα (πχ λογιστικό γραφείο, τράπεζα), ενώ ένας περιορισμένος αριθμός θέσεων αφορούν τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ο/Η ασκούμενος/νη στο χώρο της εργασίας του/της υποχρεούται να ακολουθεί το ωράριο εργασίας της επιχείρησης ή του αντίστοιχου φορέα, τους κανονισμούς ασφαλείας και εργασίας καθώς και κάθε άλλη ρύθμιση ή κανονισμό που ισχύει για το προσωπικό τους, σύμφωνα με το αντικείμενο της Πρακτικής Άσκησης. Ο/Η ασκούμενος/νη πρέπει να απασχολείται σε εργασίες σχετικές με τις σπουδές του (οικονομικό/διοικητικό περιεχόμενο πρακτικής άσκησης).

Η διαδικασία επιλογής φοιτητών για το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης οργανώνεται ως εξής:

- Κάθε ακαδημαϊκό έτος προκηρύσσεται περίοδος υποβολής αιτήσεων για συμμετοχή στο Π.Π.Α.
- Αναρτώνται σχετικές ανακοινώσεις για την έναρξη υποβολής αιτήσεων πρακτικής άσκησης στην ιστοσελίδα του Τμήματος καθώς και στους χώρους του ΤΟΕ (Γραμματεία, χώροι γραφείων μελών ΔΕΠ, αίθουσες διαλέξεων). Οι φοιτητές/τριες μπορούν να δηλώσουν οι ίδιοι φορείς απασχόλησης που δέχονται να συνεργαστούν στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης με το ΤΟΕ. Οι φορείς αυτοί μπορεί να βρίσκονται οπουδήποτε στην Ελλάδα.
- Μετά το πέρας της ημερομηνίας υποβολής αιτήσεων, η Επιτροπή ΠΠΑ του Τμήματος αξιολογεί και επιλέγει 40-50 φοιτητές/τριες, με βάση τον αριθμό των μαθημάτων στα οποία έχουν επιτυχώς διαγωνιστεί και το μέσο όρο βαθμολογίας. Εντός πέντε ημερών από την επόμενη της ημέρας ανάρτησης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ένσταση στο Πρωτόκολλο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ). Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων & Προσφυγών του ΕΛΚΕ, ενώ ο τελικός πίνακας επιλεγέντων φοιτητών εγκρίνεται από τη ΓΣ του ΤΟΕ.

- Αφού εγκριθεί ο τελικός πίνακας επιλεγέντων φοιτητών, γίνεται ανάθεση των επιτυχόντων φοιτητών/τριων σε φορείς απασχόλησης.

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, ζητούνται σχετικά στοιχεία τόσο από τον φοιτητή/τρια όσο και από τον φορέα απασχόλησης. Μετά το πέρας της πρακτικής, συντάσσονται ατομικές εκθέσεις παρακολούθησης της ΠΑ και γίνεται κατάθεση μίας σύντομης αναφοράς από το φορέα απασχόλησης (ανά φοιτητή/τρια).

Η αναφορά που πρέπει να κατατεθεί από τους ασκούμενους περιλαμβάνει: (α) σύντομη περίληψη των εργασιών που εκτελέστηκαν κατά την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης (π.χ. ποικιλία εργασιών που ανατέθηκαν, ευθύνες και καθήκοντα που ανέλαβαν, τυχόν παρατηρήσεις σχετικά με την διαθεσιμότητα του φορέα για παροχή οδηγιών και ενημέρωσης, απόψεις για τον τρόπο αντιμετώπισης στην επιχείρηση), (β) αναφορά της ωφέλειας που προέκυψε (π.χ. γνώσεις και δεξιότητες) και της πιθανής χρησιμότητας της πρακτικής άσκησης σε σχέση με την επαγγελματική αποκατάσταση, (γ) αναφορά προτάσεων για την εν γένει βελτίωση του ΠΠΑ, (δ) αναφορά γνώσεων/δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τις σπουδές τους στο ΤΟΕ και χρησιμοποιήθηκαν στην πρακτική άσκηση, (ε) αναφορά των γνώσεων/δεξιοτήτων που χρειάστηκαν αλλά δεν είχαν αποκτηθεί κατά τις σπουδές τους στο ΤΟΕ, (στ) άλλα θέματα που οι φοιτητές θεωρούν σημαντικά.

Η αναφορά του φορέα απασχόλησης καλύπτει τα εξής: (α) συνοπτική περίληψη των καθηκόντων και εργασιών που ανατέθηκαν στον κάθε ασκούμενο, (β) πρόοδο των ασκούμενων σε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων που τους είχαν ανατεθεί, (γ) συνέπεια τήρησης των ωραρίων και αποδοτικότητα των ασκούμενων μέσα στα απαιτούμενα και λογικά χρονικά πλαίσια, (δ) προσαρμοστικότητα και δυνατότητα αφομοίωσης νέων γνώσεων και διαδικασιών, (ε) συνεργασία με το λοιπό προσωπικό του φορέα απασχόλησης, (στ) γενικότερη εκδήλωση ενδιαφέροντος και ανάπτυξη πρωτοβουλιών από μέρους του ασκούμενου, (ζ) χαρακτηρισμό της εν γένει απόδοσης του/της φοιτητή/φοιτήτριας, (η) αποτύπωση των γνώσεων/δεξιοτήτων που τους απογοήτευσαν επειδή δεν κατείχαν οι ασκούμενοι/ασκούμενες φοιτητές/τριες, (θ) αποτύπωση των γνώσεων/δεξιοτήτων που θεωρούν ότι μελλοντικά θα απαιτούνται στο επιχειρηματικό γίνεσθαι του δικού τους τομέα, (ι) σχολιασμό οποιουδήποτε άλλου θέματος θεωρούν σημαντικό.

Σε ότι αφορά τις προϋποθέσεις συνεργασίας του ΤΟΕ με φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης, η σχέση εργασίας μεταξύ φορέα και φοιτητή/τριας είναι όσο το δυνατόν πιο ελεύθερη ώστε να αντανακλά τις πραγματικές συνθήκες εργασίας που θα αντιμετωπίσουν οι ασκούμενοι στην αγορά εργασίας. Υπογράφεται σχετικό ιδιωτικό συμφωνητικό πρακτικής άσκησης, και οι ασκούμενοι ακολουθούν το ωράριο και τους κανονισμούς του φορέα απασχόλησης. Οι επαφές μεταξύ της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης και των εκπροσώπων των φορέων εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης γίνονται κατά βάση ηλεκτρονικά. Ωστόσο, δειγματοληπτικά, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος επισκέπτεται

χώρους εργασίας, ενώ ο φορέας απασχόλησης υποχρεούται, μετά το πέρας της πρακτικής άσκησης, να καταθέσει ημερολόγια εργασίας για κάθε μήνα πρακτικής άσκησης.

Το ΠΠΑ του ΤΟΕ παρέχει σημαντικό όφελος στους φοιτητές αφού στοχεύει σε πεδίο εφαρμογής γνώσεων που άπτονται της οικονομικής επιστήμης (π.χ. εφαρμογές Η/Υ, εφαρμογές λογιστικής, εφαρμογές marketing, εφαρμογές χρηματοοικονομικής, εφαρμογές πωλήσεων, κ.λπ.). Τα αποτελέσματα φαίνονται να είναι ικανοποιητικά, καθώς οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα επαφής με την πρακτική πλευρά του αντικείμενου των σπουδών τους και με φορείς απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα. Η εξοικείωση των ασκούμενων είναι απόλυτα επιτυχής. Δεν έχουν αναφερθεί προβλήματα ούτε από τους φορείς απασχόλησης ούτε από τους ασκούμενους. Περαιτέρω, με την πρακτική άσκηση φαίνεται ότι δημιουργούνται ευκαιρίες για μελλοντική απασχόληση των πτυχιούχων του ΤΟΕ. Ήδη φοιτητές/τριες του Τμήματος έχουν προσληφθεί σε τράπεζες και άλλους σχετικούς φορείς μετά το πέρας της πρακτικής άσκησης, ενώ υπήρξαν και περιπτώσεις φοιτητών/φοιτητριών που συνέχισαν την απασχόλησή τους στον φορέα απασχόλησης στον οποίο πραγματοποίησαν την πρακτική τους.

Η «Πρακτική Άσκηση» έχει, από το ακ. έτος 2016-2017, εισαχθεί στο ΠΠΣ ως «προαιρετικό, κατ' επιλογή μάθημα» 4^{ου} έτους (εαρινό εξάμηνο), και πιστώνεται με 3 ECTS. Επί του παρόντος δεν συνυπολογίζεται στις απαιτούμενες μονάδες ECTS για λήψη πτυχίου και κατά τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου. Ωστόσο, σχετική βεβαίωση συνοδεύει το Παράρτημα Διπλώματος των φοιτητών που χορηγεί το Πανεπιστήμιο μαζί με το Πτυχίο. Το κύριο πρόβλημα είναι ο περιορισμένος αριθμός φοιτητών (μέχρι 50 θέσεις) που μπορούν να χρηματοδοτηθούν. Προσπάθεια επέκτασης της Πρακτικής Άσκησης σε μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών, και επομένως δυνατότητα συμμετοχής της πρακτικής άσκησης στα απαιτούμενα ECTS για τη λήψη πτυχίου, αποτελεί στόχο του ΤΟΕ για το άμεσο μέλλον.

Το 2019-2020 καλύφθηκαν από το Πρόγραμμα συνολικά σαράντα τρεις θέσεις πρακτικής άσκησης. Ενδεικτικοί φορείς απασχόλησης δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του Τμήματος (http://www.econ.upatras.gr/sites/default/files/attachments/etisiaekthesi2017full_3.pdf).

2.7. Η Διεθνής Διάσταση του ΠΠΣ – Πρόγραμμα ERASMUS+

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών συμμετέχει στο Πρόγραμμα Διεθνούς Κινητικότητας ERASMUS εδώ και αρκετά χρόνια, αλλά πιο συστηματικά από το 2009. Λεπτομερή πληροφόρηση για το Πρόγραμμα παρέχεται στην ιστοσελίδα του ΤΟΕ <http://www.econ.upatras.gr/el/erasmus#studies>.

Πρόγραμμα ERASMUS+ Studies

Το πρόγραμμα Erasmus+ Studies δίνει τη δυνατότητα σε φοιτητές/τριες του ΤΟΕ να μεταβούν σε πανεπιστήμια του εξωτερικού και να πραγματοποιήσουν εκεί ένα εξάμηνο των σπουδών

τους. Το ΤΟΕ έχει συνάψει έναν ικανό αριθμό διμερών συμφωνιών συνεργασίας με ΑΕΙ του εξωτερικού για προγράμματα στην αγγλική γλώσσα, τα οποία εξασφαλίζουν πάνω από 50 εξαμηνιαίες θέσεις εξερχομένων φοιτητών ετησίως.

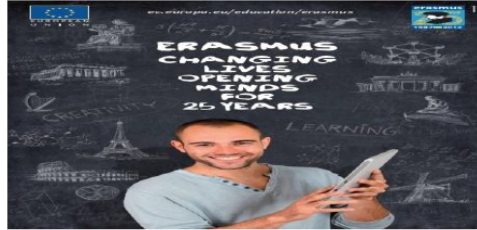
Η οργάνωση του προγράμματος Erasmus+ Studies όσον αφορά τους εξερχόμενους φοιτητές έχει ως εξής:

- Μέσω της κεντρικής ιστοσελίδας του ΤΟΕ, ανακοινώνεται η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο πρόγραμμα, μετά από σχετικό έγγραφο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου. Προσπαιτούμενα για την εκδήλωση ενδιαφέροντος από τους φοιτητές του ΤΟΕ είναι η επαρκής γνώση της αγγλικής γλώσσας (επίπεδο τουλάχιστον Β2).
- Η Επιτροπή ERASMUS του ΤΟΕ αξιολογεί τις αιτήσεις των υποψηφίων και καταρτίζει λίστα προτεινόμενων φοιτητών με βάση αλγόριθμο που παρέχεται κεντρικά από το Πανεπιστήμιο. Ο αλγόριθμος σταθμίζει την ακαδημαϊκή επίδοση των φοιτητών, τους προτεινόμενους λόγους συμμετοχής στο πρόγραμμα, άλλες ξένες γλώσσες, δεξιότητες κλπ., καθώς και την επίδοση των φοιτητών σε συνέντευξη. Επιπλέον, πριν από τη μετάβαση τους στο εξωτερικό, οι εγκεκριμένοι φοιτητές θα πρέπει να έχουν περατώσει επιτυχώς τα υποχρεωτικά μαθήματα του 1^{ου} και 2^{ου} έτους σπουδών τους.
- Οι εξερχόμενοι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν αυτόματα στο πτυχίο τους πιστωτικές μονάδες ECTS από συνεργαζόμενα ΑΕΙ για υποχρεωτικά μαθήματα αντίστοιχα με εκείνα του ΠΠΣ. Επίσης, έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν στο πτυχίο τους ως μαθήματα επιλογής έως και 3 «ελεύθερα μαθήματα ERASMUS». Τα εν λόγω μαθήματα δεν περιλαμβάνονται στο ΠΠΣ, αλλά αναγνωρίζονται ως μαθήματα επιλογής στο πτυχίο, προϋποτιθέμενου ότι: (α) η ύλη τους δεν συμπίπτει με άλλα μαθήματα επιλογής του ΠΠΣ στα οποία οι φοιτητές έχουν ήδη εξεταστεί, και (β) το αντικείμενό τους εμπίπτει στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομικής επιστήμης. Στόχος των «ελεύθερων μαθημάτων ERASMUS» είναι να αυξήσουν τα κίνητρα των φοιτητών του ΤΟΕ για συμμετοχή στη διεθνή κινητικότητα.

Όσον αφορά τους εισερχόμενους φοιτητές ERASMUS:

- το ΤΟΕ παρέχει σε αυτούς, σε συνεργασία με το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, ένα σύνολο μαθημάτων διδασκόμενων στα αγγλικά
- η λίστα των μαθημάτων κατ' έτος, καθώς και αντίστοιχος σύνδεσμος για το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος, δημοσιοποιούνται στον κεντρικό ιστότοπο του ΤΟΕ (<http://www.econ.upatras.gr/en/erasmus>)
- η αξιολόγηση των φοιτητών στα μαθήματα ERASMUS γίνεται μέσω γραπτής εξέτασης στο τέλος του εξαμήνου και μέσω assignments/projects κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, με βάση βιβλιογραφία στα αγγλικά που παρέχεται από τους διδάσκοντες (π.χ. ξενόγλωσσα εγχειρίδια και άλλο διδακτικό υλικό)

Το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 προσφέρθηκαν από το ΤΟΕ σε φοιτητές ERASMUS έντεκα μαθήματα του ΠΠΣ στα αγγλικά. Η συνολική λίστα των μαθημάτων ERASMUS (σύμπραξη ΤΟΕ και ΤΔΕ) είχε ως εξής:

Member of academic staff responsible	Course Title	ECTS	Term
M. Tzarakis & V. Daskalou (Department of Economics)	Introduction to Information Systems & Applications http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/introduction-computers	6	Autumn
A. Polymenis (Department of Economics)	Statistics II - Introduction to Inferential Statistics & Regression Analysis http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/statistics-ii	8	Autumn
A. Zervoyianni (Department of Economics)	Macroeconomics II - Open Economy, Economic Growth, Labour Markets, Fiscal/Monetary Policy http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/macroeconomics-ii	8	Spring
E. Tzarakis & V. Daskalou (Department of Economics)	Digital Economy http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/issues-digital-economy	6	Spring
D. Psaltopoulos (Department of Economics)	Development Economics http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/development-economics	6	Autumn
C. Kounetas (Department of Economics)	Energy Economics http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/energy-economics	6	Autumn
N. Giannakopoulos (Department of Economics)	Labour Economics http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/labour-economics	6	Spring
E. Goulas (Department of Economics)	Investment Appraisal http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/investment-appraisal	6	Spring
I. Venetis (Department of Economics)	Applied Econometrics http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/applied-econometrics	6	Spring
A. Groupmou-Lotsari	English for Economists I	2	Autumn

(Department of Economics)	http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/english-language		
A. Groupmou-Lotsari (Department of Economics)	English for Economists II http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/courses/business-english	2	Spring
I.Giannikos (Dep. of Business Administration)	Further Operational Research Techniques in Decision Making https://www.bma.upatras.gr/images/erasmusgiann.pdf	5	Autumn/ Spring
D. Papadimitriou (Dep. of Business Administration)	Event Management https://www.bma.upatras.gr/images/diorganosierasmus.pdf	5	Autumn
A. Tsaganos (Dep. of Business Administration)	Financial Econometrics https://www.bma.upatras.gr/images/ERASMUSSIRIOP1.pdf	5	Autumn
I. Stamatiou (Dep. of Business Administration)	e-Government https://www.bma.upatras.gr/images/ps-ERASMUS-STAMATIOU-egovernment.pdf	5	Autumn
B. Myloni (Dep. of Business Administration)	International Management https://www.bma.upatras.gr/images/MILERASMUSIM.pdf	5	Spring
A.Nearchou (Dep. of Business Administration)	Operational Management https://www.bma.upatras.gr/images/OperationsManagementforErasmus.pdf	5	Spring
P. Polychroniou (Dep. of Business Administration)	Conflict Management https://www.bma.upatras.gr/images/DISO1erasmus.pdf	5	Spring
V.Delli (Dep. of Business Administration)	Language Awareness and Introduction to Business English I https://www.bma.upatras.gr/images/ENGLISH11.pdf	5	Autumn
V.Delli (Dep. of Business Administration)	Intercultural Business Communication & Cultural Awareness https://www.bma.upatras.gr/images/ENGLISH33.pdf	5	Autumn
V.Rizomilioti (Dep. of Business Administration)	Advanced Academic Business English https://www.bma.upatras.gr/images/english_51.pdf	5	Autumn
V.Delli (Dep. of Business Administration)	Language Awareness and Introduction to Business English II https://www.bma.upatras.gr/images/ENGLISH22.pdf	5	Spring
V.Delli (Dep. of Business Administration)	English IV - Business Communication https://www.bma.upatras.gr/images/ENGLISH44.pdf	5	Spring
V.Delli (Dep. of Business Administration)	Greek Language Course - Modern Greek http://greeklab.upatras.gr/about-the-laboratory/	6	Autumn/ Spring
Greek Language and Culture Lab	Introduction to Greek Civilization & Culture http://greeklab.upatras.gr/about-the-laboratory/	3	Autumn/ Spring
Greek Language and Culture Labs			

Το ΤΟΕ δημοσιοποιεί ηλεκτρονικά, μέσω της κεντρικής του ιστοσελίδας, αγγλικό Οδηγό Σπουδών (*ECTS Guide*, <http://www.econ.upatras.gr/en/undergraduate/curriculum>). Πέραν των γενικών πληροφοριών που περιέχει για το ΤΟΕ (διάρθρωση, μέλη ΔΕΠ, πιστωτικές μονάδες ECTS κλπ.), ο εν λόγω οδηγός περιλαμβάνει το περίγραμμα του κάθε μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους, τα μαθησιακά αποτελέσματα, βιβλιογραφία κ.λπ. στα αγγλικά, διευκολύνοντας έτσι τόσο τους εισερχόμενους όσο και τους εξερχόμενους φοιτητές ERASMUS στην αντιστοίχιση μαθημάτων.

Αξίζει εδώ να αναφερθεί ότι ο τελικός ετήσιος αριθμός των εξερχόμενων φοιτητών εξαρτάται από τον Προϋπολογισμό του Προγράμματος ERASMUS σε επίπεδο Πανεπιστημίου. Αυτός υπολείπεται της συνολικής ζήτησης θέσεων από φοιτητές γενικά. Σαν αποτέλεσμα, οι πιστώσεις που διατίθενται στο ΤΟΕ για τη χρηματοδότηση εξερχόμενων φοιτητών ERASMUS Studies είναι πολύ μικρότερες σε σχέση με τις διαθέσιμες θέσεις που το Τμήμα έχει εξασφαλίσει μέσω των διμερών συμφωνιών του. Έτσι, την τελευταία ακαδημαϊκή εξαετία 2014/2015-2019/2020, ενώ η ζήτηση για συμμετοχή στο πρόγραμμα από τους φοιτητές του ΤΟΕ ήταν πολύ μεγάλη, η χρηματοδότηση που δόθηκε από τον Προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου επέτρεψε μόνο σε 66 φοιτητές να φοιτήσουν για ένα εξάμηνο στο εξωτερικό. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα 2014/2015-2019/2020, 65 άτομα από πανεπιστήμια του εξωτερικού παρακολούθησαν μαθήματα του ΤΟΕ ως εισερχόμενοι φοιτητές ERASMUS. Για το ακ. έτος 2019-2020, ο αριθμός των εξερχόμενων φοιτητών ανήλθε σε 14 ενώ 16 εισερχόμενοι φοιτητές παρακολούθησαν μαθήματα προσφερόμενα από το ΤΟΕ.

ERASMUS+ Placement

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών συμμετέχει στο Πρόγραμμα *ERASMUS+ Placement* συστηματικά από το 2015. Το ΤΟΕ ενθαρρύνει τη συμμετοχή φοιτητών/φοιτητριών 4ου έτους που έχουν περατώσει ένα μεγάλο μέρος των σπουδών τους και θέλουν να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία στο εξωτερικό. Η υποτροφία για την πρακτική άσκηση διαρκεί για 3 μήνες, με δυνατότητα επέκτασής της μέχρι και έξι μήνες αν υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι σε επίπεδο Πανεπιστημίου. Οι ενδιαφερόμενοι αναλαμβάνουν οι ίδιοι/ιες να κάνουν αιτήσεις για την τοποθέτησή τους σε εταιρίες/πρεσβείες/πανεπιστήμια και άλλους ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς του εξωτερικού. Η εύρεση φορέων πραγματοποιείται μέσω του διαδικτύου ή του Γραφείου Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Πατρών, ενώ σχετικές ηλεκτρονικές διευθύνσεις παρέχονται και στο ιστότοπο του ΤΟΕ (<http://www.econ.upatras.gr/el/erasmus#placements>). Στην περίπτωση που υπάρξει θετική απάντηση για διαθέσιμη θέση, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν, κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και κατόπιν συνεργασίας με την Επιτροπή ERASMUS του ΤΟΕ, αίτηση χορήγησης χρηματοδότησης από το Πανεπιστήμιο Πατρών.

Το ακ. έτος 2019-2020 πέντε φοιτητές/τριες του ΤΟΕ χρηματοδοτήθηκαν από το Πρόγραμμα. Πάλι, εδώ να σημειωθεί ότι ο Προϋπολογισμός του Προγράμματος σε επίπεδο Πανεπιστημίου είναι πολύ περιορισμένος σε σχέση με τη ζήτηση συμμετοχής από φοιτητές γενικά. Αυτό σημαίνει ότι οι ζητούμενες θέσεις από φοιτητές του ΤΟΕ υπερβαίνουν κατά πολύ τις χρηματοδοτούμενες θέσεις που τελικά λαμβάνει το Τμήμα. Στόχος του ΤΟΕ είναι να μπορεί να εξασφαλίζει περισσότερες θέσεις ERASMUS Placement στο μέλλον.

2.8. Πιστοποίηση του ΠΠΣ

Τον Ιούνιο του 2019 το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΟΕ πιστοποιήθηκε με την ανώτερη διάκριση συμμόρφωσης «*fully compliant*», σύμφωνα με την Έκθεση της Επιτροπής Πιστοποίησης

(<https://modip.upatras.gr/el/node/436>), η οποία επικυρώθηκε από την Αρχή Διασφάλισης & Πιστοποίησης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΠΠ) (βλ. http://www.econ.upatras.gr/sites/default/files/attachments/apofasi_symvolylioy_pistopoiisis_pps_oikonomikon_epistimon.pdf). Ως απόρροια της διάκρισης αυτής, το Πρόγραμμα συμμορφώνεται πλήρως με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΠΣ της ΑΔΠΠ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης ορίζεται για τέσσερα έτη, από 17-07-2019 έως 16-07-2023.

Οι επιμέρους ενότητες της Έκθεσης Πιστοποίησης και οι συστάσεις των αξιολογητών για περαιτέρω βελτίωση του ΠΠΣ είχαν προγραμματιστεί να συζητηθούν εκτενώς σε ΓΣ το εαρινό εξάμηνο του 2019-2020, κατόπιν πρόσκλησης και εκπροσώπων των φοιτητών. Λόγω της πανδημίας COVID-19 τέτοια συζήτηση δεν πραγματοποιήθηκε, και νέα ημερομηνία έχει οριστεί για το εαρινό εξάμηνο του 2020-2021.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1. Προγράμματα Μεταπτυχιακών/Διδακτορικών Σπουδών

Από το 2004 λειτουργούν στο ΤΟΕ δύο κύκλοι Μεταπτυχιακών Σπουδών, οι οποίοι οδηγούν σε:

- (i) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης
- (ii) Διδακτορικό Δίπλωμα

3.2. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ/MSc)

Το ΤΟΕ, από τον Οκτώβριο του 2015, λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με ειδίκευση στην *Εφαρμοσμένη Οικονομική & Ανάλυση Δεδομένων*. Το Πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο για φοιτητές/τριες που επιθυμούν να αποκτήσουν προχωρημένες γνώσεις και δεξιότητες στην εφαρμοσμένη οικονομική ανάλυση μικροοικονομικών και μακροοικονομικών δεδομένων. Κύριος σκοπός του είναι να εμβαθύνει στη μελέτη σύγχρονων οικονομικών προβλημάτων και τρόπων επίλυσής τους, προσφέροντας στους φοιτούντες ένα ευρύ φάσμα επιλογών στη χρήση εργαλείων ανάλυσης. Το Πρόγραμμα είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για όσους επιθυμούν να εργαστούν στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ως επαγγελματίες οικονομολόγοι ή ως αναλυτές/ερευνητές, καθώς και για όσους επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε επίπεδο διδακτορικών σπουδών. Δεκτοί γίνονται πτυχιούχοι Τμημάτων Οικονομικής Επιστήμης, Διοίκησης Επιχειρήσεων, Κοινωνικών Επιστημών, Θετικών Επιστημών, Επιστημών Υγείας και Πολυτεχνικών Σχολών της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Ειδικότερα, οι στόχοι του Προγράμματος είναι:

- η προώθηση της εφαρμοσμένης γνώσης στην Οικονομική Επιστήμη στο ανώτατο επίπεδο
- η παραγωγή επιστημόνων ικανών να ακολουθήσουν διδακτορικές σπουδές σε συναφείς επιστημονικές περιοχές, μέσω εξοικείωσης στη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών και δυνατότητας αντιμετώπισης πραγματικών οικονομικών καταστάσεων
- η δημιουργία στελεχών με ισχυρό υπόβαθρο στην εφαρμοσμένη οικονομική και ανάλυση δεδομένων, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του σύγχρονου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος
- η ενίσχυση των δυνατοτήτων των φοιτητών να οργανώνουν τη δική τους επιχείρηση ή να κάνουν καριέρα σε διευθυντικές θέσεις σε κορυφαίες επιχειρήσεις/οργανισμούς στον ιδιωτικό τομέα
- η ανάπτυξη ηγετικών δυνατοτήτων

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Εξειδίκευσης (ΜΔΕ) έχει οριστεί σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα. Το πρώτο εξάμηνο περιλαμβάνει τη διδασκαλία τριών υποχρεωτικών μαθημάτων και ενός μαθήματος επιλογής. Το δεύτερο εξάμηνο περιλαμβάνει δύο μαθήματα επιλογής και εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Οι διπλωματικές εργασίες ολοκληρώνονται στις 31 Αυγούστου

κάθε ακαδημαϊκού έτος και εξετάζονται από Τριμελή Επιτροπή. Οι παρουσιάσεις των διπλωματικών εργασιών είναι υποχρεωτικές.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος αντιστοιχούν το καθένα σε 8 πιστωτικές μονάδες ECTS. Τα μαθήματα επιλογής αντιστοιχούν σε 6 ECTS, ενώ η διπλωματική εργασία αντιστοιχεί σε 18 ECTS. Συνολικά, το Πρόγραμμα παρέχει 60 πιστωτικές μονάδες ECTS, κάτι που συνάδει με την πρακτική άλλων πανεπιστημίων της ημεδαπής και αλλοδαπής για παρόμοια μεταπτυχιακά προγράμματα.

Το ΠΜΣ λειτουργεί με *Διευθυντή* (μέλος ΔΕΠ του ΤΟΕ με 2-ετή θητεία) και με *Συντονιστική Επιτροπή* (αποτελούμενη από τον Διευθυντή και άλλα 4 μέλη ΔΕΠ). Η Συντονιστική Επιτροπή αποφασίζει για θέματα οργάνωσης του Προγράμματος, ενώ άλλα πιο σημαντικά θέματα αποτελούν αντικείμενο συζήτησης της ΓΣ του ΤΟΕ.

Το ΠΜΣ διαθέτει κανονισμό σπουδών και κανονισμό εξετάσεων. Οι εν λόγω κανονισμοί δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του ΤΟΕ (<http://postgrad.econ.upatras.gr/el/msc/regulation>) και παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες για τη λειτουργία του προγράμματος (κριτήρια εισαγωγής, διαδικασία εγγραφής, μονάδες ECTS, συγγραφή διπλωματικής εργασίας, φοιτητικές παροχές, χρηματοδότηση, βαθμολογία στις εξετάσεις κ.λπ.).

Το κόστος λειτουργίας του προγράμματος καλύπτεται από δίδακτρα. Ωστόσο, προσφέρονται υποτροφίες ολικής απαλλαγής καταβολής διδάκτρων στο 20% των εισακτέων. Περαιτέρω, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης του ΠΜΣ από χορηγίες, ερευνητικά προγράμματα, δωρεές, κληροδοτήματα κ.λπ. Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους, το ΠΜΣ επίσης βραβεύει φοιτητές/τριες που πρότευσαν με βάση τη συνολική τους επίδοση.

Το ακ. έτος 2019-2020 το ΠΜΣ λειτούργησε με 35 φοιτητές. Το πρόγραμμα μαθημάτων για το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος διαμορφώθηκε ως εξής:

Χειμερινό εξάμηνο

- Διαχείριση Μεγάλων Δεδομένων (υποχρεωτικό)
- Εφαρμοσμένη Μακρο-οικονομετρία (υποχρεωτικό)
- Εφαρμοσμένη Μικρο-οικονομετρία(υποχρεωτικό)
- Ειδικά Θέματα Οικονομικής των Επιχειρήσεων(επιλογής)

Εαρινό εξάμηνο

- Ειδικά Θέματα Χρηματοοικονομικής (επιλογής)
- Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων(επιλογής)
- Οικονομική της Ανάπτυξης (επιλογής)
- Διπλωματική Εργασία

Γενικώς, κατά τα πέντε χρόνια λειτουργίας του (2015/2016-2019/2020), το ΠΜΣ του ΤΟΕ μπορεί να χαρακτηριστεί ως απόλυτα επιτυχές, όπως προκύπτει από το σχόλια/αξιολογήσεις των φοιτησάντων (βλ. Τμήμα 4 της παρούσας Έκθεσης) αλλά και το μέσο όρο βαθμολογίας τους. Για το 2019-2020, ο μέσος βαθμός πτυχίου του ΠΜΣ ανήλθε σε 8, κάτι που αποτελεί ένδειξη της αποτελεσματικότητας του προγράμματος. Πρόσθετη ένδειξη της αποτελεσματικότητας του ΠΜΣ αποτελεί το γεγονός ότι ένας σημαντικός αριθμός φοιτητών παράγει διπλωματικές εργασίες υψηλών προδιαγραφών, ενώ ορισμένοι από αυτούς βρίσκουν γρήγορα θέση εργασίας ή συνεχίζουν σε επίπεδο διδακτορικών σπουδών.

‘Έρευνα Αποφοίτων’ πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2018 (βλ..<http://postgrad.econ.upatras.gr>). Ωστόσο, συστηματική ετήσια διαδικασία παρακολούθησης της εξέλιξης των αποφοίτων του ΠΜΣ και τους εργασιακούς τομείς απασχόλησής τους δεν διενεργείται επί του παρόντος. Μία τέτοια συστηματική διαδικασία θα αποτελούσε ένα σημαντικό εργαλείο για την καταγραφή των συνθηκών που επικρατούν κατά τη διαδικασία σύνδεσης της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας., και στόχος του ΤΟΕ είναι η πραγματοποίησή της στο προσεχές μέλλον.

Το ΠΜΣ διοργανώνει σεμινάρια/παρουσιάσεις από στελέχη ιδιωτικών επιχειρήσεων, από εκπρόσωπους δημόσιων οργανισμών, και από ακαδημαϊκούς/ερευνητές του εσωτερικού/εξωτερικού. Οι παρουσιάσεις έχουν στόχο την επαφή των φοιτούντων με την αγορά εργασίας και την αποτελεσματική διαχείριση της διαδικασίας εύρεσης εργασίας, καθώς και τη διεπιστημονική προσέγγιση του αντικειμένου της εφαρμοσμένης οικονομικής και τον εμπλουτισμό των διεπιστημονικών γνώσεων τους. Οι παρουσιάσεις δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα του ΤΟΕ. Ενδεικτικά, παρακάτω παρέχεται λίστα παρουσιάσεων/σεμιναρίων για την τριετία 2017/2018-2019/2020.

Σεμινάρια 2017/2018 - 2019/2020

Ημερομηνία: 26/02/2020 Ώρα: 11:00 - 12:15 Αίθουσα: Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης	Ομιλητής: ICAP team Θέμα: Αξιοποίηση οικονομικών δεδομένων εταιριών από την βάση δεδομένων ICAP
Ημερομηνία: 16/12/2019 Ώρα: 18:00 - 19:30 Αίθουσα: Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών (H)	Ομιλητής: Δημήτριος Μαλλιαρόπουλος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Επικεφαλής Οικονομολόγος και Διευθυντής Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών, Τράπεζα της Ελλάδος Θέμα: Η πορεία της ελληνικής οικονομίας, προκλήσεις και προοπτικές
Ημερομηνία: 21/11/2019 Ώρα: 19:00 - 20:00 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Χαράλαμπος Κασίλης, Καθηγητής, Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Θέμα: Η πρόταση για τη νέα ΚΑΠ και τα κτίδικά της για την ελληνική γεωργία
Ημερομηνία: 17/04/2019 Ώρα: 17:00 - 17:45 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Manolis Galenianos, Professor, Royal Holloway, University of London Θέμα: Regulatory Intervention in Consumer Search Markets: The Case of Credit Cards
Ημερομηνία: 12/04/2019 Ώρα: 17:00 - 17:45 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Θανάσης Χαβθλής, Chief Technical Officer, TDG Θέμα: Η επίδραση της τεχνολογίας στο σύγχρονο marketing
Ημερομηνία: 22/01/2019 Ώρα: 17:30 - 18:30 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Riccardo (Jack) Lucchetti, Professor, Department of Economics and Social Sciences (DISES), Università Politecnica delle Marche (Italy) Θέμα: State-space models and the Kalman filter
Ημερομηνία: 16/01/2019 Ώρα: 19:30 - 20:30 Αίθουσα: Astr Hotel	Ομιλητής: Λύης Λαμπριανίδης, Γενικός Γραμματέας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων, Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού Θέμα: Η φυγή του εξιδεικεμένου ανθρώπινου δυναμικού: μύθοι και πραγματικότητα
Ημερομηνία: 18/12/2018 Ώρα: 18:30 - 19:00 Αίθουσα: Astr Hotel	Ομιλητής: Φραγκίσκος Κουτνιάκης, Επικεφαλής του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή Θέμα: Η Οικονομική Επιστήμη στη διαμόρφωση δημόσιας πολιτικής
Ημερομηνία: 6/11/2018 Ώρα: 17:15 - 18:00 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Γιώργιος Φίλης, Καθηγητής, Business School, Bournemouth University (UK) Θέμα: 15 years of oil price volatility: fundamentals vs speculation
Ημερομηνία: 26/4/2018 Ώρα: 17:15 - 18:00 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Αντώνιος Αδάμ, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Θέμα: Do Sanctions Lead to a Decline in Civil Liberties?
Ημερομηνία: 29/3/2018 Ώρα: 17:15 - 18:00 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Ανδρέας Δρογούτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Θέμα: Economic rationality under cognitive load
Ημερομηνία: 22/3/2018 Ώρα: 17:15 - 18:00 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Dr Badji Robert Θέμα: Monetary Policy in Hungary
Ημερομηνία: 19/11/2018 Ώρα: 17:15 - 18:00 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Oreste Napolitano, Associate professor of Economics, Department of Business and Economic Studies, University of Naples, Parthenope. Θέμα: To BIT or not to BID? Is it a new dilemma for Central Banks?
Ημερομηνία: 20/12/2017 Ώρα: 17:15 - 18:00 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Στυριδών Στάσιος (PhD Agricultural University of Athens, GR) Γραφείο Στρατηγικού Σχεδιασμού & Πολιτικής «ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ» Θέμα: "Η γεωργία στην Ελλάδα: Η πρόκληση ενός νέου παραγωγικού μοντέλου"
Ημερομηνία: 8/12/2017 Ώρα: 17:15 - 18:00 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Δημήτριος Στάσιος (PhD University of Buffalo, US) Θέμα: "Housing Price Uncertainty and Mortgage Default"
Ημερομηνία: 21/11/2017 Ώρα: 17:15 - 18:00 Αίθουσα: ΠΑΜ2	Ομιλητής: Άγγελος Θεοδορακόπουλος (PhD Ghent University, BE) Researcher, Faculty of Economics & Business, KU Leuven (BE) Θέμα: "Like Father like Son: Technology Transfers and Productivity Effects from Firm Ownership"

3.2 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ)

Κάτοχοι του ΜΔΕ του ΤΟΕ, καθώς και απόφοιτοι από άλλα ΠΜΣ ελληνικών και ξένων ΑΕΙ, μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο Τμήμα Οικονομικών Σπουδών προς απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος στην Οικονομική Επιστήμη. Οι υποψήφιοι διδάκτορες ασχολούνται με θέματα της Οικονομικής Επιστήμης που επιτίπουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ. Οι υποψήφιοι διδάκτορες του ΤΟΕ ήταν 17 το ακ. έτος 2019-2020.

Για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος απαιτούνται κατ' ελάχιστον 6 ακαδημαϊκά εξάμηνα, κατά την διάρκεια των οποίων θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί τα ακόλουθα:

- (i) εκπόνηση διδακτορικής διατριβής
- (ii) δημοσίευση ή αποδοχή μιας τουλάχιστον εργασίας σε διεθνές περιοδικό με κριτές

Επι του παρόντος, το ΠΔΣ δεν προσφέρει μαθήματα ειδίκευσης ή μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας. Ωστόσο, μετά από εισήγηση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, οι υποψήφιοι διδάκτορες μπορεί να υποχρεωθούν να παρακολουθήσουν κύκλο μαθημάτων από τον κατάλογο των μαθημάτων του Μεταπτυχιακού του ΤΟΕ, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο του διδακτορικού τους, ή/και να εξετασθούν επιτυχώς σε αυτά.

Το ΠΔΣ διαθέτει Κανονισμό Σπουδών, στο οποίο καθορίζονται η δομή, η οργάνωση, και οι κανόνες λειτουργίας του, καθώς και θέματα επιλογής και υποχρεώσεων των υποψηφίων. Ο κανονισμός είναι αναρτημένος στον ιστότοπο του ΤΟΕ (<http://www.econ.upatras.gr/el/postgraduate/doctoral-studies/regulation>). Στον ιστότοπο του ΤΟΕ επίσης αναρτώνται περιλήψεις των διδακτορικών διατριβών που έχουν ολοκληρωθεί (<http://www.econ.upatras.gr/el/postgraduate/doctoral-studies/completed-theses>).

Το ΠΔΣ ανταποκρίνεται πλήρως στους σκοπούς και στόχους του Τμήματος, αλλά και στις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα, καθώς είναι προσανατολισμένο προς σημαντικά και σύγχρονα γνωστικά αντικείμενα της οικονομικής επιστήμης. Ειδικότερα, οι υποψήφιοι διδάκτορες του ΤΟΕ εκπονούν διδακτορικές διατριβές υπό την επίβλεψη μελών ΔΕΠ σε αντικείμενα όπως Οικονομική της Εργασίας, Περιφερειακή Οικονομική, Οικονομική της Επιχειρηματικότητας & Καινοτομίας, Οικονομική Φυσικών Πόρων, Οικονομική της Ενέργειας, Οικονομική Επιχειρήσεων, Συστήματα Διαχείρισης Πληροφορίας, Εφαρμοσμένη Μακρο-οικονομετρία κλπ. Κατ' αυτό τον τρόπο προάγεται η έρευνα στην οικονομική επιστήμη με σύγχρονο και αποτελεσματικό τρόπο. Η ανταπόκριση του ΠΔΣ στις ανάγκες της κοινωνίας τεκμηριώνεται και από το σημαντικό ενδιαφέρον για ένταξη σε αυτό από φοιτητές που προέρχονται από διάφορα μέρη της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και αποφοίτων άλλων Τμημάτων Οικονομικών Επιστημών.

Η μέση διάρκεια σπουδών στο ΠΔΣ ανέρχεται σε περίπου 6 έτη, λόγω και της προαπαιτούμενης δημοσίευσης σε επιστημονικό περιοδικό με κριτές πριν την κατάθεση της διδακτορικής διατριβής. Συνήθως η διδακτορική διατριβή είναι στα ελληνικά. Ωστόσο, παρέχεται η δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε ξένη γλώσσα, αρκεί να υπάρχει εκτεταμένη περίληψή της στα Ελληνικά.

Άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά του ΠΔΣ του ΤΟΕ είναι τα ακόλουθα:

- Η πρόοδος των υποψηφίων διδακτόρων παρακολουθείται μέσω της σύνταξης Ετησίων Εκθέσεων Προόδου καθώς και μέσω Σεμιναρίων Προόδου το εαρινό εξάμηνο όπου οι υποψήφιοι παρουσιάζουν τη δουλειά τους. Τα σεμινάρια προόδου ανακοινώνονται στην

ιστοσελίδα του ΤΟΕ (<http://postgrad.econ.upatras.gr/el/seminaria-yposifion-didakton>). Είναι ανοικτά προς κάθε ενδιαφερόμενο, και παρακολουθούνται υποχρεωτικά από τους φοιτητές του Προγράμματος Μάστερ.

- Οι προδιαγραφές ποιότητας των διδακτορικών διατριβών περιλαμβάνουν την πρωτοτυπία του προς έρευνα θέματος, την τεκμηρίωση της ενδελεχούς γνώσης του υποψηφίου όσον αφορά τη διεθνή βιβλιογραφία, την αυστηρή μεθοδολογική προσέγγιση και σύνδεση των αναλυτικών εργαλείων με τη σχετική θεωρία, την αξιοποίηση σύγχρονων εργαλείων ποσοτικής ανάλυσης, και τη δυνατότητα σύνδεσης των αποτελεσμάτων με την πραγματικότητα.
- Η διαφάνεια της αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων εξασφαλίζεται μέσω της εφαρμογής κοινών διαδικασιών αξιολόγησης, μέσω της ανοικτής διαδικασίας εξέτασης της διδακτορικής διατριβής, και μέσω της υποχρεωτικής προϋπόθεσης δημοσίευσης ενός τουλάχιστον άρθρου από την διατριβή τους σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό με κριτές.

Σε ότι αφορά την επιλογή υποψηφίων διδακτόρων, γίνεται προκήρυξη εκδήλωσης ενδιαφέροντος και στη συνέχεια αποφασίζει η ΓΣ, συνεκτιμώντας την ποιότητα της ερευνητικής πρότασης, τις επιδόσεις των αιτούντων στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές τους, καθώς και το περιεχόμενο συστατικών επιστολών (αν υπάρχουν). Η ΓΣ του ΤΟΕ δύναται να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο να παρουσιάσει και προφορικά την ερευνητική του πρόταση. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στον Τύπο.

Επί του παρόντος, δεν υφίσταται κάποια συστηματική διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων του ΠΔΣ, κάτι που θα αποτελούσε σημαντικό στοιχείο για τη γενικότερη καταξίωση του Προγράμματος. Σημειώνεται ωστόσο ότι απόφοιτοι του ΠΔΣ ήδη κατέχουν θέσεις ΔΕΠ ή θέσεις ερευνητών σε πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού/εσωτερικού.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

4.1. Αποτίμηση του Διδακτικού Έργου του ΤΟΕ μέσω των ερωτηματολογίων της ΜΟΔΠ

Κάθε ακαδημαϊκό έτος πραγματοποιούνται αξιολογήσεις του διδακτικού έργου του ΤΟΕ μέσω της συμπλήρωσης εκ μέρους των προπτυχιακών & μεταπτυχιακών φοιτητών των ερωτηματολογίων της ΜΟΔΠ. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονται αφού έχει περατωθεί τουλάχιστον το 75% των προβλεπόμενων, από το ωρολόγιο πρόγραμμα, διδακτικών ωρών των αντίστοιχων προπτυχιακών/ μεταπτυχιακών μαθημάτων. Τα αποτελέσματα των εν λόγω ερωτηματολογίων, πέραν του ότι δημοσιοποιούνται στις Ετήσιες Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης, παρακολουθούνται συστηματικά από την Επιτροπή ΟΜΕΑ και τον εκάστοτε Πρόεδρο του Τμήματος. Σε περίπτωση εμφάνισης ιδιαίτερα χαμηλών μέσων τιμών σε συγκεκριμένα μαθήματα ή σε συγκεκριμένες ομάδες ερωτήσεων, γίνεται προσπάθεια διερεύνησης και διορθωτικών κινήσεων με αντίστοιχη συζήτηση στη ΓΣ.

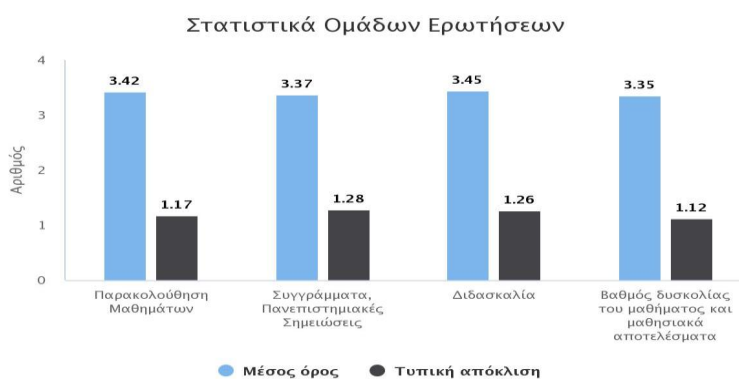
Μέχρι και το ακ. έτος 2016-2017 η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων λάμβανε χώρα κατά τις ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων. Τα ερωτηματολόγια διανέμονταν στους φοιτητές και συλλέγονταν από μέλος ΕΤΕΠ του ΤΟΕ, και στην συνέχεια αποστέλλονταν σε σφραγισμένο φάκελο στη ΜΟΔΠ προς επεξεργασία. Αυτό εξασφάλιζε μεγάλο αριθμό συμπληρωμένων ερωτηματολογίων, καθώς όλοι οι φοιτητές που παρακολουθούσαν τις διαλέξεις συμμετείχαν στη συμπλήρωση ερωτηματολογίων. Από το ακ. έτος 2017-2018, τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονται ηλεκτρονικά από τους φοιτητές μέσω του ιστότοπου της ΜΟΔΠ. Παρά τη συστηματική ενημέρωση των φοιτητών για τον νέο τρόπο συμπλήρωσης ερωτηματολογίων μέσω αναρτήσεων στον ιστότοπο του ΤΟΕ και μέσω των διδασκόντων, το πλήθος των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων έχει μειωθεί σημαντικά. Τα ακ. έτη 2018-2019 και 2017-2018 συμπληρώθηκαν, αντίστοιχα, 553 και 349 ερωτηματολόγια για τα μαθήματα του ΠΠΣ (96 και 125 για τα μαθήματα του ΠΜΣ), έναντι 1731 (και 209) για το 2016-2017. Για το ακ. έτος 2019-2020 υπήρξαν συμπληρωμένα 422 (κανονικά) ερωτηματολόγια για μαθήματα του ΠΠΣ και 86 κανονικά ερωτηματολόγια για μαθήματα του ΠΜΣ. Το 2019-2020 επίσης κατέστη διαθέσιμο στους φοιτητές και πρόσθετο ερωτηματολόγιο, προσαρμοσμένο στις συνθήκες της τηλεκπαίδευσης, το οποίο συμπληρώθηκε από σύνολο 382 φοιτητών για το ΠΠΣ και 26 φοιτητών για το ΠΜΣ. Γενικώς, το πλήθος των ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων τα τελευταία φαίνεται να ανέρχεται σε λιγότερο από 50% του πλήθους των ερωτηματολογίων που οι φοιτητές/τριες του ΤΟΕ συμπλήρωναν κατά μέσο όρο πριν το 2017-2018. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι στα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια υπάρχει δυνατότητα σχολίων από τους φοιτητές, κάτι που βοηθά στον εντοπισμό προβλημάτων. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι η μέση βαθμολογία που δίνουν οι φοιτητές στις διάφορες ομάδες ερωτήσεων, καθώς και η τυπική απόκλιση των απαντήσεων, δεν φαίνονται να έχουν αλλάξει σημαντικά σε σχέση με την περίοδο που τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονταν κατά τη διάρκεια των διαλέξεων (βλ. γραφήματα παρακάτω). Τέλος,

να σημειωθεί ότι ο σχετικά μικρός αριθμός συμπληρωμένων ερωτηματολογίων για το 2019-2020, ο οποίος υπολείπεται από τον ποσοτικό στόχο που το ΤΟΕ είχε θέσει για το αντίστοιχο ακαδημαϊκό έτος (δηλ. 500-600 ερωτηματολόγια), είναι πιθανόν να οφείλεται στην αναστάτωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας που προκλήθηκε λόγω της πανδημίας το εαρινό εξάμηνο.

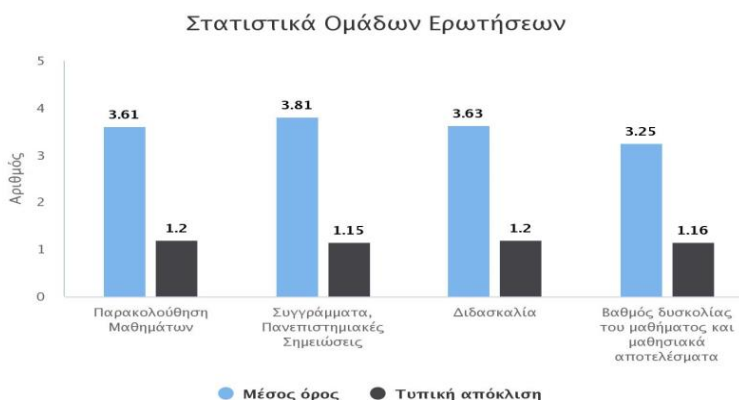
Η διάρθρωση των ερωτηματολογίων για το ΠΠΣ και ΠΜΣ παρουσιάζεται στο Παράρτημα της Έκθεσης.

Τα αποτελέσματα των Ερωτηματολογίων για το ΠΠΣ για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 παρουσιάζονται παρακάτω σε σχέση με τις κύριες ομάδες ερωτήσεων, ενώ αναλυτικά αποτελέσματα για κάθε ερώτηση ξεχωριστά παρέχονται στο Παράρτημα. Επίσης παρακάτω παρουσιάζονται, για λόγους σύγκρισης, δεδομένης και της μείωσης του πλήθους ερωτηματολογίων από το 2016-17 και μετά, τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων για τα έτη 2018-2019, 2017-2018 & 2016-2017.

2019-2020 Γενική εικόνα ΤΟΕ - Προπτυχιακό κανονικό (422 ερωτηματολόγια)

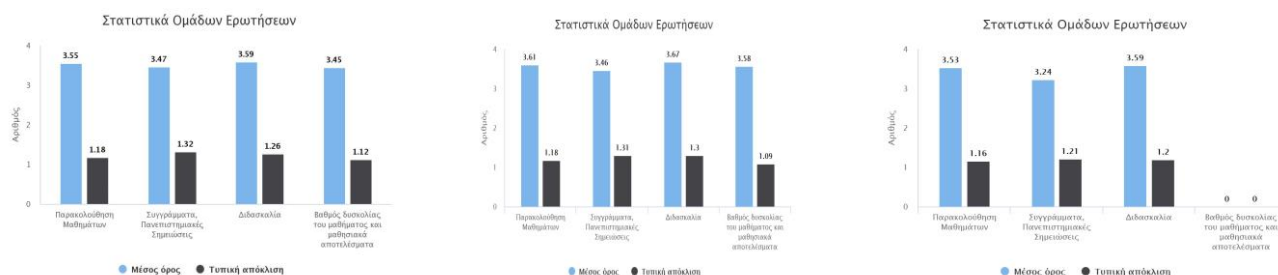

2019-2020 Γενική εικόνα ΤΟΕ – Προπτυχιακό έκτακτο COVID-19 (384 ερωτηματολόγια)

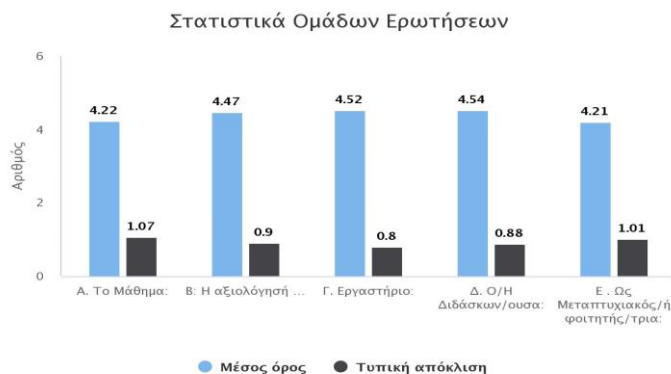
2018-2019 Γενική εικόνα ΤΟΕ (553 ερ.) 2017-2018 Γενική εικόνα ΤΟΕ (349 ερ.) 2016-2017 Γενική εικόνα (1731 ερ.)

Γενικώς, η μέση αποτίμηση του διδακτικού έργου του ΤΟΕ στο προπτυχιακό κρίνεται ικανοποιητική. Ο μέσος όρος βαθμολογίας που συγκέντρωσαν αθροιστικά οι διάφορες ομάδες ερωτήσεων το ακ. έτος 2019-2020 ήταν 3,40 (κανονικό ερωτηματολόγιο) και 3,56 (έκτακτο COVID-19 ερωτηματολόγιο), δηλαδή, περίπου ίδιος με αυτόν των προηγούμενων ετών (η αντίστοιχη βαθμολογία ήταν 3,50 το 2018-2019, 3,58 το 2017-2018 και 3,45 το 2016-2017). Σε σχέση με την ομάδα ερωτήσεων που αφορά τη διδασκαλία, η μέση βαθμολογία ήταν 3,45 (κανονικό ερωτηματολόγιο) και 3,43 (έκτακτο ερωτηματολόγιο) το 2019-2020, σε σχέση με 3,59 το 2018-2019, 3,67 το 2017-2018 και 3,59 το 2016-2017. Σε σχέση με την ομάδα ερωτήσεων που αφορά συγγράμματα/σημειώσεις, αξιοσημείωτη είναι η ιδιαίτερα υψηλή βαθμολογία στο έκτακτο COVID-19 ερωτηματολόγιο, η οποία ανήλθε σε 3,81, υποδηλώνοντας ότι οι διδάσκοντες του ΤΟΕ χρησιμοποίησαν ικανοποιητικά σχετικό εκπαιδευτικό υλικό. Επιπλέον, όπως διαφαίνεται από τις απαντήσεις στην πρώτη ομάδα ερωτήσεων, ένας αρκετά μεγάλος αριθμός φοιτητών παρακολούθη τις διαλέξεις (βλ. 3,42 στο κανονικό ερωτηματολόγιο και 3,61 στο έκτακτο COVID-19 ερωτηματολόγιο για το 2019-2020).

Σε σχέση με το ΠΜΣ, η μέση βαθμολογία στις διάφορες ομάδες ερωτήσεων ανήλθε το 2019-20 σε 4,4 στο κανονικό ερωτηματολόγιο και 3,9 στο έκτακτο COVID-19 ερωτηματολόγιο, και ήταν εξ ίσου ικανοποιητική με τα προηγούμενα χρόνια (4,2 το 2018-2019, 3,97 το 2017-2018 και 3,96 το 2016-2017). Ιδιαίτερα υψηλή βαθμολογία φαίνεται να συγκεντρώνει η ομάδα των ερωτήσεων που αφορά τον διδάσκοντα, από την οποία, κατά μέσο όρο την περίοδο 2016/17-2019/20, προκύπτει ικανοποίηση των φοιτητών γύρω στο 90%.

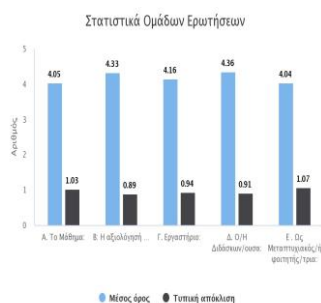
2019-2020 Μεταπτυχιακό κανονικό (86 ερωτηματολόγια)

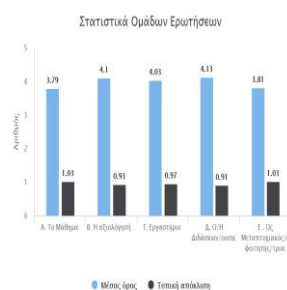
2019-2020 Μεταπτυχιακό έκτακτο COVID-19 (26 Ερωτηματολόγια)

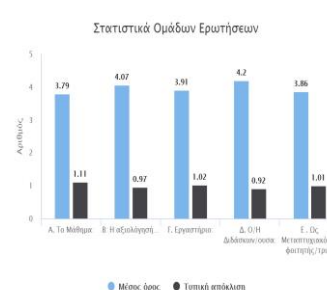
2018-2019 Μεταπτυχιακό

2017-2018 Μεταπτυχιακό

2016-2017 Μεταπτυχιακό

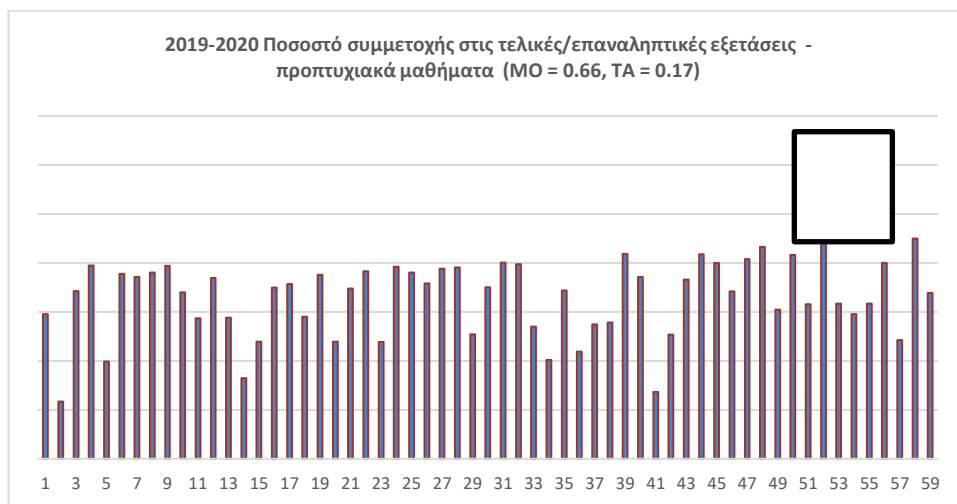
4.2. Αποτελεσματικότητα της Διδακτικής Διαδικασίας

Οι χρησιμοποιούμενες διδακτικές μέθοδοι στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνουν διαλέξεις, εργαστήρια, προόδους, και εκπόνηση/παρουσίαση εργασιών/projects. Στο ΠΜΣ, πέρα από τις διαλέξεις, τα εργαστήρια, τις προόδους και την εκπόνηση/ παρουσίαση εργασιών, οι διδακτικές μέθοδοι επίσης περιλαμβάνουν και παρακολούθηση σεμιναρίων/παρουσιάσεων από προσκεκλημένους ομιλητές άλλων ΑΕΙ ή εκπροσώπους ιδιωτικών/ δημόσιων φορέων. Όλα τα μέλη ΔΕΠ διαθέτουν 'ώρες γραφείου', όπου οι φοιτητές μπορούν να συζητήσουν με τους διδάσκοντες θέματα που αφορούν τις σπουδές τους αλλά και θέματα γενικότερου επιστημονικού ενδιαφέροντος. Τα μέλη ΔΕΠ έχουν κατ'ελάχιστο 3 ώρες γραφείου εβδομαδιαίως, οι οποίες δημοσιοποιούνται στην κεντρική ιστοσελίδα.

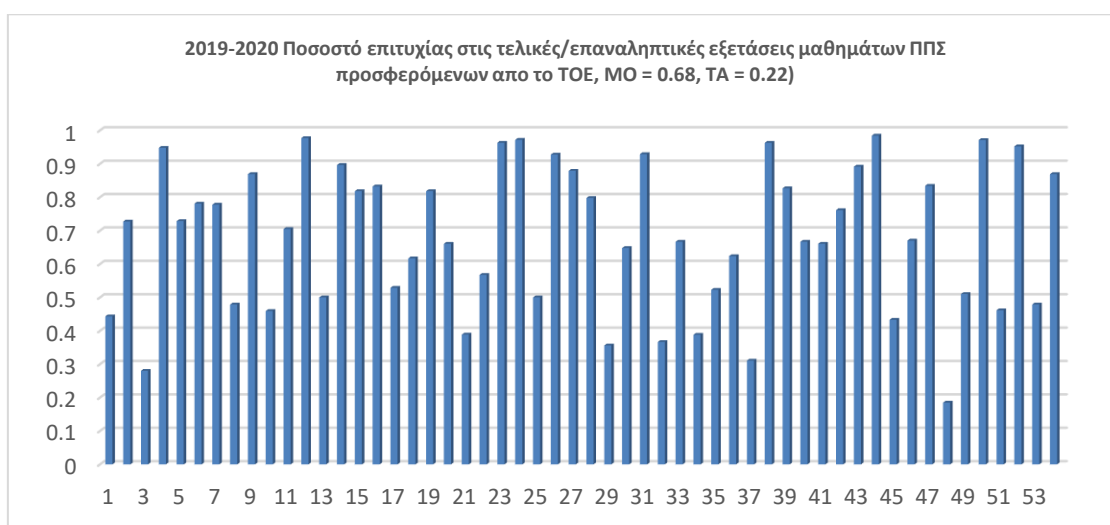
Οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας των μελών ΔΕΠ (διαλέξεις/εργαστήρια/μαθήματα ERASMUS) κυμαίνονται, κατά περίπτωση, από 6 μέχρι 12 ώρες. Ο πραγματικός φόρτος διδακτικού έργου είναι βέβαια πολύ μεγαλύτερος εάν συνυπολογισθούν οι ώρες γραφείου, η διόρθωση προόδων/εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, η διόρθωση των γραπτών στις τελικές/επαναληπτικές εξετάσεις, και η επίβλεψη υποψηφίων διδακτόρων. Σχετικά μικρός αριθμός υπονηφίων διδακτόρων συνεισφέρει στο διδακτικό έργο του ΤΟΕ μέσω της διεξαγωγής εργαστηρίων στο ΠΠΣ, ενώ ορισμένοι υποψήφιοι

Διδάκτορες προσφέρουν επικουρικό έργο μέσω της διατήρησης ανοικτού του Κεντρικού Εργαστηρίου Η/Υ πέραν του κανονικού ωραρίου. Όλοι οι υποψήφιοι διδάκτορες, καθώς και ένας αριθμός φοιτητών του ΠΜΣ, συνεισφέρουν στις επιτηρήσεις των τελικών εξετάσεων.

Σε σχέση με το ποσοστό των προπτυχιακών φοιτητών που συμμετέχουν στις τελικές & επαναληπτικές εξετάσεις των μαθημάτων του ΠΠΣ, αυτό κρίνεται ικανοποιητικό. Το 2019-2020 το ποσοστό αυτό ανήλθε κατά μέσο όρο στο 66% των φοιτητών που έκαναν εγγραφή στα μαθήματα του ΤΟΕ (βλ. παρακάτω γράφημα, και Πίνακα 12.1 στο Παράρτημα).

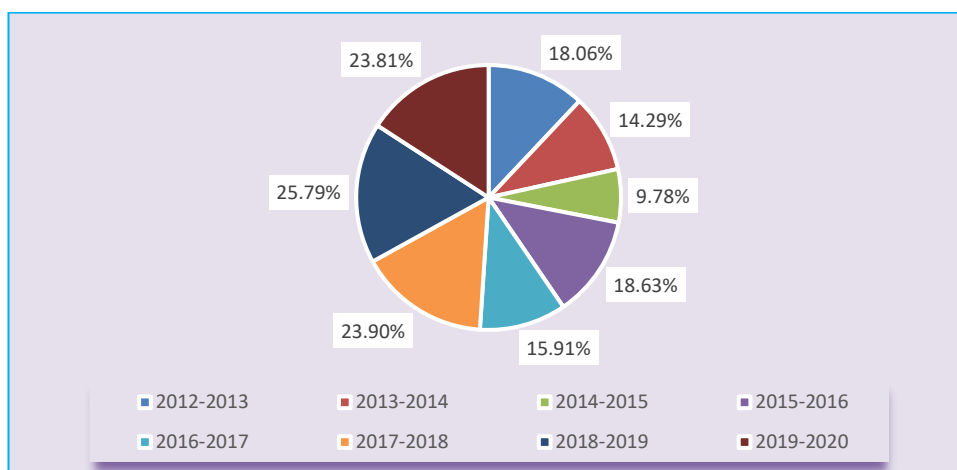

Εξίσου ικανοποιητικό κρίνεται και το μέσο ποσοστό επιτυχίας στις κανονικές/επαναληπτικές εξετάσεις των προπτυχιακών μαθημάτων που προσφέρονται από διδάσκοντες του ΤΟΕ (53 μαθήματα). Το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 68% το 2019-2020 (βλ. Πίνακες 12.1-12.2, Παράρτημα). Ακραίες περιπτώσεις πολύ μεγάλης αποτυχίας σε συγκεκριμένα μαθήματα σε σχέση με τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη δεν παρατηρήθηκαν.

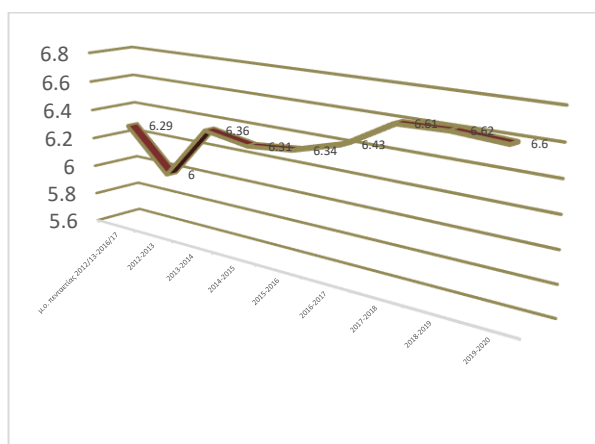
Από την άλλη πλευρά, υπάρχει ένδειξη αυξημένης αποτελεσματικότητας του ΠΠΣ συνολικά κατά τα τελευταία χρόνια, όπως προκύπτει από τις βαθμολογίες των φοιτητών. Ειδικότερα, το ποσοστό των φοιτητών με υψηλή βαθμολογία στο εύρος του 7,0-8,4 ανήλθε σε 23,8% το 2019-2020, σε 25,8% το 2018-2019 και σε 23,9% το 2017-2018, έναντι 15,9% το 2016-2017 και 13,2% κατά μέσο όρο για τα ακαδημαϊκά έτη 2012/13-2015/16 (βλ. Πίνακα 6 Παράρτημα).

Ποσοστό αποφοιτησάντων προπτυχιακών φοιτητών με βαθμό πτυχίου στο εύρος 7,0-8,4

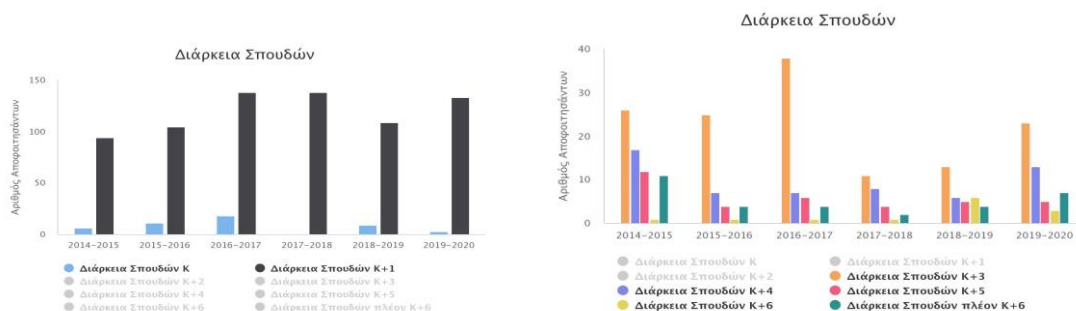
Σαν αποτέλεσμα, κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2019/20, 2018/19 και 2017/18 η μέση βαθμολογία πτυχίου αυξήθηκε σε «Λίαν καλώς», από «Καλώς» που ίσχυε τόσο για το ακ. έτος 2016-2017 όσο και για όλη την ακαδημαϊκή πενταετία 2012/2013-2016/2017 (βλ. Πίνακα 6 Παράρτημα).

ΠΠΣ – Εξέλιξη μέσου όρου βαθμού πτυχίου ΠΠΣ

Δείγμα μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας του ΠΠΣ αποτελεί και το γεγονός ότι η διάρκεια σπουδών για λήψη πτυχίου, για την πλειονότητα των φοιτητών του ΤΟΕ, φαίνεται να έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια. (βλ. παρακάτω γράφημα & Πίνακας 7 Παράρτημα).

ΠΠΣ – Διάρκεια σπουδών κ, κ+1, κ+2, κ+3, κ+4, κ+5, κ+6

Όσον αφορά το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών σπουδών, σχεδόν το σύνολο των εγγραφέντων φαίνεται να περατώνουν επιτυχώς τις σπουδές τους μέσα στη διάρκεια ενός έτους, ενώ η μέση βαθμολογία πτυχίου είναι ιδιαίτερα υψηλή. Ειδικότερα, τα ακ. έτη 2019-2018 και 2018-2019 ποσοστό 55,6% και 61,5% των φοιτητών συγκέντρωσε μέση βαθμολογία πτυχίου στο εύρος του 7,0-8,4, ενώ στο εύρος του 8,5-10,0 εμπίπτει το 36,1% και 34,6% των αποφοιτησάντων για τα αντίστοιχα έτη.

Αναφορικά με το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών, το 2019-2020 το ισοζύγιο ήταν θετικό (αποφοίτησαν 2 φοιτητές και εγγράφησαν 3 νέοι φοιτητές). Έτσι, το ΠΔΣ λειτούργησε με 17 φοιτούντες.

Τέλος, από το 2017-2018 υπάρχει Ερωτηματολόγιο Τελειόφοιτων της μορφής:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ

Πρόγραμμα Σπουδών

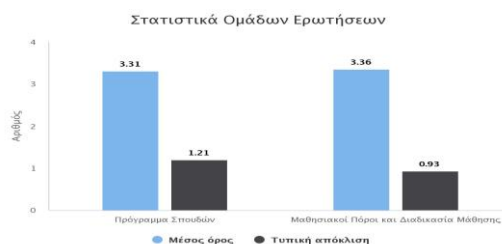
1	Οι στόχοι του Προγράμματος Σπουδών έχουν επιτευχθεί πλήρως.
2	Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες μου
3	Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλάμβανε παράλληλες δραστηριότητες (π.χ. επίσκεψη σε βιομηχανία, εργασία υπαίθρου, κ.λπ.) ή/και δραστηριότητες εκτός Ιδρύματος.
4	Ο φόρτος εργασίας του Προγράμματος Σπουδών ήταν υπερβολικός και μου προκαλούσε μεγάλη πίεση.
5	Το Πρόγραμμα Σπουδών συνδέει αποτελεσματικά τη θεωρία με την πράξη
6	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση των ακόλουθων ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: α. Γραπτή επικοινωνία
7	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση των ακόλουθων ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: β. Προφορική επικοινωνία
8	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση των ακόλουθων ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: γ. Σχεδιασμός και οργάνωση
9	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση των ακόλουθων ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: δ. Ανάλυση και επίλυση προβλημάτων
10	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: ε. Κριτική σκέψη
11	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: στ. Ομαδικό πνεύμα εργασίας
12	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: ζ. Δεξιότητες διαχείρισης χρόνου
13	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: η. Αναγνώριση ηθικών αξιών
14	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: θ. Πειθαρχία και υπευθυνότητα

15	Το Πρόγραμμα Σπουδών θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην επαγγελματική μου αποκατάσταση
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων 1-15
Μαθησιακοί Πόροι και Διαδικασία Μάθησης	
16	Το εκπαιδευτικό προσωπικό ήταν σε θέση να εκπληρώσει τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών
17	Το διοικητικό προσωπικό υποστήριξε αποτελεσματικά τη διαδικασία της μάθησης.
18	Οι υποστηρικτικές υπηρεσίες του Ιδρύματος υποστήριξαν αποτελεσματικά τη διαδικασία της μάθησης
19	Η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος ήταν επαρκής για τη λειτουργία του Προγράμματος Σπουδών.
20	Παρέχονταν υποτροφίες / επιχορηγήσεις στους φοιτητές σε περίπτωση οικονομικής δυσχέρειας.
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων 16-20

Το ερωτηματολόγιο τελειόφοιτων αποσκοπεί στο να εξετάσει το επίπεδο ικανοποίησης των φοιτητών/τριων από τις σπουδές τους στο ΤΟΕ γενικά. Το 2019-2020, ενδεχομένως και λόγω της πανδημίας COVID-19, το εν λόγω ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε μόνο από 5 φοιτητές, με βαθμολογία αθροιστικά για τις δυο ομάδες ερωτήσεων 3,34. Το 2018-2019 είχε συμπληρωθεί από μεγαλύτερο, αλλά σχετικά περιορισμένο, αριθμό φοιτητών (20 φοιτητές), και η βαθμολογία ανήλθε, αθροιστικά στις δύο ομάδες ερωτήσεων, σε 3,5. Δεδομένης της σημασίας του ερωτηματολογίου αποφοίτων, το ΤΟΕ έχει προγραμματίσει διαδικασία ευρείας ενημέρωσης ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερο πλήθος συμπληρωμένων ερωτηματολογίων το 2020-2021.

2019-2020 Τελειόφοιτων (5 ερωτηματολόγια)

2018-2019 Τελειόφοιτων (20 ερωτηματολόγια)

Να σημειωθεί εδώ ότι λόγω περιορισμένων ανθρώπινων πόρων, το ΤΟΕ επι του παρόντος δεν διαθέτει συστηματικό μηχανισμό παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων του. Παρόλα αυτά, οι υπάρχουσες προσωπικές επαφές των μελών ΔΕΠ με τους φοιτητές οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι πτυχιούχοι του ΤΟΕ έχουν ευνοϊκές προοπτικές απασχόλησης σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και στη δημόσια διοίκηση. Επίσης, όλο και μεγαλύτερο ποσοστό αποφοίτων του Τμήματος προχωρά σε ανάληψη μεταπτυχιακών σπουδών σε πανεπιστήμια της Ελλάδας ή του εξωτερικού, ενώ το ποσοστό αποδοχής των πτυχιούχων του ΤΟΕ στα αντίστοιχα προγράμματα είναι εξαιρετικά ικανοποιητικό. Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, το Τμήμα αναγνωρίζει την ανάγκη και τα οφέλη που θα προκύπταν από τη σύσταση ενός συστηματικού μηχανισμού παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων του ΠΠΣ κατά τα πρότυπα του εξωτερικού, και έχει ήδη προγραμματίσει την δημιουργία τέτοιου μηχανισμού στο μέλλον.

4.3. Οργάνωση και Εφαρμογή του Διδακτικού Έργου

Όσον αφορά το ΠΠΣ, στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, το περιεχόμενο, οι μαθησιακοί στόχοι, τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, η προτεινόμενη βιβλιογραφία, ο τρόπος αξιολόγησης των μαθημάτων, κ.λπ., γνωστοποιούνται στους φοιτητές μέσω του Οδηγού Σπουδών αλλά και απ' ευθείας μέσω της κεντρικής ιστοσελίδας του ΤΟΕ, όπου υπάρχει παρουσίαση όλων των μαθημάτων στα ελληνικά και αγγλικά. Προσωπική αναφορά σχετικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων γίνεται και από τον κάθε διδάσκοντα κατά τη πρώτη ημέρα των διαλέξεων. Πιο συστηματικά, οι φοιτητές ενημερώνονται μέσω των αναρτήσεων που κάνουν οι διδάσκοντες στο e-class. Παρόμοια διαδικασία ισχύει και για το ΠΜΣ.

Ιδιαίτερα για τα κατ' επιλογήν μαθήματα, η επίτευξη των στόχων του ΠΠΣ και του ΠΜΣ ανταναικλάται στο ποσοστό επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις, ο οποίος και στα δύο προγράμματα φαίνεται να είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικός (βλ. Πίνακα 12.2, Παράρτημα). Επιπλέον, μέσω του e-class, μετριέται η επισκεψιμότητα των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών (συχνότητά της, και κατανομή της στο χρόνο) καθώς και ο αριθμός των downloads του εκπαιδευτικού υλικού (π.χ. σημειώσεις, διαφάνειες, και άλλο πρόσθετο υλικό). Η επισκεψιμότητα του e-class του ΤΟΕ φαίνεται να είναι ιδιαίτερα μεγάλη.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων του ΠΠΣ τηρείται σε εξαιρετικά μεγάλο βαθμό. Σε περίπτωση αναβολής κάποιας διάλεξης ορίζεται άμεσα αναπλήρωσή της, με σχετική ανακοίνωση στον ιστότοπο του Τμήματος ή/και στο e-class. Η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος είναι ορθολογική καθώς υπάρχει προτίμηση της διδασκαλίας των υποχρεωτικών μαθημάτων του ΠΠΣ κατά τις πρωινές ώρες, ενώ πολύ σπάνια διεξάγονται διαλέξεις μετά τις 6 το απόγευμα. Επίσης καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια έτσι ώστε οι προπτυχιακοί φοιτητές να μην έχουν να αντιμετωπίσουν μεγάλα κενά στη παρακολούθηση των διαλέξεων σε μαθήματα του έτους σπουδών τους. Περαιτέρω, με στόχο τη μείωση του ακροατήριου και τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου, γίνεται προσπάθεια τα υποχρεωτικά μαθήματα του ΠΠΣ να χωρίζονται σε 2 τμήματα, ανάλογα με τον αριθμό μητρώου των φοιτητών. Το 2019-2020 όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα αυξημένης βαρύτητας ήταν χωρισμένα σε δυο τμήματα.

Για το 55% των υποχρεωτικών μαθημάτων υπήρξε το 2019-2020 Εργαστήριο, όπου γίνονταν ασκήσεις και άλλες πρακτικές εφαρμογές, με στόχο την επαφή των φοιτητών με την ανάλυση πραγματικών δεδομένων (βλ. Πίνακα 12.1, Παράρτημα). Ειδικά για τα υποχρεωτικά μαθήματα αυξημένης βαρύτητας, υπήρξε το 2019-2020 συστηματική «εργαστηριακότητα», αφού, πέραν των 4 ωρών διαλέξεων εβδομαδιαίως, οι φοιτητές συμμετείχαν και σε 2 ώρες εργαστηρίου εβδομαδιαίως. Από την άλλη πλευρά, τα μαθήματα «Εισαγωγή Η/Υ & Εφαρμογές», «Θέματα Ψηφιακής Οικονομίας», «Ανάλυση Δεδομένων» και «Εφαρμοσμένη Οικονομετρία» επικεντρώνονται σε εφαρμογές, ενώ το μάθημα

«Μεθοδολογία Έρευνας στην Οικονομική Επιστήμη» αποσκοπεί στην παροχή γνώσεων σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης της οικονομικής επιστήμης.

Όσον αφορά την κατανομή των μαθημάτων σε διδάσκοντες, γίνεται προσπάθεια τα μαθήματα του ΠΠΣ να κατανέμονται στους διδάσκοντες σύμφωνα με τα γνωστικά τους αντικείμενα. Επίσης, γίνεται προσπάθεια τα υποχρεωτικά μαθήματα 1^{ου} και 2^{ου} έτους να διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ με πολυετές διδακτικό έργο ώστε να αξιοποιείται η εμπειρία τους στον τομέα της μάθησης. Το 2019-2020 η διδασκαλία σε αυτό το πλαίσιο έγινε για το 75% του συνόλου των υποχρεωτικών μαθημάτων επιστημονικής περιοχής (βλ. Πίνακα 12.2, Παρ. ΙΙΙ). Πιο συγκεκριμένα, μέλη ΔΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων συμμετείχαν στη διδασκαλία των μαθημάτων: Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη Ι & ΙΙ, Μαθηματικά για Οικονομολόγους Ι & ΙΙ, Μικροοικονομική Ι & ΙΙ, Μακροοικονομική Ι & ΙΙ, Οικονομετρία, Οικονομική Επιχειρήσεων, Δημόσια Οικονομική, Οικονομική Πολιτική, Οικονομική της Ανάπτυξης, Οικονομική της Βιομηχανικής Οργάνωσης, και Οικονομική της Εργασίας.

Στη διδασκαλία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών συμμετείχαν το 2019-2020 έξι μέλη ΔΕΠ. Τα μέλη αυτά συμμετείχαν και ως επιβλέποντες στις διπλωματικές εργασίες των φοιτούντων.

4.4. Εκπαιδευτικά Βοηθήματα

Για όλα τα μαθήματα του ΠΠΣ καθίστανται διαθέσιμα στους φοιτητές βοηθήματα τα οποία καλύπτουν το σύνολο της διδασκόμενης ύλης. Αυτά αφορούν:

- Συγγράμματα αναγνωρισμένου κύρους, των οποίων η συγγραφή έχει γίνει είτε από μέλη ΔΕΠ Ελληνικών Πανεπιστημίων, είτε από διακεκριμένους επιστήμονες του εξωτερικού και στη συνέχεια έχει γίνει έκδοση στα Ελληνικά
- Ανάλογα με το μάθημα, σημειώσεις, διαφάνειες, ερωτήσεις/ασκήσεις και άλλο συμπληρωματικό υλικό είναι διαθέσιμα στο e-class. Το συμπληρωματικό υλικό των μαθημάτων Βάσεων με ευθύνη του κάθε διδάσκοντα, ιδίως σε συνδυασμό με τη συνολική επικαιροποίηση της ύλης

Τα συγγράμματα του ΠΠΣ διατίθενται στην αρχή κάθε εξαμήνου σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες («ΕΥΔΟΞΟΣ»). Οι διδάσκοντες συχνά προτείνουν στους φοιτητές και πρόσθετη βιβλιογραφία από το διαδίκτυο. Αντίτυπα όλων των προτεινόμενων συγγραμμάτων υπάρχουν στο Αναγνωστήριο του Τμήματος.

Όσον αφορά το ΠΜΣ και ΠΔΣ, υπάρχει σαφής και εύλογη έμφαση στην παροχή σχετικής βιβλιογραφικής υποστήριξης από βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων και από το διαδίκτυο (άρθρα σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά, reports, working papers κλπ.).

4.5. Σύνδεση Διδασκαλίας με την Έρευνα και Συνεργασία για Διδασκαλία με Εκπαιδευτικά Κέντρα του Εσωτερικού/Εξωτερικού

Η εκπαίδευση των φοιτητών στο ΠΠΣ, και σε μεγαλύτερη έκταση στο ΠΜΣ, πέραν των προτεινόμενων συγγραμμάτων ή άλλης συναφούς βιβλιογραφίας και της εκπόνησης εργασιών, μεθοδεύεται και μέσω της ενθάρρυνσης για αναζήτηση/χρήση πρόσθετης βιβλιογραφίας από το διαδίκτυο αλλά και μέσω της συζήτησης/παρουσίασης ερευνητικών εργασιών των διδασκόντων. Συγκεκριμένα, τα μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ παρακολουθούν τις εξελίξεις στην οικονομική επιστήμη, ειδικά τις εξελίξεις στα γνωστικά τους πεδία, μέσω της διεθνούς παρουσίας τους (δημοσιεύσεις/συνέδρια), καθώς και μέσω των συνεργασιών τους (ερευνητικές εργασίες/ερευνητικά προγράμματα) με άλλα ΑΕΙ ή ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού, και η διαδικασία αυτή οδηγεί στην επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων και των αντίστοιχων διδακτικών μεθόδων. Το ΤΟΕ δίνει ιδιαίτερη σημασία στην συγκεκριμένη επικαιροποίηση, και ενθαρρύνει την ενσωμάτωση των μεθόδων/αποτελεσμάτων της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ στο περιεχόμενο των μαθημάτων, ειδικά στην περίπτωση μαθημάτων επιλογής.

Επί του παρόντος το ΤΟΕ δεν διαθέτει συστηματικές συμφωνίες συνεργασίας για διδασκαλία προπτυχιακών/μεταπτυχιακών μαθημάτων με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού/εξωτερικού. Ωστόσο, την τελευταία ακαδημαϊκή εξαετία 2014/15-2019/2020 υπήρξαν 91 συμμετοχές μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ σε διδασκαλία μαθημάτων (προπτυχιακών/μεταπτυχιακών) άλλου Τμήματος του Παν.Πατρών ή άλλου ΑΕΙ του εσωτερικού/εξωτερικού, και 15 συμμετοχές μελών ΔΕΠ άλλου ΑΕΙ ή άλλου Τμήματος του Παν.Πατρών στο ΠΠΣ/ΠΜΣ του ΤΟΕ (βλ. Πίνακες 9 & 11, Παράρτημα). Παράλληλα, επιστήμονες από φορείς όπως π.χ. η Τράπεζα Ελλάδας, το Υπουργείο Οικονομικών, το Εμπορικό Επιμελητήριο, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, έχουν κατά καιρούς επισκεφθεί το ΤΟΕ παρουσιάζοντας στους φοιτητές εργασίες τους. Μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ έχουν επίσης κάνει παρουσιάσεις στους φοιτητές άλλων ΑΕΙ του εσωτερικού/εξωτερικού, καθώς επίσης και σε φορείς όπως το ΤΕΕ, ο Δήμος Πάτρας, το ΓΕΩΤΕΕ, η Περιφέρεια Δ. Ελλάδας, και το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αχαΐας.

5. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ

5.1. Προαγωγή της Έρευνας στο ΤΟΕ

Τα μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ έχουν αναπτύξει σημαντική ερευνητική δραστηριότητα στα κυριότερα σύγχρονα γνωστικά πεδία της Οικονομικής Επιστήμης. Οι ερευνητικές τους επιδόσεις διακρίνονται για την υψηλή τους ποιότητα, κάτι που προκύπτει από τις δημοσιεύσεις τους σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά με κριτές, από το σχετικά μεγάλο αριθμό ετεροαναφορών που δέχεται το ερευνητικό τους έργο κατ' έτος, από τις παρουσιάσεις εργασιών τους σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια, και από τα ερευνητικά προγράμματα στα οποία κατά καιρούς έχουν συμμετάσχει. Η πολιτική έρευνας του ΤΟΕ επικεντρώνεται στην ενθάρρυνση της ερευνητικής ενασχόλησης των μελών ΔΕΠ με ζητήματα προσωπικού επιστημονικού ενδιαφέροντος και της συμμετοχής τους σε ερευνητικά έργα χρηματοδοτούμενα από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς του εσωτερικού/έξωτερικού. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην δημοσίευση εκ μέρους των μελών ΔΕΠ επιστημονικών άρθρων σε περιοδικά της βάσης ABS.

Αναλυτικότερα, τα μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ δραστηριοποιούνται σε τομείς ερευνητικής δραστηριότητας, όπως: Οικονομική της Εργασίας, Περιφερειακή Πολιτική, Οικονομική των Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Οικονομική της Τεχνολογίας & Καινοτομίας, Οικονομική Επιχειρήσεων, Οικονομική της Ενέργειας, Εφαρμοσμένη Στατιστική & Ανάλυση Δεδομένων, Μακρο-οικονομετρία, Συστήματα Διαχείρισης Πληροφορίας, Οικονομική Ιστορία, Μακροοικονομική Ανάλυση & Πολιτική.

Η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος γίνεται μέσω του κεντρικού ιστότοπου του ΤΟΕ, των Ετήσιων Εκθέσεων Εσωτερικής Αξιολόγησης, και των διεθνών αξιολογήσεων του ερευνητικού έργου Τμημάτων Οικονομικών Επιστημών. Σε ότι αφορά το τελευταίο, η λίστα διεθνούς κατάταξης πανεπιστημίων QS για το 2019 εντάσσει το Πανεπιστήμιο Πατρών και κατά συνέπεια το ΤΟΕ (περιοχή Economics and Econometrics) στα κορυφαία 500 πανεπιστήμια παγκοσμίως και μεταξύ των θέσεων 401-450.

Η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος παρακολουθείται από την ΟΜΕΑ μέσω των *Απογραφικών Δελτίων Μελών ΔΕΠ* της ΜΟΔΠΠ, μέσω βάσεων βιβλιογραφικών δεδομένων σχετικές με τις επιστημονικές δημοσιεύσεις, και μέσω της συμμετοχής των μελών ΔΕΠ σε διεθνή συνέδρια/ημερίδες και σε ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα.

Το Τμήμα κάνει προσπάθεια να παρέχει κίνητρα στα μέλη ΔΕΠ για τη διεξαγωγή έρευνας. Αυτά αφορούν την πρόσβασή τους στη διεθνή βιβλιογραφία μέσω των ηλεκτρονικών περιοδικών της ΒΥΠ καθώς και την πρόσβασή τους σε σύγχρονο λογισμικό και βάσεις δεδομένων που χρηματοδοτούνται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και ανανεώνονται σχεδόν κάθε χρόνο. Κυρίως όμως αφορούν την

Ξεκάθαρα εκφρασμένη πολιτική του ΤΟΕ σχετικά με τη διασύνδεση της εξέλιξης των μελών ΔΕΠ με την ερευνητική τους ενασχόληση, ιδιαίτερα με την δημοσίευση του ερευνητικού τους έργου σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Σε αυτό το πλαίσιο, σημαντική εξέλιξη για την προώθηση της έρευνας έχει αποτελέσει η ίδρυση τριών Ερευνητικών Εργαστηρίων. Τα εν λόγω εργαστήρια επικεντρώνονται σε τομείς που το ΤΟΕ έχει από παλιά συγκριτικό πλεονέκτημα και ως εκ τούτου εμφανίζει σημαντικές προοπτικές 'Αριστείας'. Συγκεκριμένα, από τον Αύγουστο του 2016, λειτουργούν στο ΤΟΕ τα εξής Ερευνητικά Εργαστήρια:

Εργαστήριο Μικρο-οικονομετρικής Ανάλυσης της Αγοράς Εργασίας(ΦΕΚ: 2767/2-9-2016 τ.Β'):

Εξυπηρετεί τις ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της Εφαρμοσμένης Μικροοικονομικής και της Ανάλυσης της Αγοράς Εργασίας. Στο Εργαστήριο αυτό το ακ. έτος 2019-2020 ανήκαν 3 μέλη ΔΕΠ. Τα γνωστικά πεδία της οικονομικής επιστήμης στα οποία το συγκεκριμένο Εργαστήριο δραστηριοποιείται είναι:

- Οικονομική της Εργασίας
- Οικονομική της Εκπαίδευσης
- Οικονομική της Υγείας
- Οικονομική της Ενημερίας
- Δημογραφία

Εργαστήριο Οικονομικής των Επιχειρήσεων, της Καινοτομίας και της Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΦΕΚ 2500/12-8-2016 τ.Β'):

Εξυπηρετεί τις ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα της Οικονομικής των Επιχειρήσεων, Βιομηχανικής Οργάνωσης, Περιφερειακής & Αγροτικής Οικονομικής και Λογιστικής. Το Εργαστήριο αυτό το 2019-2020 αποτελούνταν από 6 μέλη ΔΕΠ. Τα γνωστικά πεδία της οικονομικής επιστήμης στα οποία το Εργαστήριο δραστηριοποιείται περιλαμβάνουν:

- Οικονομική των Επιχειρήσεων και Βιομηχανική Οργάνωση
- Περιφερειακή & Αγροτική Οικονομική Ανάπτυξη και Πολιτική
- Οικονομικά των Φυσικών Πόρων και της Ενέργειας
- Οικονομικά της Καινοτομίας και της Γνώσης
- Ανάλυση Αποτελεσματικότητας & Παραγωγικότητας
- Λογιστική & Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων

Εργαστήριο Ποσοτικών Μεθόδων και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΦΕΚ 2500/12-8-2016

τ.Β'): Εξυπηρετεί τις ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα της Στατιστικής, Οικονομετρίας και Ανάλυσης Δεδομένων. Το Εργαστήριο αυτό το 2019-2020 αποτελούνταν από 4 μέλη ΔΕΠ και 1 μέλος ΕΔΙΠ. Τα γνωστικά πεδία στα οποία το Εργαστήριο δραστηριοποιείται περιλαμβάνουν:

- Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Οικονομετρία
- Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Στατιστική
- Μοντέλα Μίξεων Κατανομών
- Εφαρμογές του EM Αλγορίθμου
- Πολυμεταβλητή Ανάλυση
- Στοχαστική Ανάλυση
- Υπολογιστικές Μέθοδοι
- Πληροφοριακά Συστήματα και Παγκόσμιος Ιστός

Τα τρία Ερευνητικά Εργαστήρια του ΤΟΕ, μέσω της συλλογικής προσπάθειας των μελών τους, θα συμβάλλουν σημαντικά στο δημοσιευμένο έργο του Τμήματος και στη χρηματοδότηση της έρευνας από εξωτερικούς φορείς. Επίσης, αναμένονται να συμβάλλουν και στην καλλίτερη αξιοποίηση των γνώσεων/δεξιοτήτων των προπτυχιακών/μεταπτυχιακών φοιτητών αφού στο μέλλον αντίστοιχα μαθήματα θα ενταχθούν σε αυτά. Από το ακ. έτος 2018-2019, τα τρία Ερευνητικά Εργαστήρια του ΤΟΕ δημοσιοποιούν ετήσια πεπραγμένα στον κεντρικό ιστότοπο του ΤΟΕ (βλ <https://www.econ.upatras.gr/el/research/labs>)

Εξίσου σημαντική εξέλιξη στο τομέα της έρευνας αποτελεί και η σχετικά πρόσφατη απόφαση του ΤΟΕ να χρησιμοποιούνται έγκριτες βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων ως μέτρο αποτίμησης της ποιότητας του δημοσιευμένου έργου των μελών ΔΕΠ και της αξιολόγησης της επάρκειάς τους για εξέλιξη σε ανώτερη βαθμίδα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με απόφαση ΓΣ, για εκλογή στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή απαιτούνται δημοσιεύσεις σε περιοδικά της βάσης ABS (ή άλλων συναφών βάσεων) συνολικής βαρύτητας κατ' ελάχιστο 4 μονάδων. Για εξέλιξη στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή απαιτούνται δημοσιεύσεις σε περιοδικά της βάσης ABS (ή άλλων συναφών βάσεων) συνολικής βαρύτητας τουλάχιστον 8 μονάδων, ενώ για εξέλιξη στη βαθμίδα του Καθηγητή απαιτούνται δημοσιεύσεις σε περιοδικά της βάσης ABS (ή άλλων συναφών βάσεων) συνολικής βαρύτητας τουλάχιστον 16 μονάδων. Στόχος αυτής της πολιτικής είναι να ενισχυθούν περαιτέρω τα κίνητρα των μελών ΔΕΠ για παραγωγή ποιοτικών δημοσιεύσεων. Επίσης, η πολιτική αυτή καθιστά πιο εύκολη την αξιολόγηση του ερευνητικού έργου των υποψηφίων για νέες θέσεις ΔΕΠ, ενισχύοντας κατά αυτόν τον τρόπο τη διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής.

Θεσμοθετημένες ερευνητικές υποτροφίες δεν υπάρχουν επί του παρόντος στο ΤΟΕ. Ωστόσο, γίνεται προσπάθεια να χρηματοδοτούνται μέσω πόρων από το ΠΜΣ η συλλογή στατιστικών δεδομένων για έρευνα ή η συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια.

Η ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, πέραν των δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά, διαχέεται και μέσω των παρουσιάσεων του έργου τους σε διεθνή συνέδρια και της συμμετοχής τους σε Σειρές Άρθρων Εργασίας του Εξωτερικού (Working Papers). Παράλληλα, διαχέεται και μέσω του εμπλουτισμού των περιεχομένων των μαθημάτων που διδάσκονται στο ΤΟΕ με τα αποτελέσματα της ερευνητικής τους προσπάθειας.

5.2. Ερευνητικά Προγράμματα/Εργα που Εκτελέστηκαν/Εκτελούνται στο ΤΟΕ

Τα τελευταία χρόνια, υλοποιήθηκε ένας σημαντικός αριθμός διεθνών/ελληνικών ερευνητικών προγραμμάτων. Σε πολλές περιπτώσεις, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ανέλαβαν το ρόλο του Συντονιστή

ή Επιστημονικού Υπευθύνου των προγραμμάτων αυτών. Σε αρκετές περιπτώσεις τα προγράμματα εκπονήθηκαν σε συνεργασία με πανεπιστήμια του εξωτερικού, με αποτέλεσμα τη μεταφορά εξειδικευμένης γνώσης προς και από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, ενώ σε έναν αριθμό προγραμμάτων συμμετείχαν και μεταδιδάκτορες ή/και υποψήφιοι διδάκτορες. Ειδικότερα, κατά την τελευταία ακαδημαϊκή εξαετία 2014/2015-2019/2020, υπήρξαν 20 συμμετοχές μελών ΔΕΠ (ως συντονιστές ή συνεργάτες) σε διεθνή ανταγωνιστικά προγράμματα, και 35 συμμετοχές σε άλλα χρηματοδοτούμενα έργα. Υπήρξαν επίσης 5 συμμετοχές μελών ΔΕΠ σε διοικητικές θέσεις διεθνών ακαδημαϊκών/ερευνητικών οργανισμών ή επιστημονικών εταιριών (βλ. Πίνακα 17, Παράρτημα).

Παρακάτω παρατίθενται τα κυριότερα ερευνητικά προγράμματα (με ημερομηνία έναρξης, φορέα χρηματοδότησης κ.λπ.) στα οποία μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ έχουν συμμετάσχει:

Ελληνικά

- «Ανάπτυξη Μεθόδων Οργάνωσης, Διοίκησης και Λειτουργίας Κατανεμημένων Εικονικών Επιχειρήσεων Ανάπτυξης Συστημάτων Πληροφορικής (ΜΕΘΟΔΙΚΑ)», Οκτώβριος 2005 - Μάρτιος 2008. Φορέας Χρηματοδότησης: ΓΓΕΤ, Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πρόγραμμα *Κοινοπραξίες Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης σε τομείς Εθνικής Προτεραιότητας*.
- «ΜΕΘΟΔΙΚΑ: Ανάπτυξη Μεθόδων Οργάνωσης, Διοίκησης και Λειτουργίας Κατανεμημένων Εικονικών Επιχειρήσεων Ανάπτυξης Συστημάτων Πληροφορικής», Απρίλιος 2006 – Μάιος 2008. Φορέας Χρηματοδότησης: ΓΓΕΤ.
- «Κατάρτιση Ενιαίου Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου Ανασυγκρότησης του Δήμου Πατρών και των Νομικών Προσώπων του», Ιούλιος 2007 – Αύγουστος 2009. Φορέας Χρηματοδότησης: Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης Θησέας, Υπουργείο Ανάπτυξης, ΕΣΠΑ.
- «Οι Οικονομικές Επιδράσεις της Μετανάστευσης: Προσφορά Εργασίας και Επαγγελματική Επιλογή», Σεπτέμβριος 2007 - Σεπτέμβριος 2008. Φορέας Χρηματοδότησης: Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής.
- «Διερεύνηση Αναγκών Επαγγελματικής Κατάρτισης Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων», Νοέμβριος 2008 – Ιούλιος 2009. Φορέας Χρηματοδότησης: Ινστιτούτο Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων ΓΣΕΒΕ-ΕΠΕΑΕΚ.
- «Ελληνοποίηση Ελεύθερου Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα GRETΛ», Μάρτιος 2009 – Σεπτέμβριος 2009. Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΕΛ/ΛΑΚ.
- «Πάτρα: Θαλάσσιο Μέτωπο, Λιμένας, Πόλη. Οι Οικονομικές Επιπτώσεις του Λιμένα στην Τοπική Οικονομία της Πάτρας», Οκτώβριος 2009 – Μάιος 2010. Φορέας Χρηματοδότησης: Δήμος Πατρών.
- «Συμβουλευτικές Υπηρεσίες για την Κατάρτιση και Υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης για τη Σύσταση του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛ.Σ.Σ.)», Μάρτιος 2010 – Ιούλιος 2010. Φορέας Χρηματοδότησης: Ελληνική Στατιστική Αρχή.
- «Μελέτη της Χρηματοοικονομικής Αποτύπωσης, της Επίδοσης και της Αποτελεσματικότητας των Ελληνικών Επιχειρήσεων σε Θέματα Εταιρικής Κοινωνικής και Περιβαλλοντικής Ευθύνης», Φεβρουάριος 2009 – Φεβρουάριος 2012. Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛΚΕ, Ερευνητικό Πρόγραμμα Κ. Καραθεοδωρής.
- «Μελέτες σχετικά με την Ανίχνευση Διαθρονητικών Μεταβολών στην «Αστάθεια» των Αποδόσεων Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων», Φεβρουάριος 2010 - Ιανουάριος 2013. Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛΚΕ, Ερευνητικό Πρόγραμμα Κ. Καραθεοδωρής.
- «Η Αγορά Εργασίας των Κατόχων Διδακτορικού Διπλώματος στην Ελλάδα», Οκτώβριος 2010 – Σεπτέμβριος 2013. Φορέας Χρηματοδότησης ΕΣΠΑ Ηράκλειτος, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- «Διερεύνηση Αναγκών Εκπαίδευσης στις Μικρές Επιχειρήσεις και επιπτώσεων των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων». Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων ΓΣΕΒΕ. Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Πατρών, 2013.
- «Εμπειρογνωμοσύνη για την παράλληλη αξιολόγηση μέτρων του ΠΑΑ που συμβάλλουν στην αύξηση της Ανταγωνιστικότητας του Αγρο-διατροφικού Τομέα και στη Διαφοροποίηση προς μη Γεωργικές Δραστηριότητες», Κωδικός Σύμβασης 43/Α/Β.2, διάρκεια 3/2013 - 1/2014.

- «ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014-2020», διάρκεια 1/5/2013 - 31/12/2014. Διαχειριστική Αρχή Επιχειρησιακού Προγράμματος "Αλέξανδρος Μπαλτατζής" για την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κοινοπραξία *SPEEDA.E. – Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης Πάντειου Πανεπιστημίου*.
- ΑΡΙΣΤΕΙΑ – HYBRIDWELFARE: Κωδικός 2.646, «Άτυπη Κοινωνική Προστασία, το Υβριδικό Κοινωνικό Κράτος και η Δυναμική εξέλιξη της Οικονομικής Κρίσης στην Ελλάδα». Υλοποίηση στο πλαίσιο του Ε.Π. *Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση*, 2014.
- Εκ των προτέρων Αξιολόγηση του Ελληνικού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, 2014-2020, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.
- Πράξη «Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΚΕ) του Πανεπιστημίου Πατρών». Υλοποίησης στο πλαίσιο του Ε.Π. *Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση*. Κωδικός ΟΠΣ 304304, Μάρτιος 2014-Οκτώβριος 2015.
- Πρόγραμμα ΘΑΛΗΣ "Ενεργειακή Αποτελεσματικότητα Οδικών Δικτύων και Οχημάτων: Μέτρηση, Τιμολόγηση, Περιφερειακές και Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις», 2014-2017.
- Εφαρμοσμένη Μακρο-Οικονομετρία με χρήση του λογισμικού ανοιχτού κώδικα gretl (Applied Macro-Econometrics using gretl). Έργο 55440000. Έναρξη: 15/02/2016 Λήξη: 14/02/2018.
- Αναβάθμιση του ερευνητικού/επιστημονικού έργου του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, 2018-2019
- On the dynamics of economic, energy and environmental productive performance of European Industries/Countries: The endogenous role of institutions, competitiveness, R&D (RDE) and pollution abatement expenditures (PACE). K. Karatheodori Research, financed by the University of Patras, 2016-2019

Ευρωπαϊκά

- «Territorial Aspects of Enterprise Development in Remote Rural Areas (TERA) (FP6-CT98-4169)», Ιούλιος 2005 – Αύγουστος 2008. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Restructuring by Innovation in Achaia (REINNOVA)», Νοέμβριος 2005 – Σεπτέμβριος 2007. Φορέας Χρηματοδότησης: Article 6 of the European Social Fund Regulation (VS/2005/0273).
- «Cross Compliance Evaluation (AGRI-2006-251)», Ιούλιος 2006 – Μάιος 2007. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Study on the Cotton Sector in the EU (AGRI-2005-G4-04)», Φεβρουάριος 2007 – Σεπτέμβριος 2007. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Common Features of Diverse European Rural Areas: Review of Approaches to Rural Typology (J05/33/2006)», Φεβρουάριος 2007 – Οκτώβριος 2007. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Reinforcing Investments in Biogas Technologies for Small-Scale RES Applications in Islands», Νοέμβριος 2007 – Απρίλιος 2010. Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Soil Conservation and Policy Measures (150872-FIED-DE)», Ιανουάριος 2008 – Ιούνιος 2008. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Building a Typology of European Rural Areas for the Spatial Impact Assessment of Policies (J05/30/2007)», Ιανουάριος 2008 – Σεπτέμβριος 2009. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Assessment of Cotton Seed Production and Importation into the EU27 and Turkey» Μάρτιος 2008 – Ιούνιος 2008. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή και LMC International Ltd.
- «Modeling Impacts of Rural Development Policies - RURMODE (IPTS B151191)». Οκτώβριος 2008 – Δεκέμβριος 2008. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Evaluation of Measures Applied under the CAP to the Durum Wheat Sector (Framework Contract No. 30-CE-0227216/00-82)», Ιανουάριος 2009 – Σεπτέμβριος 2009. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Ex-Ante Spatial Policy Impact Analysis of the RDR in European Rural Areas, RURAL ECMOD (JRC – IPTS Contract 151408-2009-A08-GR)», Αύγουστος 2009 – Απρίλιος 2011. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Adaptive Strategies to Mitigate the Impacts of Climate Change on European Freshwater Ecosystems - REFRESH (FP7 – Environment – 244121)», Φεβρουάριος 2010 – 2014. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Evaluation of Measures Applied Under the CAP to the Cereals Sector (Framework Contract No. 30-CE-0227216/00-82)», December 2011 - November 2012. Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- «Dicode - Mastering Data – Intensive Collaboration & Decision Making», Dicode Project, 2010 – 2013.
- «Energy Efficiency of Road Networks and Vehicles: Measurement, Pricing, Regional and Environmental Effects (ERNV)», Δεκέμβριος 2011 – Ιούλιος 2015. Φορέας Χρηματοδότησης: ΘΑΛΗΣ, ΥΠΔΒΜΘ, ΕΣΠΑ 2007-2013.

- InCompass Project – «Regional Policy Improvement for Financially Sustainable Creative Incubators». Διάρκεια 2012-2014.
- SMART EUROPE (consortium of 13 partners, representing 11 EU regions) - Policies and instruments for identifying and supporting the main regional economic factors that can generate job opportunities in innovation-based sectors, 2012-2014.
- Open-Up Entrepreneurship ERASMUS+, October 2015 – September 2017.

5.3. Ερευνητικές Υποδομές

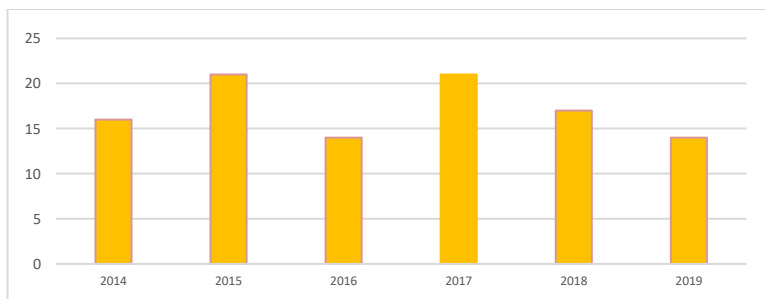
Οι διαθέσιμες υποδομές για τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας (Η/Υ, εκτυπωτές, σύνδεση στο διαδίκτυο, διεθνείς βάσεις δεδομένων, βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων) είναι επαρκείς. Ειδικότερα, σε ότι αφορά τους Η/Υ των μελών ΔΕΠ και των υποψηφίων διδασκτόρων, η ηλικία τους υπολογίζεται κατά μέσο όρο σε 2,5-3,0 έτη. Επιπλέον, γίνεται προσπάθεια διαρκούς αναβάθμισης των χρησιμοποιούμενων στατιστικών/οικονομικών πακέτων (STATA, E-Views κ.λπ.) καθώς και άλλου σχετικού λογισμικού. Η προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών καλύπτεται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Τμήματος.

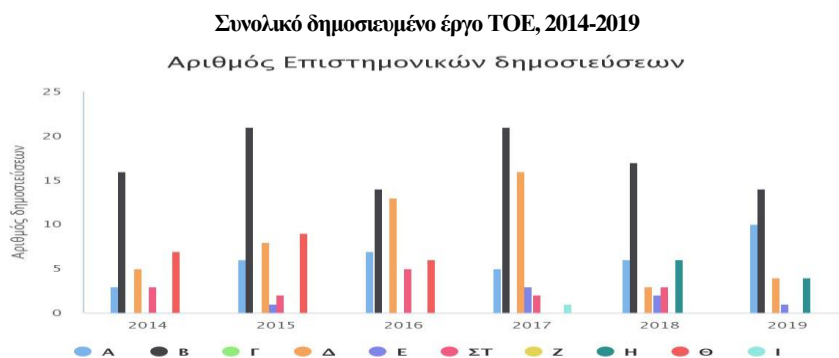
5.4. Επιστημονικές Δημοσιεύσεις των Μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ

Η επίδοση της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ μπορεί να αποτιμηθεί από το σχετικά υψηλό, κατά μέσο όρο, αριθμό συμμετοχών σε δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και διεθνή/ελληνικά επιστημονικά συνέδρια/ημερίδες. Η δραστηριότητα αυτή αποδεικνύει και την έμφαση που δίνει το ΤΟΕ στη παραγωγή και διάδοση της επιστημονικής γνώσης.

Γενικώς, παρά την υψηλή αναλογία φοιτητών/ΔΕΠ, το συνολικό δημοσιευμένο έργο του Τμήματος μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητικό, τόσο ποσοτικά, αφού μια δημοσίευση σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό σπάνια ολοκληρώνεται σε χρονικό διάστημα μικρότερο των δυο ετών, όσο και ποιοτικά. Αντιπροσωπευτικές δημοσιεύσεις παρουσιάζονται στο Παράρτημα της παρούσας Έκθεσης.

Συμμετοχές σε δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, 2014-2019

Κατά την εξαετία 2014-2019, ο συνολικός αριθμός των συμμετοχών σε δημοσιευμένο έργο των μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ ανήλθε σε 244. Ειδικότερα, τα μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ εμφάνισαν:

- ✓ 37 συμμετοχές ως συγγραφείς σε μονογραφίες/βιβλία
- ✓ 103 συμμετοχές σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- ✓ 49 συμμετοχές σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
- ✓ 7 συμμετοχές σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
- ✓ 15 συμμετοχές σε κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
- ✓ 22 συμμετοχές σε επιστημονικά συνέδρια με κριτές που δεν εκδίδουν πρακτικά
- ✓ 10 άλλες εργασίες
- ✓ 1 βιβλιοκρισία

Το 2019 οι συμμετοχές των μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε δημοσιευμένο έργο ανήλθαν σε 33 (βλ. Παράρτημα Ι). Το έργο αυτό αφορά:

- 11 βιβλία/μονογραφίες
- 13 συμμετοχές σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- 5 εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων
- 4 άλλες εργασίες

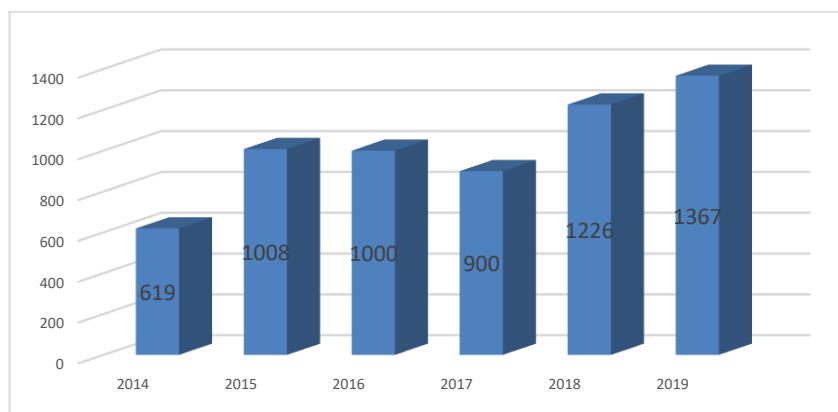
Η σταθερή πορεία που παρουσιάζει το ερευνητικό έργο του ΤΟΕ αναμένεται να επιταχυνθεί στο άμεσο μέλλον λόγω της ίδρυσης των τριών Ερευνητικών Εργαστηρίων, της υιοθέτησης από το ΤΟΕ συγκεκριμένου δείκτη ποιότητας δημοσιεύσεων (π.χ. βάση ABS) ως προαπαιτούμενο για κατάθεση αίτησης εξέλιξης σε ανώτερη βαθμίδα, και των εκπαιδευτικών αδειών που το Τμήμα άρχισε να παρέχει από το 2015-2016, μέσα στο διάστημα των οποίων τα μέλη ΔΕΠ αναμένεται να έχουν ολοκληρώσει πρόσθετο ερευνητικό έργο. Η απόκτηση νέων μελών ΔΕΠ (2 τον Σεπτέμβριο του 2018 και 1 το Μάρτιο του 2020), επίσης αναμένεται να αυξήσει στο μέλλον τη δυναμική της έρευνας στο ΤΟΕ.

5.5 Αναγνώριση Ερευνητικού Έργου

Εξίσου ικανοποιητική είναι και η διεθνής αναγνώριση του επιστημονικού έργου των μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ.

Ετεροαναφορές

Συγκεκριμένα, την εξαετία 2014-2019 υπήρξαν συνολικά:

- 6120 ετεροαναφορές στο δημοσιευμένο έργο μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ
- 25 βιβλιοκρισίες τρίτων για βιβλία μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ
- 6 συμμετοχές μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ σε Επιτροπές Διεθνών Επιστημονικών Συνεδρίων
- 15 συμμετοχές μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ σε Συντακτικές Επιτροπές Επιστημονικών Περιοδικών
- 14 προσκλήσεις προς μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ από ακαδημαϊκούς/επιστημονικούς φορείς για διαλέξεις/παρουσιάσεις

5.6 Ερευνητικές Συνεργασίες

Το ΤΟΕ έχει κατά καιρούς συνεργαστεί στον ερευνητικό τομέα με άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών, όπως:

- Με το Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, στο πλαίσιο του Ενδοπανεπιστημιακού Ερευνητικού Δικτύου EMAKI – Economics and Management of Knowledge and Innovation
- Με τα Τμήματα Αρχιτεκτόνων, Πολιτικών Μηχανικών και Διοίκησης Επιχειρήσεων στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων για την αναδιάρθρωση των διοικητικών υπηρεσιών του Δήμου Πατρών και του λιμένος της Πάτρας
- Με το Τμήμα Βιολογίας στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος REFRESH (FP7)
- Με το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Consumer Safety που οργανώνεται από το Πανεπιστήμιο Calabria της Ιταλίας

Παράλληλα, στο πλαίσιο διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων, το Τμήμα έχει αναπτύξει συνεργασίες με έναν αριθμό Πανεπιστημίων & Ερευνητικών Κέντρων του Εξωτερικού, όπως (ενδεικτικά):

- University of Aberdeen, UK
- University College London, UK
- Nordregio, Sweden
- University of Helsinki, Finland
- University of Bologna, Italy
- Research Institute of Agricultural Economics, Czech Republic
- LEI – DLO, The Netherlands
- Humboldt University of Berlin, Germany
- Institute for European Environmental Policy, UK
- INEA, Italy
- INRA, France
- Von Thunnen Institute, Germany

- University of Cordoba, Spain
- The James Hutton Institute, UK
- University of Reading, UK
- Finnish Environmental Institute, Finland
- Swedish University of Agricultural Sciences, Sweden
- Autonomous University of Barcelona, Spain
- University of Barcelona, Spain
- Norwegian Institute for Agricultural and Environmental Research, Norway
- University of Zilina, Slovakia
- Naples-Parthenope University, Italy

Επίσης, τα μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ συμμετέχουν σε σχετικά μεγάλο αριθμό Επιστημονικών Ενώσεων, όπως (ενδεικτικά):

- Agricultural Economics Society
- American Accounting Association
- American Economic Association, AEA
- Business & Economics Society International, B&ESI
- Δίκτυο Ελλήνων Οικονομικών Ιστορικών ΗΔΟΙΣΤΟ
- Ελληνικός Σύνδεσμος Επιστημόνων Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής Επιστήμης, ΗΦΑΑ
- European Accounting Association
- European Association for Researchers in the Field of Industrial Economics, EARIE
- European Association of Agricultural Economists, EAAE
- European Association of Labour Economists, EALE
- European Economic Association, EEA
- European Economics and Finance Society, EEFS
- European Society for Rural Sociology
- FIDE
- Forum for Research in Empirical International Trade, FREIT
- Hellenic University Association for European Studies, EPEES
- International Atlantic Economics Society, IAES
- International Economic History Association
- International Network for Economic Research, INFER
- Network of Industrial Economics, NIE
- Productivity Analysis Research Network, PARN
- Regional Studies Association
- Society of Labour Economists, SOLE
- University Association for Contemporary European Studies, UACES
- World Economics Association, WEA

5.7 Διακρίσεις/Βραβεία

Άλλες σημαντικές δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ που συνδέονται με ερευνητικό έργο έχουν ως εξής (ενδεικτικά):

- Μέλος ΔΕΠ του Τμήματος διατελεί εξωτερικός συνεργάτης του Ινστιτούτου Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πάντειου Πανεπιστημίου.
- Μέλη ΔΕΠ βραβεύτηκαν το 2008 από την Ακαδημία Αθηνών για την καλύτερη επιστημονική εργασία στην Οικονομική Επιστήμη.
- Μέλος ΔΕΠ του ΤΟΕ υπηρέτησε στο Διοικητικό Συμβούλιο της European Association of Agricultural Economists (2005-2008 και 2008-2011).

- Μέλος ΔΕΠ του ΤΟΕ διετέλεσε Επισκέπτης Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Ελσίνκι και τιμήθηκε με το χάλκινο μετάλλιο του Πανεπιστημίου για την ερευνητική του δραστηριότητα στο γνωστικό του αντικείμενο.
- Μέλος ΔΕΠ του ΤΟΕ πρόσφατα διετέλεσε Επισκέπτης Καθηγητής στο Department of Economics and Statistics του University of Turin, στο Warwick Business School του University of Warwick, στο Southwestern University of Economics and Finance στο Chengdu-China, και στο Centre for International Business and Innovation του Manchester Metropolitan University.
- Μέλη ΔΕΠ συμμετέχουν σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών επιτροπών.
- Μέλος ΔΕΠ του ΤΟΕ είναι από το 2006 Senior Fellow στο Research Institute of Economic Analysis (RCEA) του Πανεπιστημίου της Βολόγια.

5.8. Συνεργασίες με ΚΠΠ Φορείς

Τα τελευταία χρόνια υλοποιήθηκαν από μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ διάφορα έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς. Ενδεικτικά:

- 2 Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος διατέλεσαν, αντίστοιχα Πρόεδρος και Μέλος του ΔΣ του Επιστημονικού Πάρκου Πατρών
- 2 Μέλη ΔΕΠ και 2 διδακτορικοί φοιτητές συμμετείχαν στο έργο ‘Αναδιοργάνωση Υπηρεσιών Δήμου Πάτρας’
- 3 μέλη ΔΕΠ και μία διδακτορική φοιτήτρια συμμετείχαν στο έργο ‘Οι Οικονομικές Επιπτώσεις του Λιμένα στην Τοπική Οικονομία της Πάτρας’
- μέλος ΔΕΠ συμμετείχε στην Επιτροπή Σχεδιασμού του Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την Προγραμματική Περίοδο 2008-2013
- μέλος ΔΕΠ του Τμήματος συμμετείχε στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2008-2014 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, αλλά και σε διάφορες επιτροπές του ΥΠΑΑΤ για την αγροτική πολιτική και ανάπτυξη της υπαίθρου.
- Μέλος ΔΕΠ συμμετείχε στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΕΠ
- Μέλος ΔΕΠ διατελεί μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή

Η συνεργασία των μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ με τους ανωτέρω ΚΠΠ φορείς έχει αναγνωρισθεί στην επίσημη αλληλογραφία των φορέων (στο πλαίσιο των ως άνω έργων) και έχει προβληθεί μέσω ημερίδων και δημοσιευμάτων του τύπου.

5.9. Συμβολή στην Τοπική, Περιφερειακή και Εθνική Ανάπτυξη

Κατά τη τελευταία εξαετία, το Τμήμα έχει εκπροσωπηθεί σε τοπικούς και περιφερειακούς φορείς όπως το Περιφερειακό Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής, το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, τη Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Πάτρας (μέλος ΔΣ) και το Περιφερειακό Συμβούλιο (μέλος). Επίσης, το Τμήμα έχει συμμετάσχει στην εκπόνηση του ‘Σχεδίου του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης της Νομαρχιακής Εταιρείας Ανάπτυξης’.

Επιπλέον, το ΤΟΕ έχει συμμετάσχει σε περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά δίκτυα μέσω (ενδεικτικά):

- της συμμετοχής του σε ερευνητικά προγράμματα του ΕΣΠΑ (π.χ. Ηράκλειτος, Θαλής, Μετά-διδασκτορική έρευνα).
- της συμμετοχής του σε προγράμματα Intereg και Equal μέσω του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης
- της ιδιότητάς του ως μέλους της Ένωσης των Οικονομικών Πανεπιστημίων της Νότιας και Ανατολικής Ευρώπης και της Παρευξείνιας Ζώνης (ASECU).
- της σταθερής συνεργασίας με ιδρύματα του εξωτερικού στο πλαίσιο διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ένας σημαντικός αριθμός μελών ΔΕΠ του ΤΟΕ συμμετέχει ή έχει συμμετάσχει ενεργά στη Διοίκηση του Πανεπιστημίου Πατρών. Για παράδειγμα, 2 Μέλη ΔΕΠ έχουν διατελέσει Αντιπρυτάνεις Οικονομικών Υποθέσεων, 1 Μέλος ΔΕΠ έχει διατελέσει Κοσμήτορας της Σχολής ΣΟΔΕ, 1 Μέλος ΔΕΠ έχει διατελέσει Πρόεδρος της Εταιρίας Αξιοποίησης της Περιουσίας του Πανεπιστημίου, 2 Μέλη ΔΕΠ έχουν διατελέσει μέλη της Επιτροπής Εφορείας της ΒΥΠ, 1 Μέλος ΔΕΠ έχει διατελέσει μέλος της Επιτροπής Δημιουργίας Οργανισμού του Παν/μιου, 1 Μέλος ΔΕΠ διατελεί μέλος της Επιτροπής ERASMUS του Πανεπιστημίου, 1 Μέλος ΔΕΠ είναι μέλος της Επιτροπής Ενστάσεων για Διαγωνισμούς Έργων του Πανεπιστημίου, 1 Μέλος ΔΕΠ διατελεί μέλος της Επιτροπής του Πανεπιστημίου για τις Υποτροφίες Α. Μετζελόπουλου, και 1 Μέλος ΔΕΠ διατελεί Αντιπρύτανη Οικονομικών Υποθέσεων στην τρέχουσα Πρυτανεία.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΟΕ

- Το ΤΟΕ έχει ως βασικό στόχο τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας της Εκπαίδευσης και της Έρευνας. Έχει εναρμονιστεί πλήρως με το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Πανεπιστημίου Πατρών, ορίζοντας: (α) *Πολιτική Ποιότητας*, και (β) *Στοχοθεσία Ποιότητας*, όπου εξειδικεύονται οι στρατηγικοί στόχοι του Τμήματος και ορίζονται ενέργειες υλοποίησής τους. Όλες οι διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών υπόκεινται σε ανασκόπηση από τη ΓΣ, κατόπιν πρότασης της ΟΜΕΑ σε συνεργασία με τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος. Η Πολιτική Ποιότητας ΤΟΕ και η Στοχοθεσία για το χρονικό διάστημα 2018-2022 δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του Τμήματος: <https://www.econ.upatras.gr/el/diasfalisi-poiotitas>.
- Τα μέλη ΔΕΠ του ΤΟΕ εξειδικεύονται σε ποικίλα γνωστικά αντικείμενα της οικονομικής επιστήμης. Τα αντικείμενα αυτά καλύπτουν τόσο τα βασικά, όσο και πιο εξειδικευμένα γνωστικά πεδία της εν λόγω επιστήμης, ιδιαίτερα στο χώρο της εφαρμοσμένης οικονομικής. Σημαντικές είναι οι επιδόσεις του ΤΟΕ στον τομέα της έρευνας. Οι επιδόσεις αυτές μπορεί να αποτιμηθούν από τον υψηλό, σε σχέση με την πίεση σε ανθρώπινους πόρους και όγκο φοιτητών, αριθμό δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ, της παρουσίας τους σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια/ημερίδες, των ετεροαναφορών που δέχεται ετησίως το ερευνητικό τους έργο, και των συμμετοχών τους σε προγράμματα έρευνας.
- Σημαντική εξέλιξη για την προώθηση της έρευνας στο ΤΟΕ αποτελεί η ίδρυση τριών Ερευνητικών Εργαστηρίων (βλ. <https://www.econ.upatras.gr/el/research/labs>), τα οποία δραστηριοποιούνται σε τομείς που το Τμήμα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα από την άποψη της ερευνητικής εμπειρίας. Τα Εργαστήρια του ΤΟΕ συμβάλλουν στην προώθηση της ερευνητικής δραστηριότητας, μέσω της ανάπτυξης συνεργασιών με ερευνητές από άλλα ΑΕΙ του εσωτερικού/εξωτερικού αλλά και μέσω της προσέλκυσης ανταγωνιστικών ερευνητικών προγραμμάτων. Επιπλέον, αναμένεται να συμβάλλουν στην καλύτερη αξιοποίηση των γνώσεων/δεξιοτήτων των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, αφού σταδιακά αντίστοιχα μαθήματα θα ενταχθούν σε αυτά.
- Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του ΤΟΕ καλύπτει τόσο το σύνολο των «παραδοσιακών» γνωστικών πεδίων όσο και σύγχρονα γνωστικά πεδία της Οικονομικής Επιστήμης. Τα μέλη ΔΕΠ παρακολουθούν τις εξελίξεις στη βιβλιογραφία, ειδικά στα γνωστικά τους αντικείμενα, και η διαδικασία αυτή οδηγεί στην επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων και των αντίστοιχων διδακτικών μεθόδων. Ένα σημαντικό βήμα προς την περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ΠΠΣ, αλλά και την πλήρη ευθυγράμμισή του με άλλα Τμήματα Οικονομικών Επιστημών της χώρας και του εξωτερικού, αποτέλεσε η αναθεώρηση για τους εισακτέους από το ακ.έτος 2016-2017 και μετέπειτα. Το αναθεωρημένο ΠΠΣ, λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια της *Εξωτερικής Αξιολόγησης* του ΤΟΕ το 2014, έχει μειώσει το συνολικό αριθμό

μαθημάτων για λήψη πτυχίου σε 36 μαθήματα επιστημονικής περιοχής και 2 μαθήματα αγγλικής ορολογίας, ενώ παράλληλα έχει εμπλουτίσει τα μαθήματα επιλογής με δημοφιλή αντικείμενα. Η Πρακτική Άσκηση του ΤΟΕ επίσης έγινε μάθημα ‘προαιρετικό κατ’ επιλογή’, το οποίο πιστώνεται με μονάδες ECTS και εμφανίζεται στο Παράρτημα Διπλώματος που συνοδεύει το πτυχίο. Επιπλέον, στο ΠΠΣ έχει εισαχθεί η έννοια της διαφορετικής βαρύτητας μαθημάτων, ανάλογα με το πόσο σημαντικά είναι αυτά για την οικονομική επιστήμη. Η αυξημένη βαρύτητα αποτυπώνεται στις ώρες διαλέξεων/εργαστηρίων εβδομαδιαίως, στις διδακτικές μονάδες κάθε μαθήματος, και στις μονάδες ECTS. Σαν αποτέλεσμα, ο βαθμός πτυχίου διαμορφώνεται ως σταθμικός μέσος των επιδόσεων των φοιτητών στα επιμέρους μαθήματα του ΠΠΣ, ανάλογα με τη σχετική βαρύτητά τους. Η διαφορετική βαρύτητα προτρέπει τους φοιτητές να επιδιώκουν σχετικά υψηλούς βαθμούς σε μαθήματα πολύ σημαντικά για την Οικονομική Επιστήμη, τα οποία θα τους χρησιμεύσουν και αργότερα στην επαγγελματική τους καριέρα ή στη συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Επίσης, έχει υιοθετηθεί ο θεσμός της γραπτής προόδου για όλα τα μαθήματα αυξημένης βαρύτητας, ώστε να παρέχεται κίνητρο στους φοιτητές να ξεκινούν νωρίς το διάβασμά τους. Παράλληλα, έχει εισαχθεί στο ΠΠΣ ο θεσμός της δυνατότητας επανεξέτασης των υποχρεωτικών μαθημάτων κάθε έτους για βελτίωση βαθμού, ενώ φοιτητές που αποτυγχάνουν στις εξετάσεις ενός μαθήματος για τρεις συνεχείς εξεταστικές έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν εξέταση από Τριμελή Επιτροπή.

- Υπάρχει ένδειξη μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας του ΠΠΣ, με βάση, για παράδειγμα, τα εξής στοιχεία: (α) το ποσοστό των αποφοιτησάντων με βαθμολογία πτυχίου στο εύρος του 7,0-8,4 ανήλθε σε 23, 8% το 2019-2020, 25,8% το 2018-2019 και 23,9% το 2017-2018, έναντι 15,91% το 2016-2017 και 15.3% κατά μέσο όρο την ακαδημαϊκή πενταετία 2012/13-2016/17, (β) ο μέσος βαθμός πτυχίου του ΤΟΕ διαμορφώθηκε τα ακ. έτη 2019-2020, 2018-2019 & 2017-2018 στο επίπεδο του «Λίαν Καλώς», από «Καλώς» που ίσχυε μέχρι πρότινος, (γ) το ποσοστό επιτυχίας στις εξετάσεις αυξήθηκε κατά μέσο όρο στα μαθήματα του ΠΠΣ σε 68% και 67% το 2019-2020 και 2018-2019 αντίστοιχα, ενώ ακραίες περιπτώσεις πολύ χαμηλών ποσοστών επιτυχίας δεν παρατηρούνται. Επιπλέον, στο πλαίσιο της προώθησης της εξωστρέφειας του ΠΠΣ, το ΤΟΕ προσφέρει έναν αριθμό προπτυχιακών μαθημάτων στα αγγλικά. Τα μαθήματα αυτά ενσωματώνονται στο ωρολόγιο πρόγραμμα του ΠΠΣ, και είναι διαθέσιμα σε όλους τους εισερχόμενους φοιτητές ERASMUS του Πανεπιστημίου Πατρών (βλ. <https://www.econ.upatras.gr/en/erasmus>). Για τους εξερχόμενους φοιτητές ERASMUS έχουν επίσης εισαχθεί στο ΠΠΣ έξι «ελεύθερα μαθήματα επιλογής ERASMUS». Πρόκειται για μαθήματα που ένας εξερχόμενος φοιτητής του ΤΟΕ έχει τη δυνατότητα να μεταφέρει ως μαθήματα επιλογής στο πτυχίο του, ακόμη και αν αυτά δεν αντιστοιχούν σε μαθήματα επιλογής του ΠΠΣ, αρκεί να είναι συναφή με το γενικότερο πεδίο της οικονομικής επιστήμης και να μην αντιστοιχούν σε μάθημα του ΤΟΕ στο οποίο ο φοιτητής/τρια έχει εξεταστεί επιτυχώς.
- Πολύ σημαντική εξέλιξη στο επίπεδο των προπτυχιακών σπουδών, αποτελεί η *Πιστοποίηση του ΠΠΣ* του ΤΟΕ από ομάδα ξένων ακαδημαϊκών στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης προπτυχιακών προγραμμάτων της ΑΔΠ. Η πιστοποίηση χορηγήθηκε για το χρονικό διάστημα 17-

07-2019 έως 16-07-2023 με την ένδειξη της ‘συνολικά πλήρους συμμόρφωσης’ με τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (βλ. https://modip.upatras.gr/sites/modip.upatras.gr/files/uploaded_reports_files/Final%20Accreditation%20Report_Economics_Uni%20Patras.).

- Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του ΤΟΕ είναι προσανατολισμένο προς ένα πολύ σημαντικό για την οικονομική επιστήμη γνωστικό αντικείμενο, την *Εφαρμοσμένη Οικονομική & Ανάλυση Δεδομένων*. Πραγματοποιείται σε ένα ακαδημαϊκό περιβάλλον που προάγει την επιστημονική έρευνα και αριστεία, και στοχεύει στη διδασκαλία προηγμένων μεθόδων επίλυσης προβλημάτων οικονομικού ενδιαφέροντος και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που είναι αναγκαίες για την επαγγελματική ανέλιξη ενός σύγχρονου οικονομολόγου. Το ΠΜΣ του ΤΟΕ είναι μονοετές και αυτοχρηματοδοτούμενο, και η μέχρι τώρα πορεία του (2015/16-2019/2020) μπορεί να χαρακτηριστεί ως απόλυτα επιτυχής. Ειδικότερα, οι εγγεγραμμένοι φοιτητές/τριες φαίνεται να περατώνουν το Πρόγραμμα με ιδιαίτερα υψηλό μέσο όρο βαθμολογίας, ενώ ένας μεγάλος αριθμός αυτών παράγει πρωτότυπες διπλωματικές εργασίες (βλ. αποθετήριο διπλωματικών εργασιών <http://postgrad.econ.upatras.gr/el/msc/theses>). Κάποιοι από τους αποφοιτήσαντες συνεχίζουν στο ΠΔΣ του ΤΟΕ, ενώ άλλοι μεταβαίνουν στο εξωτερικό προς συνέχιση των σπουδών τους. Γενικώς, το ΠΜΣ έχει δημιουργήσει νέες προοπτικές, καθώς ένα Τμήμα που διαθέτει μεταπτυχιακό πρόγραμμα υψηλών προδιαγραφών είναι πιο εύκολο να αποτελέσει πόλο έλξης αξιόλογων υποψηφίων διδασκόντων και να αναπτύξει συνεργασίες για Διατμηματικά Μεταπτυχιακά. Το ΠΜΣ επίσης σταδιακά ενδέχεται να οδηγήσει σε ερευνητικές συνεργασίες, μέσω της προσέλκυσης διδασκόντων-επισκεπτών από άλλα ΑΕΙ της χώρας και του εξωτερικού. Σε αυτό το πλαίσιο, το ΠΜΣ διοργανώνει κάθε χρόνο «Κύκλο Σεμιναρίων/Παρουσιάσεων» από διακεκριμένους ακαδημαϊκούς ή/και εκπρόσωπους ιδιωτικών/δημόσιων επιχειρήσεων και άλλων φορέων (βλ. <http://postgrad.econ.upatras.gr/el/kyklos-seminarion>).
- Σε σχέση με το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών, το ΤΟΕ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να διατηρήσει υψηλό το επίπεδο του. Στο πλαίσιο αυτό, δίνεται αυξημένη βαρύτητα στην κατ’ έτος κατάθεση «Εκθέσεων Προόδου» από τους υποψηφίους διδάκτορες και στην παρουσίαση της προόδου του διδακτορικού τους (βλ. <http://postgrad.econ.upatras.gr/el/seminaria-yropsifion-didaktoron>). Αν και επι του παρόντος, δεν υπάρχει συστηματική καταγραφή της πορείας των διδασκόντων του ΤΟΕ, αυτοί φαίνεται να βρίσκουν αρκετά γρήγορα θέσεις εργασίας σε πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα στην ημεδαπή/αλλοδαπή, κάτι που αποτελεί ένδειξη υψηλής ποιότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΔΣ.
- Υπάρχει σημαντική βελτίωση της οργανωτικής λειτουργίας του ΤΟΕ τα τελευταία χρόνια, με αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας σε όλες τις υπηρεσίες που αφορούν το διοικητικό έργο και με αναβάθμιση/ανανέωση του εξοπλισμού στις αίθουσες διδασκαλίας και στα Εργαστήρια Η/Υ. Περαιτέρω συμβολή στη βελτίωση της οργανωτικής λειτουργίας του ΤΟΕ αποτελεί ο ιστότοπος του Τμήματος. Ο ιστότοπος του ΤΟΕ αναμορφώθηκε ριζικά το ακ.έτος 2016-2017, και ενισχύθηκε περαιτέρω το 2018-2019 & 2019-2020. Πλέον, είναι πλήρως ευθυγραμμισμένος με τα

διεθνή πρότυπα. Παράλληλα, το νέο κτίριο του ΤΟΕ αναμένεται ότι θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς το τέλος του εαρινού εξαμήνου του 2020-2021.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ/ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

Παρά τα ισχύοντα επιτεύγματα του ΤΟΕ, περαιτέρω βελτιώσεις κρίνονται αναγκαίες, όπως:

- Διεκδίκηση πρόσθετων θέσεων μόνιμου διδακτικού/ερευνητικού προσωπικού, με βάση την τρέχουσα αναλογία φοιτητών/μελών ΔΕΠ, η οποία παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα, και ξεπερνά κατά πολύ το μέσο όρο του Πανεπιστημίου Πατρών, τον εθνικό μέσο όρο, και τους αντίστοιχους διεθνείς μέσους όρους
- Διεκδίκηση θέσεων ΕΔΙΠ με ειδικευση την πληροφορική, καθώς το Τμήμα επι του παρόντος διαθέτει μόνο 1 τέτοιο μέλος, ενώ η εργαστηριακότητα των μαθημάτων του ΠΠΣ έχει σημαντικά αυξηθεί τα τελευταία χρόνια ακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις
- Ρητή διαμόρφωση στρατηγικού σχεδιασμού πολιτικής έρευνας, με επιλογή ερευνητικών τομέων/αντικειμένων που το Τμήμα επιθυμεί να προωθήσει σύμφωνα με τις διεθνείς εξελίξεις στην οικονομική επιστήμη
- Ρητός προγραμματισμός για προκήρυξη θέσεων ΔΕΠ με εξειδίκευση αντίστοιχη με το στρατηγικό σχεδιασμό έρευνας
- Διαμόρφωση σχεδίου κινήτρων για την πιο αποτελεσματική δραστηριοποίηση των μελών των τριών Ερευνητικών Εργαστηρίων στον στίβο των Ευρωπαϊκών/Ελληνικών ανταγωνιστικών ερευνητικών προγραμμάτων και της συμμετοχής τους σε διακεκριμένα διεθνή ερευνητικά δίκτυα
- Ενίσχυση των Εργαστηρίων με πρόσθετες ερευνητικές υποδομές, μέσω αντίστοιχης διάθεσης κονδυλίων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.
- Προώθηση της εξωστρέφειας μέσω της επέκτασης του θεσμού των εκπαιδευτικών αδειών και μέσω της παροχής κινήτρων στα μέλη ΔΕΠ για διεθνή κινητικότητα
- Στο πλαίσιο της εξοικονόμησης ανθρώπινων πόρων, διερεύνηση της δυνατότητας πιο εκτεταμένης σύμπραξης στον τομέα της διδασκαλίας προπτυχιακών μαθημάτων με άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών
- Περαιτέρω βελτίωση του ΠΠΣ, σύμφωνα με τις αρχές της *Πολιτικής Ποιότητας* και *Στοχοθεσίας* του ΤΟΕ (βλ. <https://www.econ.upatras.gr/el/diasfalisi-poiotitas>) και με βάση τα επι μέρους θέματα και συστάσεις που εμπεριέχονται στην *Έκθεση Πιστοποίησης* (βλ. <https://modip.upatras.gr/el/node/436>)
- Διεθνοποίηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, μέσω της επέκτασης της διδασκαλίας ορισμένων μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα, ώστε να υπάρξει προσέλκυση διδασκόμενων/ διδασκόντων από το εξωτερικό ή/και δυνατότητα σύμπραξης στο πλαίσιο Διαπανεπιστημιακών Προγραμμάτων Μάστερ

- Πιο ανταγωνιστικό Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών, με εμπλουτισμού του με μαθήματα εξειδίκευσης ή/και μεθοδολογίας, και με δυνατότητα υλοποίησης μέρους των σπουδών των υποψηφίων διδασκόντων σε πανεπιστήμια του εξωτερικού
- Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα, μέσω της ένταξης των μαθημάτων του ΠΜΣ/ΠΠΣ στα 3 Ερευνητικά Εργαστήρια του ΤΟΕ
- Ανάπτυξη συστηματικού μηχανισμού παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων των 3 Προγραμμάτων του ΤΟΕ (ΠΠΣ/ΠΜΣ/ΠΔΣ)
- Προώθηση της Πρακτικής Άσκησης του ΤΟΕ, μέσω επέκτασής της σε περισσότερους προπτυχιακούς φοιτητές και ενσωμάτωσης των αντίστοιχων ECTS στο πτυχίο

Να σημειωθεί εδώ ότι λόγω της πανδημίας COVID-19, πολλοί από τους ποσοτικούς/ ποιοτικούς στόχους που είχαν υιοθετηθεί για το 2019-2020 από το Τμήμα (βλ. *Στοχοθεσία ΤΟΕ*, https://www.econ.upatras.gr/sites/default/files/attachments/stochothesia_pps_toe_v5.pdf) δεν κατέστη δυνατόν να επιτευχθούν. Επίσης λόγω της πανδημίας COVID-19, δεν κατέστη δυνατή η διεξαγωγή συστηματικής συζήτησης από τη ΓΣ με συμμετοχή φοιτητών όσον αφορά τις συστάσεις για βελτιώσεις που εμπεριέχονται στην *Έκθεση Πιστοποίησης* του ΠΠΣ.

Ρεαλιστικοί στόχοι ανάπτυξης για την επόμενη περίοδο, καθώς και επι μέρους συστάσεις της Επιτροπής Πιστοποίησης του ΠΠΣ, έχουν προγραμματιστεί να συζητηθούν σε ΓΣ το εαρινό εξάμηνο του 2020/21.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟ ΕΡΓΟ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ,

2014-2019

2014 - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟ ΕΡΓΟ

A: Βιβλία / Μονογραφίες

- **Τσεκούρας, Κ.**, Βεργίδης, Δ., Γκυπάλη, Α., Καρφάκης, Ε.. (2014). *Διερεύνηση Αναγκών Εκπαίδευσης στις Μικρές Επιχειρήσεις και Επιπτώσεων των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων*. Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων ΓΣΕΒΕΕ, Αθήνα.
- **Psaltopoulos, D., Skuras, D.** (2014). The Impacts of Various Farm Management Practices on Resource Efficiency and Productivity – The Case of Integrated Pest Management. Paper of *Green Growth for Agriculture and Food*” Program, OECD, Paris

B: Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές

Ελληνικά -2014

- **Αργυρός, Γ.** (2014). Το Δικαίωμα Υπαναχώρησης του Καταναλωτή στο Κοινό Ευρωπαϊκό Δίκαιο Πωλήσεων, *Εφημερίδα Αστικού Δικαίου*, Τόμος 7/ 2014.

Ξενογλώσσα

- **Argyros, G.** (2014) . Implementation of the Consumer Rights Directive: The Case of Greece. *Journal of European Consumer & Market Law*, Vol. 3.
- **Daouli, J., Davillas, A., Demoussis, M., Giannakopoulos, N.** (2014). Obesity Persistence and Duration Dependence: Evidence from a Cohort of US adults (1985-2010). *Economics and Human Biology*, 12, 30-44.
- Espinosa, M., **Psaltopoulos D.**, Santini F., Phimister, E., Roberts, D., Mary, S., Ratinger, T., **Skuras, D.**, Balamou E., Cardenete, M., Gomez y Paloma, S. (2014). Ex-Ante Analysis of the Regional Impacts of the Common Agricultural Policy: A Rural–Urban Recursive Dynamic CGE Model Approach, *European Planning Studies*, 1-22.
- Gkypali, A., **Tsekouras, K.** (2014). Productive Performance Based on R&D Activities of Low-tech Firms: An Antecedent of the Decision to Export?" *Economics of Innovation and New Technology*, 24, 801-828.
- **Kounetas, K.**, (2014). Did Euro 2004 Victory Improve Greek Football Clubs’ Performance? A Bootstrap Approach, *Central European Journal of Operational Research*.
- **Polymenis, A.** (2014). A Combined Information Ratio/Likelihood Ratio Bootstrap Technique for Estimating the Number of Components in Finite Mixtures, *Computational Statistics and Data Analysis*, Vol.71.
- Psomopoulos C.S, **Venetis, I.**, Themelis N.J (2014). The Impact from the Implementation of “Waste to Energy” to the Economy: A Macroeconomic Approach for the Trade Balance of Greece, *Fresenius Environmental Bulletin*, 23, 2735-2741
- Pouliakas, K., Roberts, D., Balamou, E., **Psaltopoulos, D.** (2014). Modelling the Effects of Immigration on Regional Economic Performance and Wage Distribution: A Computable General Equilibrium (CGE) Analysis of Three European Union Regions, *Regional Studies*, 48, 318-338.
- **Skuras, D.**, Wade, A., **Psaltopoulos, D.**, Whitehead, P., Kontolaimou, A., Erlandsson, M. (2014). An Interdisciplinary Modelling Approach Assessing the Cost-effectiveness of Agri-environmental Measures on Reducing Nutrient Concentration to WFD Thresholds under Climate Change: The Case of the Louros Catchment, *Operational Research*, 14, 205-224
- Salamaliki, E., **Venetis, I.A.** (2014). Smooth Transition Trends and Labour Force Participation Rates in the United States, *Empirical Economics*, 46, 629-652.

- **Zervoyianni, A.**, Anastasiou, A., Anastasiou, An. (2014). Does Central Bank Independence Really Matter? Re-assessing the Role of the Independence of Monetary Policy-makers in Macroeconomic Outcomes, *International Journal of Economics and Business Research*, 8, 427-473.

Α1: Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με κριτές

- Arvanitis, A., Gkypali, A., **Tsekouras, K.** (2014). Knowledge Base, Exporting Activities, Innovation Openness and Innovation Performance: A SEM Approach towards a Unifying Framework. Geography of Innovation EURoLIO Conference, Utrecht, the Netherlands (<http://elio6.eurolio.eu/indico/conferenceDisplay.py?confId=3>).
- Gkypali, A., **Tsekouras, K.**, **Kounetas, K.**, Chatzistamoulou, N. (2014). European Countries' Competitiveness and Productive Performance Evolution: Unraveling the Complexity. Explaining Change Workshop, Rome, Italy (<http://www.dipecodir.it/index.php?page=108&idmenu=108>).
- **Tsekouras, K.**, Chatzistamoulou, N., Kontolaimou, A., **Kounetas, K.**, (2014), Multiple Technology Heterogeneity: Does the Hierarchy Reveal the Latent Technology? EWEPa 13th European Workshop on Efficiency and Productivity Analysis, Finland.

ΣΤ: Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους

- **Skuras, D.**, Dubois, A. (2014). Business Networks, Translocal Linkages and the Way to the New Rural Economy, in Copus A. and P. Lima (eds), *Territorial Cohesion in Rural Europe: The Relational Turn in Rural Development*, pp. 150-172. Routledge.
- Martin-Ortega, J., **Skuras, D.**, Perni, A., Holen, S., **Psaltopoulos, D.** (2014). The Disproportionality Principle in the WFD: How to Actually Apply It. Thomas Bournaris, Julio Berbel, Basil Manos, Davide Viaggi (eds), *Economics of Water Management in Agriculture*, pp.214- Science Publishers: Enfield, New Hampshire, USA.

Θ: Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια με κριτές που δεν εκδίδουν πρακτικά

- Goulas E., **Zervoyianni, A.** (2014). Do Active Labour-Market Programs Enhance Economic Growth? Presented at the *2014 Annual International Conference of the European Economics & Finance Society (EEFS 2014)*, June 12-15, Thessaloniki, Greece
- Goulas E., **Zervoyianni, A.** (2014). Labour-Market Training and Economic Growth: Evidence from a Panel of 27 Countries. Presented at the *2014 International Conference on Applied Business & Economics (ICABE 2014)*, October 23-25, Delphi, Greece
- Manganari, E., **Dimara, E.** (2014). Hotel Websites and Consumer Behaviour: The Antecedents of Consumers' Purchase Intentions, 14th International Marketing Trends Conference, 24-25 January, Venice.
- **Psaltopoulos, D.** (2014). The Role of Agri-environmental Measures in Achieving WFD Compliance, *Water Lives: New Scientific Horizons for Biodiversity and Water Policy*, Brussels, January 29-30.
- **Psaltopoulos, D.** (2014). Pros and Cons of Disaggregated Impacts on Production, Presentation in *iMAP CAP Topic Day, DG AGRI and IPTS/JRC Seminar*, Seville, 12 March 2014.
- **Psaltopoulos, D.** (2014). The CAP 2014-2020, Workshop on "European Rural Governance and Greek Agriculture, *European Centre of Excellence Jean Monnet, University of Athens*, Athens, 27 November.
- Theotokis, A., Manganari, E., **Dimara, E.** (2014). The Role of Default Policies in Engaging Customers to Co-create Green Services, 3rd Annual Conference on Positive Marketing, 3-4 April, N. York.

2015 - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟ ΕΡΓΟ

Α: Βιβλία / Μονογραφίες

- **Αργυρός, Γ.** (2015). *Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Εσωτερικής Αγοράς: Οι Θεμελιώδεις Οικονομικές Ελευθερίες*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, ISBN978-960-603-181-6.

- **Βενέτης, Ι.** (2015). *Εισαγωγή στην Οικονομετρία*. Εκδόσεις Γκότσης, ISBN:978-960-9427-517, 2015 (2η Έκδοση).
- **Γιαννακόπουλος, Ν., Ντεμούσης, Μ.** (2015). *Οικονομική της Εκπαίδευσης*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, ISBN978-960-603-336-0.
- **Κουνετάς, Κ., Χατζησταμούλου, Ν.** (2015). *Εισαγωγή στην Επιχειρησιακή Έρευνα και στον Γραμμικό Προγραμματισμό. Λύσεις Προβλημάτων με το Πρόγραμμα R*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, ISBN978-960-603-301-8

B: Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές

- Chatzikonstanti V., **Venetis I.A** (2015). Long Memory in Long-range Series: Do Structural Breaks Matter? *Journal of Empirical Finance*, 33, 104-113
- **Daouli, J., Demoussis, M., Giannakopoulos, N., Lampropoulou, N.** (2015). The Ins and Outs of Greek Unemployment in the current Economic Crisis, *South Eastern Europe Journal of Economics*, 2, 177-196.
- Drakos, K., **Giannakopoulos, N.**, Konstantinou, P.T. (2015). Investigating Persistence in the US Mutual Fund Market: A Mobility Approach, *Review of Economic Analysis*, 7, 54-83
- Giannakis, E., Efstratoglou, S., **Psaltopoulos, D.** (2015). Modelling the Impacts of Alternative CAP Scenarios through a System Dynamics Approach, *Agricultural Economics Review*, 15, 48-67.
- Gkypali, A., **Tsekouras, K.** (2015). Productive Performance Based on R&D Activities of Low-tech Firms: An Antecedent of the Decision to Export?" *Economics of Innovation and New Technology*, 24, 801-828.
- Gkypali A., Rafailides, A., **Tsekouras, K.** (2015). Innovation and Export Performance: Do Young and Mature Innovative Firms Differ?. *Eurasia Business Review*, 5, 395-415.
- Goulas, E., **Zervoyianni, A.** (2015). Economic Growth and Crime: Is There an Asymmetric Relationship?. *Economic Modelling*, 49, 286-295.
- **Kounetas, K.** (2015). Heterogeneous Technologies, Strategic Groups and Environmental Efficiency Technology Gaps for European Countries, *Energy Policy*, 83, 277-287
- **Tsekouras, K.**, Chatzistamoulou, N., **Kounetas, K.**, Broadstock, D. (2015). Spillovers, Path Dependence and the Productive Performance of European Transportation Sectors in the Presence of Technology Heterogeneity, *Technological Forecasting and Social Change*, doi:10.1016/j.techfore.2015.09.008.
- Manganari, E., **Dimara, E.**, Theotokis, A. (2015). Greening of the Lodging Industry: Current Status, Trends and Perspectives for Green Value, *Current Issues in Tourism*, 19, 223-242
- Martin-Ortega, J., Perni, A., Jackson-Blake, L., Balana, B., Mckee, A., Dunn, S., Heliwell, R., **Psaltopoulos, D., Skuras, D.**, Cooksley, S., Slee, B. (2015). A Transdisciplinary Approach to the Economic Analysis of the European Water Framework Directive, *Ecological Economics*, 116, 34-45.
- Manolopoulou, E., Kotsiantis, S., **Tzelepis, D.** (2015). Application of Association and Decision Rules on Intellectual Capital, *Knowledge Management & Research & Practice*, 13, 225-234.
- Siakoulis, V.G., **Venetis, I.A.** (2015). On Inter-Arrival Times of Bond Market Extreme Events: An Application to Seven European Markets, *Journal of Economics and Finance*, 39, 717-741.
- Stavropoulos, S., Burger, M. J., **Skuras, D.** (2015). Data Sparseness and Variance in Accounting Profitability. *Organizational Research Methods*, 18, 656-678.
- Stavropoulos, S., **Skuras, D.** (2015). Firm Profitability and Agglomeration Economies: An Elusive Relationship. *Tijdschrift Voor Economische en Sociale Geografie*, online publication date: 13-Jan-2015.
- Tsiliki, G., Karacapilidis, N., Christodoulou, S., **Tzagarakis, M.** (2015). Collaborative Mining and Interpretation of Large-Scale Data for Biomedical Research Insights. *PLoS ONE* 9, e108600, DOI: 10.1371/journal.pone.0108600.
- Tsiliki, G., Kossida, S., Friesen, N., Rüping, C., **Tzagarakis, M.**, Karacapilidis, N. (2015). A Data Mining-based Approach for Collaborative Analysis of Biomedical Data, *International Journal on Artificial Intelligence Tools*, 23, 1460010.
- **Tzagarakis, M.**, Karacapilidis, N. (2015). Using Semantic Types to Formalize and Augment Complex Argumentative Discourses, *Intelligent Decision Technologies Journal*, 8, 215-224.
- **Venetis I.A**, Salamaliki P.K (2015). Unit Roots and Trend Breaks in the Greek Labor Market, *Journal of Economic Studies*, 42, 641-658.

A1: Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με κριτές

- Lau, L., Dimitrova, V., Yang-Turner, F., **Tzagarakis M.**, Karacapilidis, N., Christodoulou, S. Understanding Collaborative Sensemaking Behaviour using Semantic Types in Interaction Data. In: R. Neves-Silva, G.A. Tsihrintzis, V. Uskov, R.J. Howlett and L.C. Jain (eds.), Smart Digital Futures 2014 – Proceedings of the 6th International Conference on Intelligent Decision Technologies (IDT 2015), Chania, Greece, June 18-20, 2014, IOS Press BV, Amsterdam, Netherlands, Frontiers in Artificial Intelligence and Applications, Vol. 262, pp. 190-199.
- Manolopoulou E., **Tzelepis D.** (2015). Intangibles and Financial Performance: Evidence from Greek manufacturing Firms. 11th Interdisciplinary Workshop on Intangibles, Intellectual Capital and Extra-Financial Information, Athens, Greece, September 17-18.
- Manolopoulou E., **Tzelepis, D.** (2015). R&D and Skills: Evidence from the Greek Manufacturing Sector. World Conference on Technology, Innovation and Entrepreneurship, Istanbul University, Procedia - Social and Behavioral Sciences.
- Χατζησταμούλου, Ν., **Τσεκούρας, Κ., Κουνετάς, Κ.** (2015). Παραγωγική Απόδοση, Τεχνολογική Ετερογένεια και Ιεραρχίες: Προς ένα ενιαίο πλαίσιο, http://envecon.econ.uth.gr/main/sites/default/files/proceedings_3rd_envecon_conference_0.pdf, σελ. 226-236
- **Tzagarakis, M.**, Christodoulou, S., Karacapilidis, N. (2015). Alleviating Cognitive Overload in Collaboration Support Systems. In: R. Neves-Silva, G.A. Tsihrintzis, V. Uskov, R.J. Howlett and L.C. Jain (eds.), Smart Digital Futures - Proceedings of the 6th International Conference on Intelligent Decision Technologies (IDT 2015), Chania, Greece, June 18-20, 2014, IOS Press BV, Amsterdam, Netherlands, Frontiers in Artificial Intelligence and Applications, Vol. 262, pp. 172-181.

Δ2: Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων χωρίς κριτές

- **Daouli, J., Demoussis, M., Giannakopoulos, N.,** Laliotis, I. (2015). Wage Adjustments in Greek Collective Bargaining Agreements during the Crisis. 2nd Workshop of the Greek Labour Market Research Network (GLMRN), *The State of the Greek Labour Market*, January 30, 2015, London School of Economics, United Kingdom.

ΣΤ: Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους

- **Psaltopoulos, D., Skuras, D.** (2015). Social Accounting Analysis. In: Karlsson, C., Andersson, M. and Norman, T. (eds.), Handbook of Research Methods and Applications in Economic Geography, Edward Elgar, Cheltenham, pp. 193-210.

Θ: Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια με κριτές που δεν εκδίδουν πρακτικά

- **Psaltopoulos, D., Skuras, D.** (2015). Social Accounting Analysis. In: Karlsson, C., Andersson, M. and Norman, T. (eds.), Handbook of Research Methods and Applications in Economic Geography, Edward Elgar, Cheltenham, pp. 193-210.
- **Dimara, E., Manganari, E., Skuras, D.** (2015). Consumers' Willingness to Pay Premium for Green Hotels: Fact or Fad? 15th International Marketing-Trends Conference, 24-25 January, Paris.
- Manganari, E., **Dimara, E., Tzagarakis, M.** (2015). The Effect of On-line Reviews in the Hotel Industry: The Role of Emoticons, ICBTS Conference, 13-15 April, Paris.
- Gkypali, A., Rafailidis, A., **Tsekouras, K.** (2015) 'Innovation and Export performance: do young and old innovative firms differ?' research paper presented in R&D Management Conference (23-26/06/2015), Pisa, Italy.
- Gkypali, A. Filiou, D., **Tsekouras, K.** (2015). 'R&D collaborations: to diversify or not?'. Paper presented at CCW2015, Nice, France, 1-3 July.
- Gkypali, A. Filiou, D., **Tsekouras, K.** (2015). R&D collaborations: to diversify or not? Paper presented at the Annual Meeting of the Academy of Management: August 5-9, Anaheim, California US.
- Goulas E., **Zervoyianni, A.** (2015). IMF-lending Programs and Suicides – Is There a Relationship? Presented at the 2015 International Conference on Applied Business & Economics (ICABE 2015), November 12-14, University of Piraeus, Greece.
- **Skuras, D., Psaltopoulos, D.** (2015). Measuring the Macro-economic Impact of Agricultural Investment, *MED-SEC Workshop - Investment and Financing along the Agro-Food Value Chain for Food Security and Sustainability*, Athens, 20-22 May.

2016 - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟ ΕΡΓΟ

Α: Βιβλία / Μονογραφίες

- Diakosavvas, D., **Psaltopoulos, D., Skuras, D.**, Wessler, J.H. (2016). *Farm Management Practices to Foster Green Growth*, OECD Green Growth Studies, Publisher: OECD, Paris.
- Κορρές, Γ., **Κουρλιούρος, Η.**, Τσομπάνογλου, Γ. (επιμ.) (2016). *Χωρική & Τοπική Κοινωνικο-Οικονομική Ανάπτυξη: Θεωρία, Μέθοδοι και Στρατηγικές*, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.
- **Πατρώνης, Β.** (2016). *Ελληνική Οικονομική Ιστορία*, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ), Αθήνα.

Β: Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές

- **Daouli, J.J., Demoussis, M., Giannakopoulos, N.**, Laliotis, I. (2016). The 2011 Industrial Relations Reform and Nominal Wage Adjustments in Greece. *Journal of Labor Research*, 37, 460–483.
- Gkypali, A., Kokkinos, V., Bouras, C., **Tsekouras, K.** (2016). Science Parks and Regional Innovation Performance in Fiscal-austerity era: Less is More?, *Small Business Economics*, 47, 313-330.
- Goulas, E., **Zervoyianni, A.** (2016). IMF-lending Programs and Suicide Mortality. *Social Science and Medicine*, 153, 44-53.
- Manganari, E., **Dimara, E.**, Theotokis, A. (2016). Greening the Lodging Industry: Current Status, Trends and Perspectives for Green Value. *Current Issues in Tourism*, 19, 223-242.
- Mitropoulos, P., **Kounetas, K.**, Mitropoulos, I., (2016). Factors affecting primary health care centers' economic and production efficiency. *Annals of Operational Research*, 247, 807–822
- Mourelatos, E., **Tzagarakis, M.** (2016). Investigating Factors Influencing the Quality of Crowdsourced Work under Different Incentives: Some Empirical Results. *International Journal of Innovation in the Digital Economy*, 7, 15-31.
- Mourelatos, E., **Tzagarakis, M., Dimara, E.** (2016). A Review of Online Crowdsourcing Platforms. *South-Eastern Europe Journal of Economics*, 14, 59-73.
- **Polymenis, A.** (2016). The multivariate central limit theorem and its relationship with univariate statistics, *International Journal of Advanced Mathematics & Statistics*, 2, 64-67.
- Stavropoulos, S., **Skuras, D.** (2016). Firm Profitability and Agglomeration Economies: An Elusive Relationship, *Tijdschrift Voor Economische en Sociale Geografie*, 107, 66-80.
- **Tsekouras, K.**, Chatzistamoulou, N., Broadstock, D., **Kounetas, K.** (2016). Technological Spillovers and Path dependence of European Transportation Productive Performance under Technology Heterogeneity. *Technological forecasting and Social Change*, 102, 261-274.
- Tyllianakis, E., **Skuras, D.** (2016). The income elasticity of Willingness-To-Pay (WTP) Revisited: A Meta-analysis of Studies for Restoring Good Ecological Status (GES) of Water Bodies under the Water Framework Directive (WFD), *Journal of Environmental Management*, 182, 531-541.

Α: Εργασίες σε Πρακτικά Συνεδρίων με κριτές

- Assimakopoulos, D., **Tzagarakis, M.**, Garofalakis, J. (2016). Need for Collective Decision When Divergent Thinking Arises in Collaborative Tasks of a Community of Practice, in Knowledge, Information and Creativity Support Systems: Recent Trends. *8th International Conference on Knowledge, Information, and Creativity Support Systems*, November 7-9, 2013, Kraków, Poland.
- **Daouli, J., Demoussis, M., Giannakopoulos, N.** (2016). The added worker effect of married women in Greece during the Great Depression. *30th Annual Conference of the European Society for Population Economics (ESPE)*, Berlin, Germany, June 15-18, 2016.
- **Daouli, J., Demoussis, M., Giannakopoulos, N.** (2016). The added worker effect of married women in Greece during the Great Depression. *31st Annual Congress of the European Economic Association*, Geneva, Switzerland, August 22-26, 2016.
- Δρακάκη, Ε., **Κουρλιούρος, Η.** (2016). Η διπλή ιστορία ανάπτυξης: Μία εναλλακτική θεώρηση του περιφερειακού προβλήματος στην Ελλάδα. *14ο Τακτικό Επιστημονικό Συνέδριο του Ελληνικού Τμήματος της ERSA (ERSA-GR): Παραγωγική ανασυγκρότηση και περιφερειακή ανάπτυξη*, Αθήνα 2016.

- Δρακάκη, Ε., **Κουρλιούρος, Η.** (2016). Οικονομία, χώρος και πολιτική στην Ελλάδα: Μία ιστορική προσέγγιση και μαθήματα για το μέλλον. *14^ο Τακτικό Επιστημονικό Συνέδριο του Ελληνικού της ERSA (ERSA-GR): Παραγωγική ανασυγκρότηση και περιφερειακή ανάπτυξη*, Αθήνα 2016.
- Drakaki, E., **Kourliouros, E.** (2016). Interpreting the Regional Problem or Interpreting the crisis? A Critical Economic Geography perspective on uneven regional development in Greece. *1st International Conference in Contemporary Social Sciences, Crisis and the Social Sciences, New Challenges and Perspectives*, Department of Economics, University of Crete, Rethymno 2016.
- Mourelatos, E., **Tzagarakis, M.** (2016). Worker's Cognitive Abilities and Personality Traits as Predictors of Effective Task Performance in Crowdsourcing Tasks. *PQS 2016, 5th ISCA/DEGA Workshop on Perceptual Quality of Systems*, 112-116.
- **Skuras, D., Psaltopoulos, D.** (2016). Estimating Spatial Employment Impacts of the CAP through Social Accounting Analysis. *160th EAAE Seminar: Rural Jobs and the CAP*, Warsaw, December 1-2, Seminar Proceedings on CD-ROM.

ΣΤ: Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους

- **Αργυρός Γ., Κ.** Δελούκα-Ιγγλέση (2016). Η Μεταφορά της Έδρας των Εταιριών και η 14η Εταιρική Οδηγία. Στο: *Τιμητικός Τόμος Α. Γεωργακόπουλος*, Τράπεζα Ελλάδος, σελ. 117-141.
- Christodoulou, S., Karacapilidis, N., **Tzagarakis, M.** (2016). Exploiting Alternative Knowledge Visualizations and Reasoning Mechanisms to Enhance Collaborative Decision Making. In: *Intelligent Decision Technology Support in Practice*. In *Smart Innovation, Systems and Technologies*, Book series IST, Vol. 42, pp.89-106.
- Κορρές, Γ., **Κουρλιούρος, Η.**, Κοκκίνου, Α. (2016). Κρίση χρέους, κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη: μια διερεύνηση της Ελληνικής οικονομίας. Στο: Κορρές, Γ., Κουρλιούρος, Η., Τσομπάνογλου, Γ. (επιμ.), *Χωρική και Τοπική Κοινωνικο-Οικονομική Ανάπτυξη: Θεωρία, Μέθοδοι & Στρατηγικές*. Εκδόσεις Σταμούλη, σελ. 181-200.
- **Κουρλιούρος, Η.** (2016). Η μεταβιομηχανική-μεταφορντική ευρωπαϊκή πόλη και ο ρόλος του πολεοδομικού σχεδιασμού. Στο: Κορρές, Γ., Κουρλιούρος, Η., Τσομπάνογλου, Γ. (επιμ.), *Χωρική και Τοπική Κοινωνικο-Οικονομική Ανάπτυξη: Θεωρία, Μέθοδοι & Στρατηγικές*, Εκδόσεις Σταμούλη, σελ. 53-100.
- **Κουρλιούρος, Η.** (2016). Τοπική ανάπτυξη και συνεργατικός σχεδιασμός: ένα θεωρητικό πλαίσιο ανάλυσης. Στο: Κορρές, Γ., Κουρλιούρος, Η., Τσομπάνογλου, Γ. (επιμ.), *Χωρική και Τοπική Κοινωνικο-Οικονομική Ανάπτυξη: Θεωρία, Μέθοδοι & Στρατηγικές*, Εκδόσεις Σταμούλη, σελ. 13-52.

Θ: Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια με κριτές που δεν εκδίδουν πρακτικά

- Anastasiou, A., **Zervoyianni, A.** (2016). EU Structural Funds: Do they Increase the Degree of Cyclical Synchronization in Europe?. Paper presented at the *IMAEF Conference*, Corfu, 29 June -1 July 2016.
- Anastasiou, A., **Zervoyianni, A.** (2016). EU Structural Funds and Synchronization of Macroeconomic Fluctuations. Paper presented at the *HUO - International Conference on Business & Economics*, Athens, 22-13 April 2016.
- **Psaltopoulos, D., Skuras, D., Tyllianakis, E.** (2016). Type I and Type II statistical errors on the design and implementation of agro-environmental policies: a study on Water Protection Actions. Paper presented at the *3rd Pan-Hellenic Scientific Conference on Natural Resource & Environmental Economics*, Volos, 30-31 October 2016.
- Wade, A., Skeffington, R., Erlandsson, M., **Skuras, D., Psaltopoulos, D.** (2016). The North-South divide in Europe: how the projected changes in water quality differ depending on climate and land management. Paper presented at the *European Geosciences Union General Assembly*, Vienna, 16-22 April 2016.

2017– ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟ ΕΡΓΟ

Α: Βιβλία / Μονογραφίες

- **Αργυρός Γ.** (2017). *Εμπορικό Δίκαιο*, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα, ISBN 9789603591269.
- Korres, G.M., **Kourliouros, E.**, Michailidis, M. (2017). *Handbook of Research on Policies and Practices for Sustainable Economic Growth and Regional Development*, IGI Global.
- Lianos T., **Daouli, J.** (2017). *Labor Economics*, Benos Press, Athens, 2017, 3rd Edition
- **Πατρώνης, Β.** (2017). *Εξέλιξη της Οικονομικής Σκέψης*, Εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα.
- **Πατρώνης, Β.** (2017). *Εισαγωγή στην Ελληνική Οικονομία: Από τη Μεταπολεμική Ανάπτυξη στην Κρίση Χρέους και στα Μνημόνια*, Εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα.

B: Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές

- Chatzistamoulou, N., Diagourtas, G, **Kounetas, K.**(2017). Do Pollution Abatement Expenditures Lead to Higher Productivity Growth? Evidence from Greek Manufacturing Industries. *Environmental Economics and Policy Studies*, 19, 15-34.
- **Daouli, J.J., Demoussis, M., Giannakopoulos, N.**, Laliotis, I. (2017). The Wage Curve Before and During the Greek Economic Crisis. *Empirical Economics*, 52, 59–77.
- **Demoussis M.**, Drakos K., **Giannakopoulos, N.** (2017). The impact of sovereign ratings on Eurozone SMEs credit rationing. *Journal of Economic Studies*, Vol. 44, 745-764.
- **Dimara, E.**, Manganari, E., **Skuras, D.** (2017). Don't Change my Towels please: Factors Influencing Participation in Towel Reuse Programs. *Tourism Management* , 59, 425-437.
- **Dimara, E.**, Manganari, E., **Skuras, D.** (2017). Survey Data on Factors Influencing Participation in Towel Reuse Programs. *Data in Brief* , 10, 26-29.
- Drakos K., **Giannakopoulos, N.** (2017). Self and Bank Credit Rationing: A Trivariate Probit with Double Selection. *Research in International Business and Finance*.
- Gkypali, A., Filiou, D. and **Tsekouras, K.** (2017). R&D Collaborations: Is diversity enhancing innovation performance?. *Technological Forecasting and Social Change*, 118, 143-152
- Manganari, E., **Dimara, E., Skuras, D.**(2017). Enhancing the Impact of Online Hotel Reviews through the Use of Emoticons. *Behaviour & Information Technology*, 17, 1-13.
- Mourelatos, E., Frarakis, N., **Tzagarakis, M.** (2017). A Study on the Evolution of Crowdsourcing Websites. *European Journal of Social Sciences Education & Research*, Vol. 11, 29-40.
- **Polymenis, A.** (2017). Asymptotic relationship between sample mean and sample variance for autoregressive processes of order 1. *Journal of Statistical & Econometric Methods*, 6, 101-108.
- **Polymenis, A.** (2017). Modelling reliability: a practical application from industry". *International Journal of Statistics & Systems*, 2, 543-548.
- **Psaltopoulos, D.**, Wade, A. J., **Skuras, D.**, Kernan, M., Tyllianakis, E., Erlandsson, M. (2017). False Positive and False Negative Errors in the Design and Implementation of Agri-environmental Policies: A Case Study on Water Quality and Agricultural Nutrients. *Science of The Total Environment*, 575, 1087-1099.
- **Tsekouras, K.**, Chatzistamoulou, N., **Kounetas, K.** (2017). Productive Performance, Technology Heterogeneity and Hierarchies: Who To Compare With Whom. *International Journal of Production Economics*, Vol. 193, 465-478.

Α & Θ: Εργασίες σε Επιστημονικά Συνέδρια με Κριτές που Εκδίδουν ή δεν Εκδίδουν Πρακτικά

- Atzenbeck, C., Schedel, T., **Tzagarakis, M.**, Roßner, D., Mages, L. (2017). Revisiting hypertext infrastructure. In *Proceedings of the 28th ACM Conference on Hypertext and Social Media* (pp. 35-44). ACM.
- Atzenbeck, C., Roßner, D., **Tzagarakis, M.** (2017). Mother: An Integrated Approach to Hypertext Domains. *Proceedings of the 29th on Hypertext and Social Media*, 145-149.
- Broadstock, D, Chatzistamoulou, N, **Kounetas K., Tsekouras K.** (2017). Energy Efficiency and Global Competitiveness Clusters : Does the Dichotomy Matters?. 2nd HAEE Energy Conference Athens, Greece, 18-20 May 2017
- Broadstock, D, Chatzistamoulou, N, **Kounetas K., Tsekouras K.** (2017). Energy Efficiency and Global Competitiveness Clusters : Does the Dichotomy Matters?" 40th IAEE International Conference, Singapore 2017.
- Colesninc O, **Kounetas, K.**, Polemis, M. (2017). Estimating Pisk Efficiency in Middle East Banks Before and After the Crisis: A Metafrontier Framework. 2nd International Conference on Energy, Finance and the Macroeconomy (ICEFM), Montpellier Business School, Montpellier, France, October 24-26, 2017.

- Gkypali, A., Filiou, D., **Tsekouras, K.** (2017). R&D Collaboration: Is Diversity Enhancing Innovation Performance?" *Academy of Management*, Anaheim, California, US, 5/8/2016.
- Gkypali, A., Filiou, D., **Tsekouras, K.** (2017). R&D collaboration: Is diversity enhancing innovation performance?. *European Association for Evolutionary Political Economy*, Manchester, UK, 3/11/2016.
- Gkypali, A., Filiou, D., **Tsekouras, K.** (2017). R&D collaboration: Is diversity enhancing innovation performance? *Ignenio, Governance in a Complex World*, Valencia, Spain, 22/6/2016.
- Goulas, E., **Zervoyianni, A.** (2017). Government-sponsored labour-market training and output growth – Cyclical, structural and globalization influences. Proceedings of the 7th International Conference on Restructuring of the Global Economy, 3-4th July 2017, University of Oxford, UK, ISSN 2047-2854 & 2047-2862, http://www.abrnr.com/index.php?view=conference_proceedings_list&ID=48&pagenum=5
- Goulas, E., **Zervoyianni, A.** (2017). Active labour-market policies and output growth: Is there a participatory Challenges for Agricultural and Rural Policy in Eycausal relationship. 23rd EBES Conference, 27-29 September 2017, Madrid.
- Mourelatos E., Frarakis, N., **Tzagarakis, M.** (2017). A Study on the Evolution of Crowdsourcing Websites. *European Journal of Social Sciences Education and Research Articles*, European Center for Science Education and Research, vol. 11, EJSER Sep.
- **Psaltopoulos, D.** (2017). Multi-disciplinary and Participatory Challengew for Agricultural and Rural Policy in Europe: Climate Change in the Mediterranean Area. Joint JLU-AUTH Workshop *Bringing disciplines to address the challenge and prepare responses in the Mediterranean changing environment*. Thessaloniki, 13 October.
- **Venetis, I.** (2017). QML estimation (EM) of dynamic factor models in gretl. 5th gretl Conference Athens 2017, 3 June
- **Venetis, I.** (2017). *QML-EM estimation of dynamic factor models in gretl. Towards a Labor Market Condition Index for Greece*". Marche Polytechnic University, Department of Economics and Social Sciences, Ancona Italy, November 2017.

H. Άλλες Εργασίες

- Bonasia, M., Napolitano, O., **Kounetas, K.** (2017). Modeling European Health Regional Systems through a Directional Distance Function Metafrontier Framework. Are There Any Differences? *SSRN: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3055563>*
- Goulas, E., **Zervoyianni, A.** (2017). Active labour-market policies and output growth: Is there a causal relationship? RCEA Working Paper No. 17-18, *Rimini Centre for Economic Analysis*, <http://rcea.org/working-papers/>
- Goulas, E., Kallandranis, C., **Zervoyianni, A.** (2017). Voting Behaviour and the Economy: Evidence from Greece. RCEA Working Paper No. 17-20, *Rimini Centre for Economic Analysis*, <http://rcea.org/working-papers/>
- **Kounetas, K.** (2017). Examining the Convergence Hypothesis in Energy Consumption, CO2 Emissions and Carbonization Index. Evidence from EU Countries. (October). *SSRN: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3058616>*
- **Kounetas, K.**, Zervopoulos, P. (2017). Annex I and non-Annex I countries' productive performance revisited using a generalized directional distance function under a metafrontier framework: Is there any convergence-divergence pattern for technology gaps? *MPRA_paper_80904*
- Krimpas N, Salamaliki P, **Venetis I.** (2017). Factor decomposition of disaggregate inflation: the case of Greece. 2017.

2018– ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟ ΕΡΓΟ

A: Βιβλία / Μονογραφίες

- **Αργυρός Γ.** και Δεδούλη-Λαζαράκη, Α. (2018). *Ευρωπαϊκή Ένωση και το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Οικονομίας*, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, ISBN 9789605688523.
- **Αργυρός Γ.** (2018). *Εμπορικό Δίκαιο, 2η Έδοση*, Εκδ. Μπένου, Αθήνα, ISBN 9789603591443.
- Αφουξενίδης, Α., Γκιάλης, Σ., Ιωσηφίδης, Θ., **Κουρλιούρος, Η.**, (επιμ.) 2019. *Γεωγραφίες στην Εποχή της Ρευστότητας: Κριτικά Δοκίμια για τον Χώρο, την Κοινωνία και τον Πολιτισμό προς τιμήν της Λίλας Λεοντίδου*. Αθήνα, Εκδ. Προπομπός.
- Damianos, D., **Dimara, E.**, Hassapoyannes, K. & **Skuras, D.** (2018). *Greek Agriculture In A Changing International Environment*, Routledge

- **Psaltopoulos, D.** and Edmeades, S. (2018). *Efficiency, Effectiveness and Equity of Public Spending in Agriculture - FYR Macedonia*, AgricultureGlobalPractice, The World Bank, Washington DC.

B: Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές

- Alexopoulos, I., **Kounetas, K.**, & **Tzelepis, D.** (2018). Environmental And Financial Performance. Is There A Win-Win Or A Win-Loss Situation? Evidence from The Greek Manufacturing. *Journal of Cleaner Production*, 197, 1275-1283.
- Bonasia, M., **Kounetas K.** & Napolitano, O.(2018). Modeling European Health Regional Systems through a Directional Distance Function Metafrontier framework, *Annals of CRISEI 2018 Measurement and Drivers of Regional Disparities*, 110.
- Drakos, K., & **Giannakopoulos, N.** (2018). Self And Bank Credit Rationing: A Trivariateprobit With Double Selection, *Research in International Business and Finance*, 44, 124-134.
- **Goulas, E.**, & **Zervoyianni, A.** (2018). Active Labour-Market Policies And Output Growth: Is There A Causal Relationship? *Economic Modelling*, 73, 1-14.
- Gkypali, A., Arvanitis, S. & **Tsekouras, K.** (2018). Absorptive Capacity, Exporting Activities, Innovation Openness And Innovation Performance: A SEM Approach Towards A Unifying Framework, *Technological Forecasting & Social Change*, 132, 143-155.
- Gkypali, A., **Kounetas, K.** & **Tsekouras, K.** (2018). European Countries' Competitiveness and Productive Performance Evolution: Unraveling the Complexity in a Heterogeneity Context, *Journal of Evolutionary Economics*, (forthcoming: <https://doi.org/10.1007/s00191-018-0589-x>).
- Kontogiorgos, A., **Giannakopoulos, N.** & Chatzitheodoridis, F. (2018). Exploring the Quality Management on Cooperatives' Performance Before the Economic Crisis, *Quality-Access to Success*, 19 (164).
- **Kounetas, K.** (2018). Energy Consumption and CO2 Emissions Convergence in European Union Member Countries. A Tonneau Des Danaïdes? *Energy Economics*, 69, 111-127.
- **Kounetas, K.** & Napolitano, O. (2018). Modeling the Incidence of International Trade on Italian Regional Productive Efficiency using a Meta-frontier DEA Approach, *Economic Modelling*, 71, 45-58.
- Mourelatos E. & **Tzagarakis, M.** (2018). An Investigation of Factors Affeting the Visits of Online Crowdsourcing and Labor Platforms, *NETNOMICS, Economic Research & Electronic Networking*, 19, 95-130.
- Napolitano, O., Pietroluongo, M. & **Kounetas, K.** (2018). Stochastic Convergence or Divergence of Total Factor Productivity and GDP of Italian Regions: Re-examing the Evidence, *Economics Bulletin*, 38, 1857-1863.
- **Polymenis, A.** (2018).Asymptotic Results for a Stationary Random Process Generated by the Stochastic EM Algorithm in Mixture Analyses, *Journal of Statistics and Management Systems*, 21, No. 2.
- Salamaliki, P.K. & **Venetis, I.** (2018). A Transmission Chains of Economic Uncertainty on Macroeconomic Activity: New Empirical Evidence, *Macroeconomic Dynamics*, pp. 1-31, DOI: 10.1017/S1365100518000081.
- **Skuras, D.** & Tyllianakis, E. (2018). The Perception of Water Related Risks and the State of the Water Environment in the European Union, *Water Research*, 143, 198-208.

Δ: Εργασίες σε πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές

- Atzenbeck, D., Robner, D. & **Tzagarakis, M.** (2018). Mother: An Integrated Approach to Hypertext Dynamics, *Proceeding of the 29th Conference on Hypertext & Social Media*, pp. 145-149.
- Μανιάτη Α., Λοΐζου Ε., **Ψαλτόπουλος Δ.** & Μάττας Κ. (2018). Η Αγροτική Πολιτική και ο Ρόλος της στη Στήριξη της Απασχόλησης σε Περιφερειακό Επίπεδο: Η περίπτωση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. *15ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας - Επαναπροσδιορίζοντας την Ανάπτυξη της Υπαίθρου στη Σύγχρονη Ψηφιακή Εποχή*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 1-2 Νοεμβρίου 2018.
- **Ψαλτόπουλος Δ.** (2018). Η Κοινή Αγροτική Πολιτική Μετά Το 2020 Και Οι Εκτιμώμενες Επιπτώσεις Της Εφαρμογής Της Στην Ελληνική Γεωργία. *15ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας - Επαναπροσδιορίζοντας την Ανάπτυξη της Υπαίθρου στη Σύγχρονη Ψηφιακή Εποχή*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 1-2 Νοεμβρίου 2018.

ΣΤ: Κεφάλαια σε Συλλογικούς Τόμους

- **Giannakopoulos, N., & Laliotis, I.** (2018). Firm-level bargaining and wage adjustments before and during the crisis. In H.Voskeritsian, P. Kapotas and C. Niforou (eds.) *Greek Employment Relations in Crisis: Problems, Challenges and Prospects*, 83, Routledge, forthcoming
- Κορρές, Γ., **Κουρλιούρος, Η.**, Κοκκινου, Αικ. (2018). Οικονομική Πολιτική και Τοπική Ανάπτυξη: Μια Ανάλυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κρίσης και της Ελληνικής Οικονομίας. Στο Κορρές, Γ. (επιμ.) *Χωρικός Σχεδιασμός και Τοπική Ανάπτυξη: Θεωρία, Πολιτικές και Μελέτες Περίπτωσης*. Μυτιλήνη, σελ. 175-189.
- **Κουρλιούρος, Η.**, Παναγόπουλος, Κ. (2018). Η συνάρθρωση τεχνολογίας, ιστορίας και χώρου σε μεταφορντικές τοπικές αναπτύξεις: Η περίπτωση του ΤεχνολογικούΠολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου. Στο Αφουξενίδης, Α., Γκιάλης, Σ., Ιωσηφίδης, Θ., Κουρλιούρος, Η., (επιμ.) *Γεωγραφίες στην Εποχή της Ρευστότητας: Κριτικά Δοκίμια για τον Χώρο, την Κοινωνία και τον Πολιτισμό προς τιμήν της ΛίλαςΛεοντίδου*. Αθήνα: Εκδ. Προπομπός.

Η. Άλλες Εργασίες

- Edmeades, S., **Psaltopoulos, D.** et al. (2018). Exploring the Potential of Agriculture in the Western Balkans: A Regional Report. Agriculture Global Practice, Washington DC.
- Edmeades, S., Schuman, I., **Psaltopoulos, D.** et al (2018). Agriculture for Jobs and Growth in the Western Balkans. Report No. AUS19883. Agriculture Global Practice, The World Bank, Washington DC.
- **Giannakopoulos, N.**, & I. Laliotis (2018). Industrial relations reform, firm-level bargaining and nominal wage floors, Working Paper.
- Mourelatos E., **Giannakopoulos, N. & Tzagarakis, M.** (2018). Personality Traits and Performance in Online Labor Markets. GLO Working Paper.
- **Kounetas, K.**, Napolitano, O., Stavropoulos, S. & Burger, M. (2018). European Regional Productive Performance under a Metafrontier Framework: The Role of Patents and Human Capital On Technology Gap, MPRA Paper No. 88957.

2019– ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟ ΕΡΓΟ

A: Βιβλία / Μονογραφίες

- Edmeades, S., **Psaltopoulos, D.**, Lee, D., **Tsekouras, D.**, Varangis, P., Božić, M., Horvat, H., van der Celen, P., Felix, E., Bucher, A., Lapres, B. & Bilandzija, J. (2019). *Sector Diagnostic Analysis of Public Spending in Agriculture and Rural Development*. STARS RAS, The World Bank, Washington DC.
- Edmeades, S., **Tsekouras, K. & Psaltopoulos, D.**(2019). *Analysis of the Efficiency and Effectiveness of Public Spending in Agriculture in Croatia*. STARS RAS, The World Bank, Washington D.C
- Edmeades, S. & **Psaltopoulos, D.**(2019). *Equity Analysis of Public Spending in Agriculture in Croatia*. STARS RAS, The World Bank, Washington D.C
- Edmeades, S. & **Psaltopoulos, D.**(2019). *Structural Analysis: Agri-food Sector Economic Linkages and Drivers of Agricultural Labour Productivity in Croatia*. STARS RAS, The World Bank, Washington D.C
- Edmeades, S. & **Psaltopoulos, D.**(2019). *Measuring the Subsidy Intensity of Income for Different Farm Types: A Comparison between Croatia and the EU-28*. STARS RAS, The World Bank, Washington D.C
- **Κουνετάς, Κ.** & Χατζησταμούλου, Ν. (2019). *Εφαρμοσμένη Επιχειρησιακή Έρευνα και Γραμμικός Προγραμματισμός - Λύσεις Προβλημάτων με το Πρόγραμμα R*, Εκδόσεις Κριτική
- Mauri, S., **Psaltopoulos, D.**, Sinabell, F., Tvrdonova, J., Panagiotatos, D., Chorafa, V., Rannanpää, S., Bianchi, P.G., Schmitt, U., Kordik, H., Edmeades, S., Kabayeva, J., Delovska, B., Meza-Bartrina, L., Goldstein D., Poggi, P., Lavrentieva, L., Ellis, S., Shimbov, B. & Bozinovska, A. (2019). *Functional Review of MAFWE, Republic of North Macedonia. Part II Europe 2020 Programmatic Single-Donor Trust Fund (No. TF073144)*. The World Bank, Washington D.C.
- **Πατρώνης, Β.** (2019). *Ευρωπαϊκή Οικονομική Ιστορία. Από τις Κοινωνίες της Αρχαιότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Ε κδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2019
- **Πατρώνης, Β.** (2019). *Θέματα Ελληνικής Οικονομικής ιστορίας (18^{ος}-21^{ος} αιώνας)*, Εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήνα 2019.

B: Εργασίες σε Επιστημονικά Περιοδικά με Κριτές

- Chatzistamoulou, N., **Kounetas, K.** & **Tsekouras, K.** (2019). Energy Efficiency, Productive Performance and Heterogeneous Competitiveness Regimes. Does the Dichotomy Matter?, *Energy Economics*, 81, 687-695
- Colesnic, O., **Kounetas, K.** & Polemis M. (2019). Estimating Risk Efficiency in Middle East Banks Before and After the crisis: A Metafrontier Framework, *Global Finance Journal* 46, 100484.
- Gkypali, A. **Kounetas, K.** & **Tsekouras, K.** (2019). European Countries' Competitiveness and Productive Performance Evolution: Unraveling the Complexity in a Heterogeneity context, *Journal of Evolutionary Economics*, 29, 665-695.
- **Goulas, E.**, Kallandranis, C. & **Zervoyianni, A.** (2019). Voting Behaviour and the Economy: Evidence from Greece, *Economic Issues* 24, Part 1, 35-58.
- Kokkoris, I., E Bekri, E., **Skuras, D.**, Vlami, V., Zogaris & G Maroulis, G. (2019). Integrating MAES Implementation into Protected Area Management under Climate Change: A Fine-scale Application in Greece, *Science of The Total Environment* 695, 1-21.
- **Kounetas, K.** & Zervopoulos, P.D. (2019). A Cross-country Evaluation of Environmental Performance: Is There a Convergence-divergence Pattern in Technology Gaps?, *European Journal of Operational Research*, 273.3, 1136-1148.
- Magerakis, E. & **Tzelepis, D.** (2019). Making the Link: Cash Holdings, Managerial Ability and Discretion, *Managerial Ability and Discretion* (January 15, 2019).
- Mourelatos, E., & **Tzagarakis, M.** (2019). Investigating Factors Influencing the Quality of Crowdsourced Work under Different Incentives: Some Empirical Results, *IGI Global* 1445-1462.
- **Polymenis, A.** (2019). Some Comments on the performance of information ratios for assessing numbers of components in finite mixtures, *International Journal of Applied Mathematics & Statistics*, 58, No.1.
- **Polymenis, A.** (2019). A Note on the Asymptotic Distribution of Student's t for AR(1) Processes, *Advances and Applications in Statistics*, 56, No.1.
- Salamaliki, P. K., & **Venetis, I. A.** (2019). Transmission Chains of Economic Uncertainty on Macroeconomic Activity: New Empirical Evidence, *Macroeconomic Dynamics*, 23, 3355-3385.

Δ: Εργασίες σε πρακτικά Συνεδρίων με Κριτές

- **Kounetas, K.** & Zervopoulos, P. (2019). Countries efficiency performance revisited using a generalized directional distance function under a Metafrontier framework: Is there any convergence-divergence pattern for technology gaps?. The 1st College of Business Administration Symposium, Towards Social Responsibility, Innovation, and Sustainable Business <http://www.sharjah.ac.ae/en/academics/Colleges/business/BASymposium/Pages/default.aspx>
- Stergiou, E. & **Kounetas, K.** (2019). Industrial eco-efficiency performance and dynamics in Europe. The existence of technological spillovers within a metafrontier framework. EWEPa 2019 16th European Workshop on Efficiency and Productivity Analysis <http://www.ewepa.org/>
- Stergiou, E & **Kounetas, K.** (2019). Industrial eco-efficiency performance and dynamics in Europe. The existence of technological spillovers within a metafrontier framework. Euro Dublin 2019 <https://www.euro2019dublin.com/>
- Stergiou, E. & **Kounetas, K.** (2019). Energy Efficiency performance of European Industries under a Metafrontier Framework. 8th International Symposium and 30th National Conference on Operational Research <http://eeee2019.teiwest.gr/index.php/program>

Ε: Εργασίες σε πρακτικά Συνεδρίων χωρίς κριτές

- **Ψαλτόπουλος, Α.** (2019). Μία Νέα Στρατηγική Προσέγγιση για το Διαρθρωτικό Μετασχηματισμό της Γεωργίας Αγροτικών Περιοχών, 2^ο Συνεδριο ΣΑΣΟΕΕ, 15 Μαρτίου 2019, Θεσσαλονίκη

Η. Άλλες Εργασίες

- **Ταγκαλάκης, Α.** (2019). Συμμετοχή στη συγγραφή των τεσσάρων 3μηνιαίων Εκθέσεων του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή <http://www.pbo.gr/>

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΩΝ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)

ΕΠΙΤΟΜΗ: Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Ίδρυμα : Πανεπιστήμιο Πατρών
 Τμήμα : Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
 Αριθμός προσφερόμενων κατευθύνσεων : 0
 Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων : 3

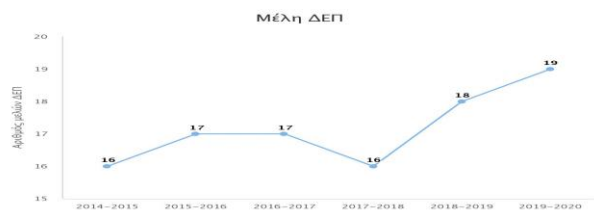
Σχετικός Πίνακας	Ακαδημαϊκό Έτος	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
# 1	Συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ	19	18	16	17	17	16
# 1	Λοιπό προσωπικό	7	7	15	15	7	7
# 2	Συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών σε κανονικά έτη φοίτησης (ν Χ 2)	1475	1362	1377	1396	1484	1471
# 3	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις στις πανελλαδικές	100	100	100	100	100	77
# 3	Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	346	280	245	238	224	369
# 7	Αριθμός αποφοίτων	252	190	205	264	204	225
# 6	Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	6.60	6.62	6.61	6.43	6.34	6.31
# 4	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις ΠΜΣ	40	40	38	38	38	0
# 4	Αριθμός αιτήσεων για ΠΜΣ	71	67	63	57	73	0
# 12.1	Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου	38	38	38	38	41	41
# 12.1	Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ)	22	22	22	22	20	20
# 12.1	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής	38	38	37	32	26	27
# 15	Συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων ΔΕΠ	33	37	48	45	47	34
# 16	Αναγνώριση ερευνητικού έργου (σύνολο)	1370	1232	905	1026	1027	620
# 17	Διεθνείς συμμετοχές	2	7	7	11	13	20

Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας	Σύνολο	3	1	3	1								
Ακαδημαϊκοί Υπότροφοι	Σύνολο												

Εξέλιξη μελών ΔΕΠ του Τμήματος

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Προπτυχιακοί	2091	1926	1898	1858	1890	1881
Προπτυχιακοί (Ανδρες)	1284					
Προπτυχιακοί (Γυναίκες)	807					
Μεταπτυχιακοί	35	38	29	36	35	0
Μεταπτυχιακοί (Ανδρες)	14					
Μεταπτυχιακοί (Γυναίκες)	21					
Διδακτορικοί	17	16	18	17	16	20
Διδακτορικοί (Ανδρες)	9					
Διδακτορικοί (Γυναίκες)	8					

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχόμενων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Εισαγωγικές Εξετάσεις	298	269	254	246	265	384
Μετεγγραφές (εισροές προς το Τμήμα)	77	41	42	38	20	40
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)	36	39	62	55	75	61
Κατατακτήριες εξετάσεις (πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	3	4	4	2	7	2
Άλλες Κατηγορίες	4	5	7	7	7	4
Εισαχθέντες ν.4610/2019	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	346	280	245	238	224	369
Σύνολο (Ανδρες)	199	0	0	0	0	0
Σύνολο (Γυναίκες)	147	0	0	0	0	0
Άλλοδαποι φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	3	2	2	0	1	6

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Κατηγορία ΠΜΣ: ΠΜΣ Τμήματος

Τίτλος ΠΜΣ: Εφαρμοσμένη Οικονομική και Ανάλυση Δεδομένων

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 12

Κατάσταση Μεταπτυχιακού: Ενεργό

	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)		63	57	73	
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	0	30	22	38	
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	0	33	35	35	
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	0	38	38	38	
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	0	29	36	37	
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	26	36	37	0	
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	0	

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Κατηγορία ΠΜΣ: ΠΜΣ Τμήματος

Τίτλος ΠΜΣ: Εφαρμοσμένη Οικονομική και Ανάλυση Δεδομένων (Νέο)

Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 12

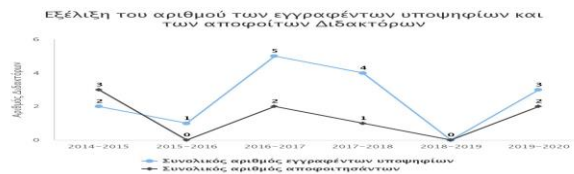
Κατάσταση Μεταπτυχιακού: Ενεργό

	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	71	67				
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	25	48				
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	46	19				
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	40	40				
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	32	38				
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	36					
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0				

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	3	0	4	5	1	2
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	3	0	1	1	0	0
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	0	0	3	4	1	2
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	3	0				
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων	3	0	4	5	1	2
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	2	0	1	2	0	3
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων (π.χ. 4.50)	6.00	0.00	3.50	6.50	0.00	5.50

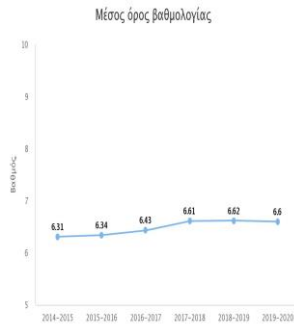
Επεξήγηση: Απόφοιτοι = Αριθμός Διδασκόντων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)								Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων) (π.χ. 8.75)
		5.0-5.9		6.0-6.9		7.0-8.4		8.5-10.0		
		Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	
2014-2015	225	64	28.44%	138	61.33%	22	9.78%	1	0.44%	6.31
2015-2016	204	49	24.02%	116	56.86%	38	18.63%	1	0.49%	6.34
2016-2017	264	61	23.11%	159	60.23%	42	15.91%	2	0.76%	6.43
2017-2018	205	32	15.61%	123	60%	49	23.9%	1	0.49%	6.61
2018-2019	190	31	16.32%	106	55.79%	49	25.79%	4	2.11%	6.62
2019-2020	252	44	17.46%	148	58.73%	56	22.22%	4	1.59%	6.60
Σύνολο	1340	281		790		256		13		

Επεξήγηση: Κάθε στήλη περιέχει τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων του συγκεκριμένου έτους [π.χ. 26 (=15%)]

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)								Δεν έχουν αποφοιτήσει [2]	Σύνολο
	Διάρκεια Σπουδών Κ (Κανονική) σε έτη [1]	Διάρκεια Σπουδών Κ+1	Διάρκεια Σπουδών Κ+2	Διάρκεια Σπουδών Κ+3	Διάρκεια Σπουδών Κ+4	Διάρκεια Σπουδών Κ+5	Διάρκεια Σπουδών Κ+6	Διάρκεια Σπουδών πλέον Κ+6		
2014-2015	6	94	58	26	17	12	1	11	998	1223
2015-2016	11	105	47	25	7	4	1	4	1042	1246
2016-2017	18	138	52	38	7	6	1	4	1067	1331
2017-2018	1	138	40	11	8	4	1	2	1141	1346
2018-2019	9	109	38	13	6	5	6	4	1154	1344
2019-2020	3	133	65	23	13	5	3	7	1227	1479

1. Όπου Κ = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε Κ=4 έτη, Κ+1=5 έτη, Κ+2=6 έτη, ..., Κ+6=10 έτη) π.χ 60= Αναγράφεται ο αριθμός των εγγραφωμένων 4ετών φοιτητών του 2011-12, οι οποίοι αποφοίτησαν το ακαδ. έτος 2011-12 (Βάσει των εξεταστικών περιόδων που διενεργήθηκαν εντός του ακαδ. έτους (1.9.11-31.8.12) 15, 5, 5, 4, κ.ο.κ.= Αναγράφονται οι αντίστοιχοι αριθμοί των εγγραφωμένων επί πτυχίο φοιτητών του 2011-12 (όπου 15=μόνο στο 1ο πτυχίο, 5= μόνο στο 2ο πτυχίο, 4= μόνο στο 3ο πτυχίο κλπ), οι οποίοι αποφοίτησαν το ακαδ. έτος 2011-12 (Βάσει των εξεταστικών περιόδων που διενεργήθηκαν εντός του ακαδ. έτους (1.9.11-31.8.12) συμπεριλαμβανομένης της επαναληπτικής εξεταστικής Σεπτεμβρίου 2011).

2. Αναγράφεται ο συνολικός αριθμός των λοιπών εγγραφωμένων φοιτητών, οι οποίοι θα μπορούσαν να αποφοιτήσουν (εν δυνάμει πτυχίου) το έτος αυτό και δεν αποφοίτησαν (π.χ αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε αυτοί που κατά το αναφερόμενο ακαδ. έτος είναι εγγραφωμένοι στο 4ο έτος και πέρα από αυτό), π.χ 190= Αναγράφεται ο συνολικός αριθμός των εγγραφωμένων 4ετών και επί πτυχίο φοιτητών του ακαδ. έτους 2011-12 που δεν αποφοίτησαν το ακαδ. έτος 2011-12.

3. Σύνολο: Αναγράφεται το άθροισμα όλων των πτυχίων και των εν δυνάμει πτυχίων του έτους αυτού (δηλαδή, το άθροισμα όλων των στρώδων Κ, Κ+1, Κ+2, ..., Δεν έχουν αποφοιτήσει)

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (μήνες)[1]			
		Μετά από 6 μήνες	Μετά από 12 μήνες	Μετά από 24 μήνες	Μη ενταχθέντες - συνέχεια σπουδών
2014-2015	0	0	0	0	0
2015-2016	0	0	0	0	0
2016-2017	0	0	0	0	0
2017-2018	0	0	0	0	0
2018-2019	0	0	0	0	0
2019-2020	0	0	0	0	0
Σύνολο					

[1] Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	Σύνολο	
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού			0					
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	14	10	13	7	12	10	66
		Άλλα			0				
Επισκέπτες φοιτητές άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού			0					
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	16	15	15	6	7	6	65
		Άλλα			0				
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού	16	16	9	6	6	10	63	
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	2	2	2	2			8
		Άλλα			0				
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού						3	3	
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών	3	3	1				7
		Άλλα							
Σύνολο		51	46	40	21	25	29	212	

* Έτος: Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Έτος	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (μήνες)[1]			
		Μετά από 6 μήνες	Μετά από 12 μήνες	Μετά από 24 μήνες	Μη ενταχθέντες - συνέχισαν σπουδών
2014-2015	0	0	0	0	0
2015-2016	0	0	0	0	0
2016-2017	0	0	0	0	0
2017-2018	0	0	0	0	0
2018-2019	0	0	0	0	0
2019-2020	0	0	0	0	0
Σύνολο					

[1] Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων ΠΜΣ, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

		2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	Σύνολο	
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού			0		0	0		
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών		0		0	0		
		Άλλα			0		0	1	1
Επισκέπτες φοιτητές άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού			0		0	0		
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών		0		0	0		
		Άλλα			0		0	0	
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που διδάξαν σε άλλο ΑΕΙ ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού	3	3	3	3	3	2	17	
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών				2	0	0	2
		Άλλα			1		0	0	1
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ ή Τμημάτων που διδάξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού			1	1	1	0	3	
	Εξωτερικού	Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών			1	0	0	1	
		Άλλα		1	0		0	0	1
Σύνολο		3	4	6	6	4	3	26	

* Έτος: Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

**Πίνακας 12.1. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
Ακαδημαϊκό Έτος: 2019-2020**

ΑΑ	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία Μαθήματος	Τύπος Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Εξάμηνο	Τυχόν Προαπαιτούμενα Μαθήματα	Ιστότοπος	Σελίδα οδηγού σπουδών
1	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Ι	ECO_131	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1204	71
2	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΛΑΘΜΕΝΩΝ	ECO_351	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECO_351	155
3	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ECO_330	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	http://www.econ.upatras.gr/people/faculty/kontolaimou	177
4	Οικονομική Πολιτική	ECO_350	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	http://www.econ.upatras.gr	123

5	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΕΛΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	ECO_153	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1288	74
6	ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ECO_312	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1290	121
7	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ECO_424	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1243	187
8	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ Ι	ECO_101N	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	1ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON_1253 , https://eclass.upatras.gr/courses/ECON_1271	45
9	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΙΙ	ECO_102N	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	2ο	Όχι	http://www.econ.upatras.gr/people/faculty/psaltopoulos	55
10	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ MARKETING - MANAGEMENT	ECO_220	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	3ο	Όχι	http://www.econ.upatras.gr	78
11	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	ECO_150	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	1ο	Όχι	http://eclss.upatras.gr/courses/ECON_1242	53
12	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ECO_230	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECO_230	131
13	ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ	ECO_340	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/people/faculty/patronis	109
14	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	ECO_352	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/ECON1281	133
15	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ	ECO_421	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	http://www.econ.upatras.gr/people/faculty/venetis	179
16	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ECO_430	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1221	146
17	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΙ	ECO_132	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	4ο	Όχι	http://www.econ.upatras.gr/	89
18	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ Ι	ECO_111N	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	1ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/ECON_1240	47

19	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓ ΟΥΣ ΙΙ	ECO_112N	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1244	57
20	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ECO_450	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECO_450	160
21	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟ ΜΙΚΗ ΙΙ	ECO_204	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECO_1235	84
22	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟ ΜΙΚΗ ΙΙ	ECO_202	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECO_1255	82
23	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ Α	ECO_320	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1202	101
24	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ECO_240	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1213 https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1337	94
25	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ECO_130	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	2ο	Όχι	http://econ.upatras.gr/people/faculty/patronis	62
26	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ECO_410	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	7ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/people/faculty/psaltopoulos	148
27	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ Σ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	ECO_401	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	8ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1217	170
28	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ECO_420	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	8ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1277	172
29	Οικονομική της Καινοτομίας και της Τεχνολογίας	ECO_441	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1220	151
30	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ECO_355	6	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	http://www.econ.upatras.gr	105
31	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤ ΟΣ	ECO_360	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1322	158
32	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ECO_361	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/ECON1214	129
33	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι	ECO_121N	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	1ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/ECON_1263	50

34	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ	ECO_122N	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	2ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1255	60
35	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	ECO_332	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	http://www.econ.upatras.gr	126
36	Εμπορικό Δίκαιο	ECO_152	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1289	92
37	Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση & Δίκαιο Ευρωπαϊκής Οικονομίας	ECO_151	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1287	110
38	Εργασιακές Σχέσεις	ECO_394	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/ECON1286	136
39	Οικονομικά της Εκπαίδευσης	ECO_396	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1262	175
40	Αγροτική Πολιτική	ECO_465	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1335	153
41	Στατιστική με Υπολογιστή	ECO_222	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1310/	99
42	Οικονομικά της Ενέργειας	ECO_393	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1321	115
43	ΘΕΜΑΤΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ECO_241	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	4ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1315	96
44	Περιφερειακός και Χωροταξικός Σχεδιασμός	ECO_467	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1338	140
45	Μεθοδολογία Έρευνας στην Οικονομική Επιστήμη	ECO_452	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECO_452	163
46	Χρηματοοικονομική	ECO_322	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1344	112
47	Χρήμα και Τραπεζική	ECO_482	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1349	184

				(από πίνακα Μαθημάτων)						
48	Διαχείριση Χαρτοφυλακίου	ECO_472	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1348	182
49	ΠΡΟΣΟΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	ECO DE_141	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι		144
50	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ECO DE_225	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι		119
51	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ I	ECO_201N	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1249	64
52	Αγγλικά για οικονομολόγους I	ECO_Ξ01N	2	Υποχρεωτικό	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	3	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECO_1Ξ01N	69
53	ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ I	ECO_DE113	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	3ο	Όχι		80
54	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	ECO_DE413	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι		165
55	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ECO_DE323	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι		189
56	Αγγλικά για οικονομολόγους II	ECO_Ξ02N	2	Υποχρεωτικό	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	3	4ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/ECO_Ξ02N	86
57	Μακροοικονομική I	ECO_203N	8	Υποχρεωτικό	Επιστ. Περιοχής	4	3ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECO_1285	66
58	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ	ECO_000	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Γενικών Γνώσεων	3	1ο	Όχι	https://eclass.upatras.gr/courses/ECO_1374	168
59	ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ II	ECO_DE313	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	5ο	Όχι		118
60	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ	ECO_492	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Επιστ. Περιοχής	3	6ο	Όχι	http://eclass.upatras.gr/courses/ECON492	138

**Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
Ακαδημαϊκό Έτος: 2019-2020**

ΑΑ	Εξάμηνο	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων & Συνεργάτες	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε) & αντίστοιχες ώρες/εβδ.	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Χρήση Εκπαιδευτικών Μέσων	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Περιγραφή Επάρκειας Εκπαιδευτικών Μέσων	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους φοιτητές
1	3ο	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Ι	ECO_131	Αν. Καθ. Τζελέπης Δημήτρης, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 3 β) Εργαστήριο, 1	Ναι	Ναι			447	264	117	11
2	5ο	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ECO_351	Καθ. Δημαρά Ευθαλία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Εργαστήριο, 3	Ναι	Ναι			47	11	8	
3	6ο	ΛΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ECO_330	Επ. Καθ. Γούλας Κωνσταντίνος Ελευθέριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			219	150	42	3
4	6ο	Οικονομική Πολιτική	ECO_350	Καθ. Ψαλτόπουλος Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			389	307	291	7
5	3ο	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	ECO_153	Αν. Καθ. Αργυρός Γεώργιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			176	70	51	3
6	6ο	ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ECO_312	α) Καθ. Ντεμούσης Μιχαήλ, Υπεύθυνος Διδάσκων β) Επ. Καθ. ΦΙΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			417	315	246	5
7	6ο	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ECO_424	α) Επ. Καθ. Τζαγκαράκης Εμμανουήλ, Υπεύθυνος Διδάσκων β) Ε.Δ.Π. Δασκάλου Βικτωρία, Συνεργάτης	α) Διαλέξεις, 2 β) Εργαστήριο, 1	Ναι	Ναι			97	72	56	9
8	1ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ Ι	ECO_101N	Αν. Καθ. Γιαννακόπουλος Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			618	470	225	
9	2ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΙΙ	ECO_102N	Καθ. Ψαλτόπουλος Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι			592	467	406	
10	3ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ MARKETING - MANAGEMENT	ECO_220	Μεταδιδάκτορες/Διαδασκική Εμπειρία Χατζοπούλου Ευαγγελία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			362	246	113	9
11	1ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ Η/Υ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	ECO_150	α) Επ. Καθ. Τζαγκαράκης Εμμανουήλ, Υπεύθυνος Διδάσκων β) Ε.Δ.Π. Δασκάλου Βικτωρία, Συνεργάτης	Εργαστήριο, 4	Ναι	Ναι			531	305	215	
12	6ο	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ECO_230	Μεταδιδάκτορες/Διαδασκική Εμπειρία Δουκάκης Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι			237	175	171	1

13	5ο	ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ	ECO_340	Μεταδιδάκτορες/Διδακτική Εμπειρία Δουκάκης Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		323	186	93	5
14	6ο	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	ECO_352	Επ. Καθ. Κουνετάς Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		88	29	26	3
15	6ο	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ	ECO_421	Μεταδιδάκτορες/Διδακτική Εμπειρία Χατζησταμούλου Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Εργαστήριο, 3	Ναι	Ναι		23	11	9	3
16	7ο	ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	ECO_430	Επ. Καθ. Γούλας Κωνσταντίνος Ελευθέριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		443	310	258	5
17	4ο	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΙ	ECO_132	Αν. Καθ. Τζελέπης Δημήτρης, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 3 β) Εργαστήριο, 1	Ναι	Ναι		419	299	136	14
18	1ο	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ Ι	ECO_111N	α) Αν. Καθ. Βενέτης Ιωάννης, Υπεύθυνος Διδάσκων β) Επ. Καθ. Κουνετάς Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι		841	488	258	
19	2ο	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥΣ ΙΙ	ECO_112N	Αν. Καθ. Βενέτης Ιωάννης, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι		910	684	422	
20	5ο	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ECO_450	Μεταδιδάκτορες/Διδακτική Εμπειρία Χατζησταμούλου Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		23	11	9	5
21	4ο	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΙ	ECO_204	α) Αν. Καθ. Ζερβογιάννη Αθηνά, Υπεύθυνος Διδάσκων β) Επ. Καθ. Ταγκαλάκης Οδυσσεύς Αθανάσιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι		779	542	358	2
22	4ο	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΙ	ECO_202	Καθ. Νταούλη-Ντεμούση Ιωάννα, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι		692	530	206	2
23	5ο	ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ	ECO_320	Αν. Καθ. Βενέτης Ιωάννης, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 3 β) Εργαστήριο, 1	Ναι	Ναι		669	319	181	13
24	4ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ECO_240	Καθ. Κουρλιούρος Ηλίας, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		311	244	235	11
25	2ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ECO_130	Μεταδιδάκτορες/Διδακτική Εμπειρία Δουκάκης Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		422	321	312	33
26	7ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ECO_410	Καθ. Ψαλτόπουλος Δημήτρης, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		363	260	130	3

27	8ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	ECO_401	Καθ. Τσεκούρας Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		464	360	334	10
28	8ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ECO_420	Αν. Καθ. Γιαννακόπουλος Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		349	273	240	9
29	5ο	Οικονομική της Καινοτομίας και της Τεχνολογίας	ECO_441	Καθ. Τσεκούρας Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		175	89	71	4
30	5ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ECO_355	Αν. Καθ. Τζελέπης Δημήτρης, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		501	351	125	10
31	5ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ECO_360	Μεταδιδάκτορες/Διαδακτική Εμπειρία Στάικος Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		312	250	162	4
32	6ο	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	ECO_361	Μεταδιδάκτορες/Διαδακτική Εμπειρία Στάικος Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		248	197	183	7
33	1ο	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι	ECO_121N	Επ. Καθ. Πολυμένης Αθανάσιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι		1047	565	207	
34	2ο	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ	ECO_122N	Επ. Καθ. Πολυμένης Αθανάσιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι		1114	450	300	
35	6ο	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	ECO_332	Αν. Καθ. Τζελέπης Δημήτρης, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		195	134	52	6
36	4ο	Εμπορικό Δίκαιο	ECO_152	Αν. Καθ. Αργυρός Γεώργιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		201	88	46	4
37	5ο	Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση & Δίκαιο Ευρωπαϊκής Οικονομίας	ECO_151	Αν. Καθ. Αργυρός Γεώργιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		295	162	101	7
38	6ο	Εργασιακές Σχέσεις	ECO_394	Αν. Καθ. Αργυρός Γεώργιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		185	103	32	4
39	6ο	Οικονομικά της Εκπαίδευσης	ECO_396	Αν. Καθ. Γιαννακόπουλος Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		226	189	182	11
40	5ο	Αγροτική Πολιτική	ECO_465	Καθ. Ντεμούσης Μιχαήλ, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		272	202	167	1
41	4ο	Στατιστική με Υπολογιστή	ECO_222	Καθ. Δημαρά Ευθαλία, Υπεύθυνος Διδάσκων	Εργαστήριο, 3	Ναι	Ναι		11	3	2	
42	5ο	Οικονομικά της Ενέργειας	ECO_393	Επ. Καθ. Κουνετάς Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		215	109	72	15
43	4ο	ΘΕΜΑΤΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ECO_241	α) Επ. Καθ. Τζαγκαράκης Εμμανουήλ, Υπεύθυνος Διδάσκων	Εργαστήριο, 3	Ναι	Ναι		183	134	102	26

				β) Ε.ΔΙ.Π. Δασκάλου Βικτωρία, Συνεργάτης									
44	6ο	Περιφερειακός και Χοροταξικός Σχεδιασμός	ECO_467	Καθ. Κουρλιούρος Ηλίας, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		188	157	140	1	
45	5ο	Μεθοδολογία Έρευνας στην Οικονομική Επιστήμη	ECO_452	Μεταδιδάκτορες/Διαδακτική Εμπειρία Στάικος Δημήτριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		240	192	189	2	
46	5ο	Χρηματοοικονομική	ECO_322	Επ. Καθ. Γούλας Κωνσταντίνος Ελευθέριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		490	335	145	9	
47	6ο	Χρήμα και Τραπεζική	ECO_482	Επ. Καθ. Ταγκαλάκης Οδυσσεύς Αθανάσιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		119	97	65	4	
48	6ο	Διαχείριση Χαρτοφυλακίου	ECO_472	ΠΔ407/Επ. Καθ. ΣΤΟΥΠΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		216	187	156	10	
49	6ο	ΠΡΟΣΟΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	ECO_DE_141	Καθ. Γιαννίκος Ιωάννης, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		23	14	13		
50	5ο	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ECO_DE_225	Μεταδιδάκτορες/Διαδακτική Εμπειρία ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		30	25	21		
51	3ο	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι	ECO_201N	Καθ. Νταούλη-Ντεμιούση Ιωάννα, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι		669	422	78	15	
52	3ο	Αγγλικά για οικονομολόγους Ι	ECO_Ξ01N	Ε.Ε.Π. Λοτσάρη-Γρουμπού Αλεξάνδρα, Υπεύθυνος Διδάσκων		Ναι	Ναι		349	441	225	12	
53	3ο	ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ι	ECO_DE113	Μεταδιδάκτορες/Διαδακτική Εμπειρία Τοκάκης Ι Βασίλειος, Υπεύθυνος Διδάσκων		Ναι	Ναι		30	19	6		
54	5ο	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	ECO_DE413	Επ. Καθ. Παπαδημητρίου Δήμητρα, Υπεύθυνος Διδάσκων		Ναι	Ναι		22	13	9		
55	6ο	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ECO_DE323	Μεταδιδάκτορες/Διαδακτική Εμπειρία ΓΚΙΛΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Υπεύθυνος Διδάσκων		Ναι	Ναι		30	19	14		
56	4ο	Αγγλικά για οικονομολόγους ΙΙ	ECO_Ξ02N	Ε.Ε.Π. Λοτσάρη-Γρουμπού Αλεξάνδρα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		346	277	269	18	
57	3ο	Μακροοικονομική Ι	ECO_203N	α) Αν. Καθ. Ζερβογιάννη Αθηνά, Υπεύθυνος Διδάσκων β) Επ. Καθ. Ταγκαλάκης Οδυσσεύς Αθανάσιος, Υπεύθυνος Διδάσκων	α) Διαλέξεις, 4 β) Εργαστήριο, 2	Ναι	Ναι		746	362	167	18	
58	1ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	ECO_000	Μεταδιδάκτορες/Διαδακτική Εμπειρία Σαλαμαλίση	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι						

		ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ		Παρασκευή, Υπεύθυνος Διδάσκων								
59	5ο	ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΙΙ	ECO_DE313	Καθ. Μαρούδας Λεωνίδα, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		30	27	25	
60	6ο	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ	ECO_492	Αν. Καθ. Ζερβογιάννη Αθηνά, Υπεύθυνος Διδάσκων	Διαλέξεις, 3	Ναι	Ναι		62	42	40	1

Πίνακας 13.1. Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
Ακαδημαϊκό Έτος: 2019-2020
Τίτλος ΠΜΣ: Εφαρμοσμένη Οικονομική & Ανάλυση Δεδομένων (Νέο)

ΑΑ	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος	Σελίδα οδηγού σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων & Συνεργάτες	Κατηγορία Μαθήματος	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε)	Ακαδημαϊκό Εξάμηνο	Αριθμός φοιτητών που εγγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους φοιτητές
1	Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων	AEDA-EΦΟ-06	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1339		Αν. Καθ. Τζελέπης Δημήτρης, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Διαλέξεις	Εαρινό	21	21	21	8
2	Ειδικά θέματα Χρηματοοικονομικής	AEDA-EΦΟ-07	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1357		Επ. Καθ. ΦΙΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Διαλέξεις	Εαρινό	32	32	32	13
3	Διαχείριση Μεγάλων Δεδομένων	AEDA-EΦΟ-03	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1332		Επ. Καθ. Τσαγκαράκης Εμμανουήλ, Υπεύθυνος Διδάσκων	Υποχρεωτικό	α) Διαλέξεις β) Εργαστήριο	Χειμερινό	32	32	32	22
4	Ειδικά Θέματα Οικονομικής των Επιχειρήσεων	AEDA-EΦΟ-29	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1333		Επ. Καθ. Κουνετιάς Κωνσταντίνος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Διαλέξεις	Χειμερινό	32	32	32	21
5	Εφαρμοσμένη Μακροοικονομετρία	AEDA-EΦΟ-02	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1330		Αν. Καθ. Βενέτης Ιωάννης, Υπεύθυνος Διδάσκων	Υποχρεωτικό	α) Διαλέξεις β) Εργαστήριο	Χειμερινό	32	32	32	21
6	Εφαρμοσμένη Μικροοικονομετρία	AEDA-EΦΟ-01	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1331		Αν. Καθ. Γιαννακόπουλος Νικόλαος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Υποχρεωτικό	α) Διαλέξεις β) Εργαστήριο	Χειμερινό	32	32	32	22
7	Οικονομική της Ανάπτυξης	AEDA-EΦΟ-18	https://eclass.upatras.gr/courses/ECON1394/		Επ. Καθ. Γούλας Κωνσταντίνος Ελευθέριος, Υπεύθυνος Διδάσκων	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (από πίνακα Μαθημάτων)	Διαλέξεις	Εαρινό	11	11	11	5

Πίνακας 13.2. Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ακαδημαϊκό Έτος: 2019-2020

Τίτλος ΠΜΣ: **Εφαρμοσμένη Οικονομική & Ανάλυση Δεδομένων (Νέο)**

ΑΑ	Μάθημα	Κωδικός Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Ώρες εργαστηρίου ή άσκησης	Πιστ. Μονάδες ECTS	Πρόσθετη Βιβλιογραφία	Εξάμηνο	Τυχόν Προαπαιτούμενα Μαθήματα	Χρήση Εκπαιδευτικών Μέσων	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Περιγραφή Επάρκειας Εκπαιδευτικών Μέσων
1	Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων	AEDA-EΦΟ-06	3		6	Ναι	2ο	Όχι	Ναι	Ναι	
2	Ειδικά θέματα Χρηματοοικονομικής	AEDA-EΦΟ-07	3		6	Ναι	2ο	Όχι	Ναι	Ναι	
3	Διαχείριση Μεγάλων Δεδομένων	AEDA-EΦΟ-03	3	1	8	Ναι	1ο	Όχι	Ναι	Ναι	
4	Ειδικά Θέματα Οικονομικής των Επιχειρήσεων	AEDA-EΦΟ-29	3		6	Ναι	1ο	Όχι	Ναι	Ναι	
5	Εφαρμοσμένη Μακροοικονομετρία	AEDA-EΦΟ-02	4	1	8	Ναι	1ο	Όχι	Ναι	Ναι	
6	Εφαρμοσμένη Μικροοικονομετρία	AEDA-EΦΟ-01	4	1	8	Ναι	1ο	Όχι	Ναι	Ναι	
7	Οικονομική της Ανάπτυξης	AEDA-EΦΟ-18	3		6	Ναι	2ο	Όχι	Ναι	Ναι	

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τίτλος ΠΜΣ: Εφαρμοσμένη Οικονομική και Ανάλυση Δεδομένων Κατάσταση Μεταπτυχιακού: Ενεργό Έτος	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)								Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9		6.0-6.9		7.0-8.4		8.5-10.0		
		Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	
2014-2015										
2015-2016										<i>Δεν συμφωνεί με τον πίνακα 4</i>
2016-2017	37	0	0%	1	2.7%	19	51.35%	17	45.95%	8.00
2017-2018	36	0	0%	0	0%	20	55.56%	16	44.44%	8.32
2018-2019	26	0	0%	1	3.85%	16	61.54%	9	34.62%	8.00
2019-2020	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	7.00
Σύνολο	100			2		56		42		

Επεξήγηση:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τίτλος ΠΜΣ: Εφαρμοσμένη Οικονομική και Ανάλυση Δεδομένων (Νέο) Κατάσταση Μεταπτυχιακού: Ενεργό Έτος	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)								Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9		6.0-6.9		7.0-8.4		8.5-10.0		
		Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	Αριθμός	Ποσοστό	
2014-2015										
2015-2016										
2016-2017										
2017-2018										
2018-2019										
2019-2020	36	0	0%	3	8.33%	20	55.56%	13	36.11%	8.00
Σύνολο	36			3		20		13		

Επεξήγηση:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Πίνακας 15. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
2014	3	16		5		3			7	
2015	6	21		8	1	2			9	
2016	7	14		13		5			6	
2017	5	21	0	16	3	2	0	0	0	1
2018	6	17		3	2	3		6		
2019	10	14		4	1			4		
Σύνολο	37	103		49	7	15		10	22	1

Επεξηγήσεις:

A = Βιβλία/μονογραφίες

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

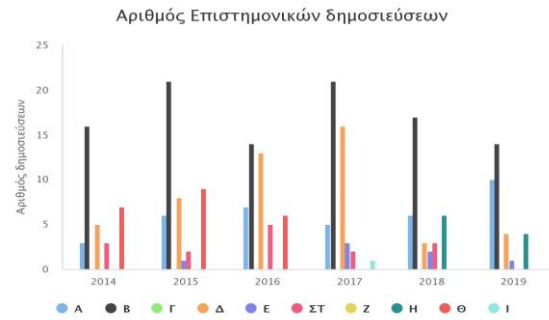
E = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

Z = Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος

H = Άλλες εργασίες

Θ = Ανακονώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά
 Ι = Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Πίνακας 16. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
2014	619				1		
2015	1008		9	2	2	6	
2016	1000		16	2	4	4	
2017	900	0	0	0	4	1	0
2018	1226			2	2	2	
2019	1367				2	1	
Σύνολο	6120	0	25	6	15	14	0

Επεξηγήσεις:

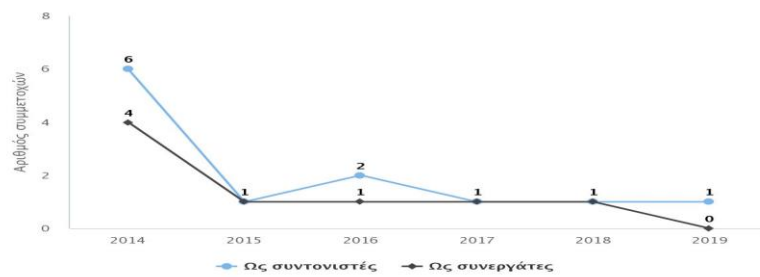
- A = Ετεροαναφορές
- B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου
- Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος
- Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων
- E = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών
- ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις
- Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Πίνακας 17. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος

		2019	2018	2017	2016	2015	2014	Σύνολο
Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα	Ως συντονιστές	1	1	1	2	1	6	12
	Ως συνεργάτες (partners)		1	1	1	1	4	8
Αριθμός μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας			4	4	8	9	10	35
Αριθμός μελών ΔΕΠ με διοικητικές θέσεις σε διεθνείς ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς ή επιστημονικές εταιρίες		1	1	1		2		5

Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα

Ταυτότητα Τμήματος

Ίδρυμα : Πανεπιστήμιο Πατρών Τμήμα : Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Αριθμός εισακτέων ακαδημαϊκού έτους 2019-2020	346	
Συνολικός αριθμός φοιτούντων (σε όλα τα εξάμηνα σπουδών)	2091	
Αριθμός φοιτητών εντός της κανονικής διάρκειας φοίτησης (ν)	1102	
Αριθμός φοιτητών εντός της διάρκειας φοίτησης (ν+2)	1361	
Αριθμός φοιτητών πέραν της κανονικής διάρκειας φοίτησης (>ν)	989	
Συνολικός αριθμός φοιτητών που αποφοίτησαν (άνευ υποχρεώσεων, ανεξαρτήτως ορκομοσίας)	Ακαδημαϊκό Έτος 2019-2020	252
	Ακαδημαϊκό Έτος 2018-2019	190
	Ακαδημαϊκό Έτος 2017-2018	205

Προσωπικό

Καθηγητές	Αναπλ.Καθηγητές	Επικ.Καθηγητές	Λέκτορες/Καθ.Εφαρμογών	ΕΕΔΠ/ΕΔΠ	Επί συμβάσει (πλήθος συμβάσεων)	Διοικ.Προσωπικό	ΕΤΕΠ/ΕΤΠ	Επιστημονικοί Συνεργάτες
8	6	5		1	5	4	2	
Ελάχιστος αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου						38		
Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών θεωρητικών μαθημάτων που πρέπει να παρακολουθήσει ο φοιτητής για τη λήψη πτυχίου						Χειμερινό	Εαρινό	
						65	65	
Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών φροντιστηριακών μαθημάτων που πρέπει να παρακολουθήσει ο φοιτητής για τη λήψη πτυχίου (έστω και αν αποτελεί μέρος θεωρητικού μαθήματος)						Χειμερινό	Εαρινό	
						0	0	
Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών εργαστηριακών μαθημάτων που πρέπει να παρακολουθήσει ο φοιτητής για τη λήψη πτυχίου (έστω και αν αποτελεί μέρος θεωρητικού μαθήματος)						Χειμερινό	Εαρινό	
						15	14	
Για τη λήψη του πτυχίου απαιτείται υποβολή διπλωματικής εργασίας;						Όχι		
Για τη λήψη του πτυχίου απαιτείται πρακτική άσκηση;						Όχι		
Αριθμός ροών/κατευθύνσεων στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών (εάν υπάρχουν)						0		
Αναφέρατε τις κατευθύνσεις/ροές, εάν υπάρχουν								
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής προπτυχιακού προγράμματος σπουδών						38		

Συνολικός αριθμός προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) (Αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλα Πανεπιστήμια/Τ.Ε.Ι. της Ελλάδας ή του εξωτερικού)	1
Συνολικός αριθμός φοιτούντων σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα	35
Συνολικός αριθμός φοιτούντων που εκπονούν διδακτορική διατριβή	17

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)
(Γενική εικόνα Τμήματος - Προπτυχιακά Μαθήματα)

Τμήμα: Οικονομικών Επιστημών

Τύπος Ερωτηματολογίου: Προπτυχιακό (κανονικό)

Ακαδημαϊκό Έτος: 2019-2020

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Παρακολούθηση Μαθημάτων

1	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τα μαθήματα γενικώς;	422	0	1	421	0	3.88	1.00
2	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τις παραδόσεις του συγκεκριμένου μαθήματος;	422	0	3	417	2	3.64	1.17
3	Πόσο ενδιαφέρον βρίσκετε το περιεχόμενο του μαθήματος;	422	0	1	415	6	3.46	1.15
4	Πόσο χρήσιμο θεωρείτε το μάθημα για την όλη πορεία των σπουδών σας;	422	0	4	409	9	3.91	1.08
5	Πόσο σχετίζεται το μάθημα με όσα διδαχθήκατε ή διδάσκεστε σε άλλα μαθήματα;	422	0	4	410	8	3.32	1.07
6	Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι κατάλληλες;	422	0	1	413	8	2.67	1.04
7	Το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας διευκολύνει στην παρακολούθηση;	422	0	3	412	7	3.04	1.12
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						3.42	1.17

Συγγράμματα, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις

8	Καλύπτει το περιεχόμενο του συγγράμματος την ύλη του μαθήματος;	422	0	22	393	7	3.65	1.15
9	Καλύπτει το περιεχόμενο των πανεπιστημιακών σημειώσεων την ύλη του μαθήματος;	422	0	10	405	7	3.58	1.15
10	Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα των χρησιμοποιούμενων συγγραμμάτων;	422	0	16	398	8	3.63	1.07
11	Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα των χρησιμοποιούμενων πανεπιστημιακών σημειώσεων;	422	0	9	405	8	3.53	1.11
12	Πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμβολή του πρόσθετου υποστηρικτικού υλικού (αν χορηγείται) στην κατανόηση του μαθήματος;	422	0	47	364	11	3.70	1.17
13	Έχετε έγκαιρα τα συγγράμματα στη διάθεσή σας για να τα μελετήσετε στη διάρκεια του εξαμήνου;	422	0	0	413	9	3.53	1.20
14	Χρησιμοποιείτε την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου ή του Τμήματός σας;	422	0	8	405	9	2.01	1.17
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						3.37	1.28

Διδασκαλία

15	Σας εξήγησε ο διδάσκων τη σημασία και τους στόχους του μαθήματος;	422	0	7	406	9	3.62	1.13
16	Ήταν κατανοητός ο διδάσκων στις παραδόσεις του;	422	0	2	410	10	3.42	1.31
17	Κρίνετε ικανοποιητική την οργάνωση του περιεχομένου και τη συνοχή των παραδόσεων κατά την εξέλιξη των μαθημάτων;	422	0	6	407	9	3.49	1.20
18	Σας κίνησε το ενδιαφέρον για το μάθημα ο τρόπος διδασκαλίας;	422	0	7	404	11	3.12	1.35
19	Προσάρμοσε ο διδάσκων τη διδασκαλία του μαθήματος στο επίπεδο γνώσεων των φοιτητών/τριών;	422	0	8	403	11	3.11	1.25
20	Ενθάρρυνε ο διδάσκων του φοιτητές/τριες να διατυπώνουν απόψεις-ερωτήσεις;	422	0	9	401	12	3.55	1.24
21	Κρίνετε ικανοποιητική την επικοινωνία του διδάσκοντα με τους φοιτητές/τριες;	422	0	6	403	13	3.49	1.29
22	Απαντούσε κατανοητά ο διδάσκων στις ερωτήσεις σας;	422	0	8	401	13	3.61	1.16
23	Ήταν συνεπής η προσέλευση του διδάσκοντα στις παραδόσεις;	422	0	4	405	13	4.26	0.91
24	Ανέπτυξε ο διδάσκων τη συνεργασία με τους φοιτητές/τριες;	422	0	16	395	11	3.29	1.27
25	Ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του μαθήματος;	422	0	24	388	10	3.40	1.17
26	Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας για τις ανάγκες του μαθήματος;	422	0	22	388	12	3.06	1.41
27	Δόθηκαν από τον διδάσκοντα παραδείγματα και επεξηγήσεις για την καλύτερη κατανόηση της ύλης;	422	0	6	404	12	3.67	1.15
28	Σας παρακινεί ο διδάσκων να αξιοποιείτε τις πηγές της γνώσης (βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, επιστημονικά περιοδικά κ.λ.π	422	0	29	380	13	3.12	1.25
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						3.45	1.26

Βαθμός δυσκολίας του μαθήματος και μαθησιακά αποτελέσματα

29	Στο μάθημα αυτό εμπλουτίζονται οι γνώσεις σας για το επιστημονικό σας πεδίο;	422	0	5	405	12	3.61	1.11
30	Δυσκολεύεστε να αφομοιώσετε την ύλη του μαθήματος;	422	0	6	405	11	3.41	1.21
31	Κρίνετε ότι ο φόρτος εργασίας του μαθήματος είναι μεγαλύτερος σε σχέση με άλλα μαθήματα;	422	0	15	393	14	3.49	1.18
32	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις γνώσεις που προβλέπονται στο περίγραμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;	422	0	29	379	14	3.26	0.98
33	Θεωρείτε ότι ο ρυθμός εισαγωγής της νέας γνώσης ανταποκρίνεται στις ικανότητές σας;	422	0	14	392	16	3.14	0.96
34	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις δεξιότητες/ικανότητες που προβλέπονται στο περίγραμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;	422	0	22	382	18	3.16	0.96
35	Μάθατε από τη διδασκαλία του μαθήματος να αναζητάτε τρόπους τεκμηρίωσης;	422	0	19	389	14	2.95	1.17
36	Σε ποιο βαθμό το μάθημα αυτό πιστεύετε ότι συμβάλλει στην επιστημονική σας συγκρότηση;	422	0	16	389	17	3.73	1.09
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						3.35	1.12

Σύνολο = Πολ. + Δ.Ξ.Α. + Έγκυρες

Πολ. = Πλήθος ερωτηματολογίων με τουλάχιστον δύο απαντήσεις στην ερώτηση.

Δ.Ξ.Α. = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, "Δεν ξέρω/Δεν απαντώ".

Έγκυρες = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, 1=Καθόλου, 5=Πάρα πολύ.

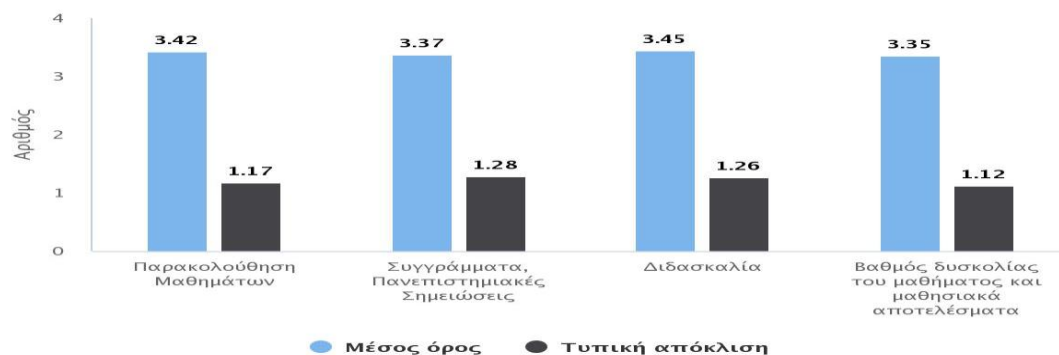
Κενές = Πλήθος ερωτηματολογίων χωρίς απάντηση στην ερώτηση.

Μ.Ο. = Μέσος όρος τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Τ.Α. = Τυπική απόκλιση τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Στατιστικά Ομάδων Ερωτήσεων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)

Τμήμα: Οικονομικών Επιστημών

Τύπος Ερωτηματολογίου:

Προπτυχιακό - έκτακτο COVID-19

Ακαδημαϊκό Έτος:

2019-2020

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Παρακολούθηση Μαθημάτων

1	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τα μαθήματα γενικώς;	384	0	5	379	0	3.70	1.30
2	Πόσο συχνά παρακολουθήσατε τις εξ αποστάσεως παραδόσεις του συγκεκριμένου μαθήματος;	384	0	5	379	0	3.73	1.32
3	Πόσο ενδιαφέρον βρίσκετε το περιεχόμενο του μαθήματος;	384	0	2	380	2	3.62	1.11
4	Πόσο χρήσιμο θεωρείτε το μάθημα για την όλη πορεία των σπουδών σας;	384	0	4	376	4	3.86	1.05
5	Πόσο σχετίζεται το μάθημα με όσα διδασχθήκατε ή διδάσκατε σε άλλα μαθήματα;	384	0	3	378	3	3.35	1.08
6	Θεωρείτε κατάλληλες τις πλατφόρμες τηλεκατάρτισης που χρησιμοποιήθηκαν;	384	0	4	377	3	3.43	1.24
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						3.61	1.20

Συγγράμματα, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις

7	Πόσο καλή κρίνετε την ποιότητα του περιεχομένου του πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού στο eclass;	384	0	11	370	3	3.62	1.18
8	Πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμβολή του πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού του eclass στην κατανόηση των μαθημάτων;	384	0	5	371	8	3.99	1.10
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων							3.81	1.15

Διδασκαλία

9	Σας εξήγησε ο διδάσκων τη σημασία και τους στόχους του μαθήματος;	384	0	12	369	3	3.73	1.11
10	Ήταν κατανοητός ο διδάσκων στις παραδόσεις του;	384	0	9	371	4	3.67	1.18
11	Κρίνετε ικανοποιητική την οργάνωση του περιεχομένου και τη συνοχή των παραδόσεων κατά την εξέλιξη των μαθημάτων;	384	0	10	370	4	3.70	1.15
12	Σας κίνησε το ενδιαφέρον για το μάθημα ο εξ αποστάσεως τρόπος διδασκαλίας;	384	0	5	375	4	3.14	1.41
13	Προσάρμοσε ο διδάσκων τη διδασκαλία του μαθήματος στο επίπεδο γνώσεων των φοιτητών/τριών;	384	0	19	361	4	3.41	1.14
14	Ενθάρρυνε ο διδάσκων του φοιτητές/τριες να διατυπώνουν απόψεις-ερωτήσεις;	384	0	10	372	2	3.78	1.16
15	Ήταν συνετής η προσέλευση του διδάσκοντα στις εξ αποστάσεως παραδόσεις;	384	0	15	365	4	4.25	0.97
16	Ανέπτυξε ο διδάσκων τη συνεργασία με τους φοιτητές/τριες;	384	0	30	352	2	3.50	1.20
17	Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας για τις ανάγκες του μαθήματος;	384	0	24	353	7	3.57	1.17
18	Δόθηκαν από τον διδάσκοντα παραδείγματα και επεξηγήσεις για την καλύτερη κατανόηση της ύλης;	384	0	11	369	4	3.74	1.10
19	Σας παρακινεί ο διδάσκων να αξιοποιείτε τις πηγές της γνώσης (ψηφιακές βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, ηλεκτρονικά επιστημονικά περιοδικά κ.λ.π)	384	0	26	354	4	3.40	1.20
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων							3.63	1.20

Βαθμός δυσκολίας του μαθήματος και μαθησιακά αποτελέσματα

20	Στο μάθημα αυτό εμπλουτίζονται οι γνώσεις σας για το επιστημονικό σας πεδίο;	384	0	2	379	3	3.67	1.08
21	Δυσκολεύεστε να αφομοιώσετε την ύλη του μαθήματος;	384	0	2	380	2	2.82	1.19
22	Κρίνετε ότι ο φόρτος εργασίας του μαθήματος είναι μεγαλύτερος σε σχέση με άλλα μαθήματα;	384	0	9	373	2	2.66	1.20
23	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις γνώσεις που προβλέπονται στο περίγραμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;	384	0	12	367	5	3.42	0.99
24	Θεωρείτε ότι ο ρυθμός εισαγωγής της νέας γνώσης ανταποκρίνεται στις ικανότητές σας;	384	0	3	379	2	3.33	0.98
25	Σε ποιο βαθμό κατά τη γνώμη σας αποκτάτε τις δεξιότητες/ικανότητες που προβλέπονται στο περίγραμμα του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών;	384	0	17	363	4	3.39	1.00
26	Μάθατε από τη διδασκαλία του μαθήματος να αναζητάτε ηλεκτρονικούς τρόπους τεκμηρίωσης;	384	0	23	358	3	3.03	1.25
27	Σε ποιο βαθμό το μάθημα αυτό πιστεύετε ότι συμβάλλει στην επιστημονική σας συγκρότηση;	384	0	8	373	3	3.69	1.11
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων							3.25	1.16

Σύνολο = Πολ. + Δ.Ξ.Α. + Έγκυρες

Πολ. = Πλήθος ερωτηματολογίων με τουλάχιστον δύο απαντήσεις στην ερώτηση.

Δ.Ξ.Α. = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, "Δεν ξέρω/Δεν απαντώ".

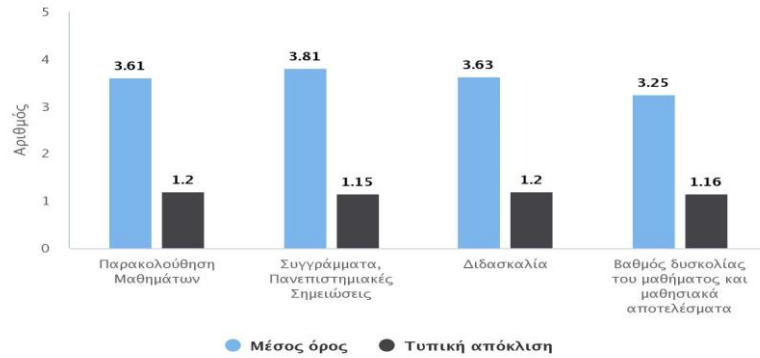
Έγκυρες = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, 1=Καθόλου, 5=Πάρα πολύ.

Κενές = Πλήθος ερωτηματολογίων χωρίς απάντηση στην ερώτηση.

M.O. = Μέσος όρος τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

T.A. = Τυπική απόκλιση τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Στατιστικά Ομάδων Ερωτήσεων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)
 (Γενική εικόνα Τμήματος - Εργαστηριακά Μαθήματα)

Τμήμα: Οικονομικών Επιστημών

Τύπος Ερωτηματολογίου:

Εργαστηριακό (1 μάθημα)

Ακαδημαϊκό Έτος:

2019-2020

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Προετοιμασία:

1	Πόσο συχνά παρακολουθείτε τις παραδόσεις του αντίστοιχου μαθήματος;	76	0	0	76	0	3.91	1.18
2	Υπάρχει σύνδεση της ύλης των εργαστηριακών ασκήσεων με αυτή των παραδόσεων του μαθήματος;	76	0	0	76	0	4.04	0.94
3	Το διδακτικό και επικοινωνιακό προσωπικό των εργαστηριακών ασκήσεων σας ενημέρωσε για τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσετε στις συγκεκριμένες εργαστηριακές ασκήσεις;	76	0	1	75	0	3.80	0.99
4	Πόσο ικανοποιητική ήταν η προετοιμασία σας για (ή πριν) τη συμμετοχή σας στις εργαστηριακές ασκήσεις;	76	0	0	76	0	3.47	1.07
5	Ήσασταν ενημερωμένος σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας στις συγκεκριμένες εργαστηριακές ασκήσεις;	76	0	4	72	0	3.60	1.29
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						3.77	1.12

Σχέσεις διδασκόντων-διδασκομένων & μεταξύ των διδασκομένων:

6	Σε ποιο βαθμό οι εργαστηριακές ασκήσεις απαιτούν την ενεργό συμμετοχή σας;	76	0	3	73	0	4.16	0.86
---	--	----	---	---	----	---	------	------

7	Θεωρείτε θετική τη συνεργασία σας με τους διδάσκοντες των εργαστηριακών ασκήσεων;	76	0	2	74	0	4.04	1.02
8	Το διδακτικό και επικοινωνικό προσωπικό των εργαστηριακών ασκήσεων σας δίνει τη δυνατότητα να συζητάτε μαζί του τις δυσκολίες σας;	76	0	2	74	0	4.11	1.06
9	Το διδακτικό και επικοινωνικό προσωπικό εργαστηριακών ασκήσεων προώθησε τη συνεργασία σας με τους συμφοιτητές σας;	76	0	2	74	0	4.11	1.02
10	Το διδακτικό και επικοινωνικό προσωπικό εργαστηριακών ασκήσεων σας δημιούργησε πρόσθετα κίνητρα για να ανταποκριθείτε καλύτερα στις σπουδές σας;	76	0	3	72	1	3.72	1.19
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						4.03	1.05

Περιεχόμενο εργαστηριακού εκπαιδευτικού έργου:

11	Σε ποιο βαθμό γίνονται ασκήσεις απλής επίδειξης στα πλαίσια των εργαστηριακών ασκήσεων;	76	0	1	75	0	3.72	0.99
12	Σε ποιο βαθμό γίνονται πραγματικά εργαστηριακά πειράματα στα πλαίσια των εργαστηριακών ασκήσεων;	76	0	7	69	0	3.54	1.12
13	Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων/ασκήσεων;	76	0	3	72	1	3.83	1.07
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						3.70	1.07

Διδακτικό υλικό:

14	Πόσο ικανοποιητικό είναι το διδακτικό υλικό που σας παρέχεται για την εργαστηριακή σας εκπαίδευση;	76	0	1	75	0	3.85	0.90
----	--	----	---	---	----	---	------	------

Υποδομές:

15	Πόσο πλήρης είναι ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείτε για την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων;	76	0	1	75	0	3.92	0.93
----	--	----	---	---	----	---	------	------

Τρόπος-μέσα διδασκαλίας και αξιολόγησης:

16	Πόσο συχνά χρησιμοποιεί ο διδάσκων στις εργαστηριακές ασκήσεις νέες τεχνικές διδασκαλίας (powerpoint, internet, κ.ά.);	76	0	2	74	0	4.45	0.87
17	Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε τον τρόπο βαθμολογίας σας στις εργαστηριακές ασκήσεις;	76	0	4	71	1	3.55	1.12
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						4.01	1.10

Εκπαιδευτικά αποτελέσματα:

18	Θεωρείτε θετική για την ολοκληρωμένη επιστημονική σας κατάρτιση τη συμμετοχή σας στις συγκεκριμένες εργαστηριακές ασκήσεις;	76	0	1	75	0	3.95	1.04
19	Πόσο εκτιμάτε ότι βοηθούν οι συγκεκριμένες εργαστηριακές ασκήσεις στο μελλοντικό επάγγελμά σας;	76	0	0	76	0	4.16	1.01
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						4.05	1.03

Σύνολο = Πολ. + Δ.Ξ.Α. + Έγκυρες.

Πολ. = Πλήθος ερωτηματολογίων με τουλάχιστον δύο απαντήσεις στην ερώτηση.

Δ.Ξ.Α. = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, "Δεν ξέρω/Δεν απαντώ".

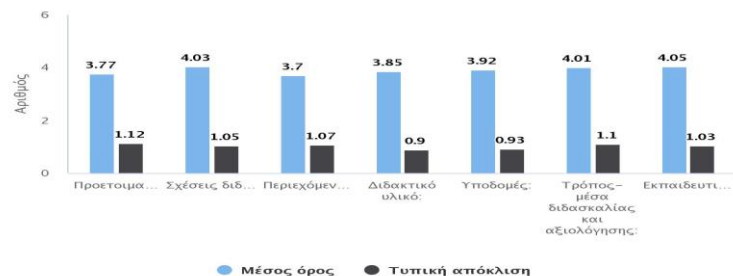
Έγκυρες = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, 1=Καθόλου, 5=Πάρα πολύ.

Κενές = Πλήθος ερωτηματολογίων χωρίς απάντηση στην ερώτηση.

M.O. = Μέσος όρος τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

T.A. = Τυπική απόκλιση τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Στατιστικά Ομάδων Ερωτήσεων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)
 (Γενική εικόνα Τμήματος - Μεταπτυχιακά Μαθήματα)

Τμήμα: Οικονομικών Επιστημών

Τύπος Ερωτηματολογίου:

Μεταπτυχιακό (κανονικό)

Ακαδημαϊκό Έτος:

2019-2020

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

A. Το Μάθημα:

1	Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;	86	0	0	85	1	4.34	1.04
2	Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;	86	0	1	85	0	4.58	0.77
3	Οι διαλέξεις/παρουσιάσεις της θεματολογίας του μαθήματος ήταν καλά οργανωμένες;	86	0	0	86	0	4.40	0.93
4	Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	86	0	0	86	0	4.43	0.92
5	Η προτεινόμενη βιβλιογραφία σας δημιούργησε το ενδιαφέρον για περαιτέρω έρευνα;	86	0	0	86	0	4.28	1.01
6	Πόσο εύκολα διαθέσιμη ήταν η βιβλιογραφία του μαθήματος στην Τμηματική/Κεντρική Βιβλιοθήκη;	86	0	12	74	0	4.28	1.12
7	Πόσο δύσκολο θεωρείτε ότι ήταν το μάθημα σε σχέση με το επίπεδο γνώσεων/δεξιοτήτων που διαθέτετε;	86	0	0	86	0	3.28	1.13
Στατιστικά Ομάδες Ερωτήσεων							4.22	1.07

B: Η αξιολόγησή σας με γραπτές/προφορικές εργασίες:

8	Τα κριτήρια βαθμολόγησης/αξιολόγησης της επίδοσής σας ήταν σαφή;	86	0	2	84	0	4.36	0.97
9	Το/α θέματα/τα η/των εργασιών σας ανατέθηκε/αν εγκαίρως;	86	0	1	85	0	4.48	0.93

10	Έχετε στη διάθεσή σας το απαραίτητο ερευνητικό υλικό (έντυπο/ηλεκτρονικό) στη βιβλιοθήκη;	86	0	4	81	1	4.40	0.96
11	Υπάρχει καθοδήγηση από τον/τη διδάσκοντα/ουσα;	86	0	0	86	0	4.56	0.86
12	Η/Οι συγκεκριμένη/ές εργασία/ίες σας βοηθά/ούν να κατανοήσετε τη θεματολογία του μαθήματος;	86	0	3	83	0	4.54	0.75
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων							4.47	0.90

Γ. Εργαστήριο:

13	Πόσο συναφείς ήταν οι εργαστηριακές ασκήσεις με το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;	86	0	1	85	0	4.66	0.68
14	Πόσο σαφείς θεωρείτε ότι ήταν οι στόχοι των εργαστηριακών ασκήσεων;	86	0	0	86	0	4.58	0.81
15	Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί;	86	0	1	84	1	4.49	0.76
16	Σε ποιο βαθμό κάλυπταν οι εργαστηριακές ασκήσεις όσα διδαχθήκατε στη θεωρία του μαθήματος;	86	0	0	83	3	4.55	0.76
17	Σε ποιο βαθμό σας βοήθησαν να κατανοήσετε όσα μάθατε θεωρητικά;	86	0	0	85	1	4.44	0.91
18	Σε ποιο βαθμό σας βοήθησαν να αυξήσετε τις δεξιότητές σας σε σχέση με την ειδικότητά σας;	86	0	0	85	1	4.42	0.80
19	Πόσο πλήρης είναι ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείτε για την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων;	86	0	0	86	0	4.52	0.79
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων							4.52	0.80

Δ. Ο/Η Διδάσκων/ουσα:

20	Οργάνωσε σωστά την παρουσίαση της διδακτέας ύλης;	86	0	0	85	1	4.59	0.79
21	Κατόρθωσε να σας δημιουργήσει ενδιαφέρον για το αντικείμενο και τη θεματολογία του μαθήματος;	86	0	0	85	1	4.41	1.12
22	Σας ενημέρωσε επαρκώς για τα πιο πρόσφατα ερευνητικά πορίσματα σχετικά με το μάθημα;	86	0	0	86	0	4.53	0.82
23	Ανέλυσε και παρουσίασε τη θεματολογία του μαθήματος με τρόπο κατανοητό;	86	0	0	86	0	4.52	0.87
24	Σας ενθάρρυνε να συμμετέχετε ενεργά κατά τη διάρκεια των διαλέξεων;	86	0	0	86	0	4.38	0.97
25	Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (π.χ. παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών);	86	0	0	85	1	4.66	0.74
26	Ήταν γενικά διαθέσιμος/η για συνεργασία μαζί σας;	86	0	0	86	0	4.67	0.75
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων							4.54	0.88

Ε. Ως Μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια:

27	Συμμετείχα ενεργά στις διαλέξεις και στις συζητήσεις;	86	0	0	86	0	4.08	1.14
28	Παρέδωσα τις εργασίες/ασκήσεις εντός των προθεσμιών.	86	0	1	85	0	4.74	0.62
29	Μελετούσα συστηματικά την ύλη του μαθήματος.	86	0	0	85	1	4.00	1.03
30	Αφιέρωνα χρόνο για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος σε εβδομαδιαία βάση: Καθόλου (0-2 ώρες), Λίγο (2-4 ώρες), Αρκετά (4-6 ώρες), Πολύ (6-8 ώρες), Πάρα Πολύ (8+ ώρες)	86	0	0	86	0	3.81	0.98
31	Θεωρώ πως αυξήθηκε το επίπεδο των γνώσεών μου με την παρακολούθηση του μαθήματος.	86	0	0	86	0	4.41	0.93
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων							4.21	1.01

Σύνολο = Πολ. + Δ.Ξ.Α. + Έγκυρες

Πολ. = Πλήθος ερωτηματολογίων με τουλάχιστον δύο απαντήσεις στην ερώτηση.

Δ.Ξ.Α. = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση. "Δεν ξέρω/Δεν απαντώ".

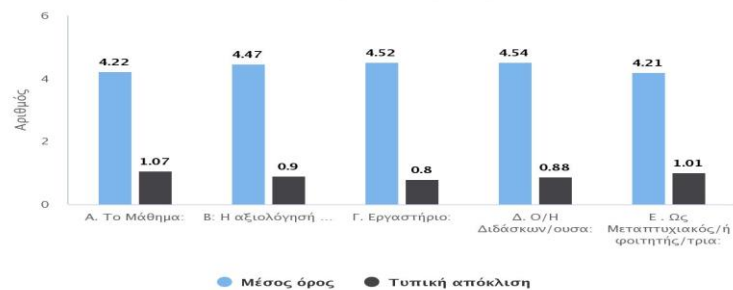
Έγκυρες = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, 1=Καθόλου, 5=Πάρα πολύ.

Κενές = Πλήθος ερωτηματολογίων χωρίς απάντηση στην ερώτηση.

M.O. = Μέσος όρος τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

T.A. = Τυπική απόκλιση τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

Στατιστικά Ομάδων Ερωτήσεων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)

Τμήμα: Οικονομικών Επιστημών

Τύπος Ερωτηματολογίου:

Μεταπτυχιακό - έκτακτο COVID-19

Ακαδημαϊκό Έτος:

2019-2020

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Α. Το Μάθημα:

1	Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;	26	0	0	26	0	3.88	0.85
2	Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;	26	0	1	25	0	3.84	0.92
3	Οι εξ αποστάσεως παραδόσεις/παρουσιάσεις της θεματολογίας του μαθήματος ήταν καλά οργανωμένες;	26	0	0	26	0	3.85	1.10
4	Το πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό του eclass που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;	26	0	0	26	0	3.88	1.01
5	Η προτεινόμενη βιβλιογραφία σας δημιούργησε το ενδιαφέρον για περαιτέρω έρευνα;	26	0	0	26	0	3.42	1.25
6	Πόσο σας βοήθησε στη μελέτη σας η ηλεκτρονική βιβλιογραφία που ήταν προσβάσιμη μέσω των βάσεων της ΒΚΠ;	26	0	6	20	0	3.25	1.41
7	Πόσο δύσκολο θεωρείτε ότι ήταν το μάθημα σε σχέση με το επίπεδο γνώσεων/δεξιοτήτων που διαθέτετε;	26	0	0	26	0	3.12	1.01

Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων									3.62	1.12
-----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	------	------

Β: Η αξιολόγησή σας με γραπτές/προφορικές εργασίες:

8	Τα κριτήρια βαθμολόγησης/αξιολόγησης της επίδοσής σας ήταν σαφή;	26	0	0	26	0	3.85	0.95
---	--	----	---	---	----	---	------	------

Δ. Ο/Η Διδάσκων/ουσα:

9	Οργάνωσε σωστά την εξ αποστάσεως παρουσίαση της διδασκίας ώλης;	26	0	0	26	0	4.00	0.96	
10	Κατόρθωσε να σας δημιουργήσει ενδιαφέρον για το αντικείμενο και τη θεματολογία του μαθήματος;	26	0	0	26	0	3.85	1.17	
11	Σας ενημέρωσε επαρκώς για τα πιο πρόσφατα ερευνητικά πορίσματα σχετικά με το μάθημα;	26	0	0	26	0	4.04	0.94	
12	Ανέλυσε και παρουσίασε τη θεματολογία του μαθήματος με τρόπο κατανοητό;	26	0	0	26	0	3.85	1.03	
13	Σας ενθάρρυνε να συμμετέχετε ενεργά κατά τη διάρκεια των εξ αποστάσεως διαλέξεων;	26	0	0	26	0	4.19	1.07	
14	Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (π.χ. παρουσία στις εξ αποστάσεως διαλέξεις, έγκαιρη διόρθωση εργασιών);	26	0	0	26	0	4.58	0.69	
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων								4.08	1.02

Ε. Ως Μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια:

15	Συμμετείχα ενεργά στις εξ αποστάσεως διαλέξεις και συζητήσεις;	26	0	0	26	0	4.19	0.92	
16	Παρέδωσα τις εργασίες/ασκήσεις εντός των προθεσμιών.	26	0	0	26	0	4.96	0.19	
17	Μελετούσα συστηματικά την ύλη του μαθήματος.	26	0	0	26	0	3.85	1.10	
18	Αφιέρωνα χρόνο για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος σε εβδομαδιαία βάση: Καθόλου (0-2 ώρες), Λίγο (2-4 ώρες), Αρκετά (4-6 ώρες), Πολύ (6-8 ώρες), Πάρα Πολύ (8+ ώρες)	26	0	0	26	0	3.65	1.14	
19	Θεωρώ πως αυξήθηκε το επίπεδο των γνώσεών μου με την παρακολούθηση του μαθήματος.	26	0	0	26	0	3.73	1.06	
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων								4.08	1.06

Σύνολο = Πολ. + Δ.Ξ.Α. + Έγκυρες.
 Πολ. = Πλήθος ερωτηματολογίων με τουλάχιστον δύο απαντήσεις στην ερώτηση.
 Δ.Ξ.Α. = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, "Δεν ξέρω/Δεν απαντώ".
 Έγκυρες = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, 1=Καθόλου, 5=Πάρα πολύ.
 Κενές = Πλήθος ερωτηματολογίων χωρίς απάντηση στην ερώτηση.
 Μ.Ο. = Μέσος όρος τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.
 Τ.Α. = Τυπική απόκλιση τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΜΟ.ΔΙ.Π)

Τμήμα: Οικονομικών Επιστημών

Τύπος Ερωτηματολογίου:

Τελειοφοίτων

Ακαδημαϊκό Έτος:

2019-2020

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Τα αποτελέσματα προέρχονται από δείγμα μικρότερο των 10 Ερωτηματολογίων (δείγμα 5 Ερωτηματολογίων).

Πρόγραμμα Σπουδών

1	Οι στόχοι του Προγράμματος Σπουδών έχουν επιτευχθεί πλήρως.	5	0	0	5	0	3.40	0.80
2	Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες μου	5	0	0	5	0	3.60	1.50
3	Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλάμβανε παράλληλες δραστηριότητες (π.χ. επίσκεψη σε βιομηχανία, εργασία υπαίθρου, κ.λπ.) ή/και δραστηριότητες εκτός Ιδρύματος.	5	0	0	5	0	1.00	0.00
4	Ο φόρτος εργασίας του Προγράμματος Σπουδών ήταν υπερβολικός και μου προκάλεσε μεγάλη πίεση.	5	0	0	5	0	3.40	0.49
5	Το Πρόγραμμα Σπουδών συνδέει αποτελεσματικά τη θεωρία με την πράξη	5	0	0	5	0	2.40	0.80
6	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση των ακόλουθων ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: α. Γραπτή επικοινωνία	5	0	0	5	0	4.20	0.75
7	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση των ακόλουθων ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: β. Προφορική επικοινωνία	5	0	0	5	0	3.20	1.33
8	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση των ακόλουθων ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: γ. Σχεδιασμός και οργάνωση	5	0	0	5	0	4.00	0.89
9	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση των ακόλουθων ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: δ. Ανάλυση και επίλυση προβλημάτων	5	0	0	5	0	3.80	0.40
10	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: ε. Κριτική σκέψη	5	0	0	5	0	4.00	0.63
11	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: στ. Ομαδικό πνεύμα εργασίας	5	0	0	5	0	3.20	1.17
12	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: ζ. Δεξιότητες διαχείρισης χρόνου	5	0	0	5	0	3.80	0.75
13	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: η. Αναγνώριση ηθικών αξιών	5	0	0	5	0	3.00	1.26
14	Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αποτελεσματικό για την ενίσχυση άλλων ικανοτήτων/δεξιοτήτων: θ. Πειθαρχία και υπευθυνότητα	5	0	0	5	0	4.00	0.63
15	Το Πρόγραμμα Σπουδών θα συμβάλει αποτελεσματικά στην επαγγελματική μου αποκατάσταση	5	0	0	5	0	2.60	1.02
	Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων						3.31	1.21

Μαθησιακοί Πόροι και Διαδικασία Μάθησης

16	Το εκπαιδευτικό προσωπικό ήταν σε θέση να εκπληρώσει τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών	5	0	0	5	0	3.80	0.75
17	Το διοικητικό προσωπικό υποστήριξε αποτελεσματικά τη διαδικασία της μάθησης	5	0	0	5	0	3.20	0.98
18	Οι υποστηρικτικές υπηρεσίες του Ιδρύματος υποστήριξαν αποτελεσματικά τη διαδικασία της μάθησης	5	0	0	5	0	3.40	1.02
19	Η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος ήταν επαρκής για τη λειτουργία του Προγράμματος Σπουδών.	5	0	0	5	0	3.20	1.17
20	Παρέχονταν υποτροφίες / επιχορηγήσεις στους φοιτητές σε περίπτωση οικονομικής δυσχέρειας.	5	0	0	5	0	3.20	0.40
Στατιστικά Ομάδας Ερωτήσεων							3.36	0.93

Σύνολο = Πολ. + Δ.Σ.Α. + Έγκυρες.

Πολ. = Πλήθος ερωτηματολογίων με τουλάχιστον δύο απαντήσεις στην ερώτηση.

Δ.Σ.Α. = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, "Δεν ξέρω/Δεν απαντώ".

Έγκυρες = Πλήθος ερωτηματολογίων με μία απάντηση στην ερώτηση, 1=Καθόλου, 5=Πάρα πολύ.

Κενές = Πλήθος ερωτηματολογίων χωρίς απάντηση στην ερώτηση.

M.O. = Μέσος όρος τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

T.A. = Τυπική απόκλιση τιμών έγκυρων (Έγκ.) απαντήσεων.

